

Fremsat den 5. oktober 2016 af social- og indenrigsministeren (Karen Ellemann)

Forslag

til

Lov om Haagerkonventionen af 2007

§ 1. Bestemmelserne i Haagerkonventionen af 23. november 2007 om international inddrivelse af børnebidrag og andre former for underholdsbidrag til familiemedlemmer (Haagerkonventionen af 2007) gælder her i landet i det omfang, konventionen er bindende for Danmark, jf. § 2, stk. 1.

Stk. 2. En dansk oversættelse af konventionen er medtaget som bilag til loven.

Stk. 3. Konventionens bestemmelser finder ikke anvendelse i det indbyrdes forhold mellem Danmark og Færøerne henholdsvis Danmark og Grønland.

§ 2. Social- og indenrigsministeren træffer bestemmelse om konventionens anvendelse for Danmark.

Stk. 2. Social- og indenrigsministeren kan bestemme, at loven helt eller delvis finder anvendelse på overenskomster om ændring af konventionen.

Stk. 3. Social- og indenrigsministeren udpeger en centralmyndighed, jf. konventionens artikel 4, og fastsætter regler

for dens virksomhed. Efter forhandling med vedkommende minister kan social- og indenrigsministeren fastsætte regler om overladelse af bestemte dele af centralmyndighedens opgaver til andre myndigheder.

Stk. 4. Social- og indenrigsministeren fastsætter regler om behandlingen her i landet af sager, der er omfattet af konventionen. Regler om behandlingen af sager om retshjælp og fri proces fastsættes efter forhandling med justitsministeren.

§ 3. Social- og indenrigsministeren fastsætter tidspunktet for ikrafttræden af loven.

§ 4. Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland, men kan ved kongelig anordning helt eller delvis sættes i kraft for Færøerne og Grønland med de ændringer, som de færøske eller grønlandske forhold tilsiger.

KONVENTION**om international inddrivelse af børnebidrag og andre former for underholdsbidrag til familiemedlemmer**

(indgået den 23. november 2007)

DE STATER, SOM HAR UNDERTEGNET DENNE KONVENTION,

SOM ØNSKER AT forbedre samarbejdet mellem stater om international inddrivelse af børnebidrag og andre former for underholdsbidrag til familiemedlemmer,

SOM ER KLAR OVER behovet for procedurer, der giver resultater, og som er tilgængelige, hurtige, effektive, omkostningseffektive, fleksible og retfærdige,

SOM ØNSKER AT bygge videre på de bedste elementer i de eksisterende Haagerkonventioner og andre internationale instrumenter, navnlig De Forenede Nationers konvention om inddrivelse af underholdsbidrag i udlandet af 20. juni 1956,

SOM SØGER AT drage fordel af de teknologiske fremskridt og at skabe en smidig ordning, som fortsat kan udvikles i takt med ændrede behov og yderligere teknologiske fremskridt, der skaber nye muligheder,

SOM ERINDRER OM, at i medfør af artikel 3 og 27 i De Forenede Nationers konvention om barnets rettigheder af 20. november 1989 gælder det, at:

- barnets tarv skal komme i første række i alle foranstaltninger vedrørende børn
- ethvert barn har ret til den levestandard, der kræves for barnets fysiske, psykiske, åndelige, moralske og sociale udvikling
- forældrene eller andre med ansvar for barnet har hovedansvaret for efter evne og økonomisk formåen at sikre de levevilkår, der er nødvendige for barnets udvikling, og
- deltagerstaterne skal træffe alle passende forholdsregler, herunder indgåelse af internationale aftaler, til at sikre inddrivelse af underholdsbidrag til barnet fra forældrene eller andre med økonomisk ansvar for barnet, især i tilfælde, hvor sådanne personer er bosat i en anden stat end barnet,

HAR BESLUTTET AT INDGÅ DENNE KONVENTION OG ER BLEVET ENIGE OM FØLGENDE BESTEMMELSER:

KAPITEL I**FORMÅL, ANVENDELSESOMRÅDE OG DEFINITIONER***Artikel 1***Formål**

Formålet med denne konvention er at sikre en effektiv international inddrivelse af børnebidrag og andre former for underholdsbidrag til familiemedlemmer, navnlig ved

- a) at indføre en omfattende samarbejdsordning mellem myndighederne i de kontraherende stater
- b) at tilvejebringe mulighed for at indgive anmodning om at få truffet afgørelse om underholdsbidrag
- c) at sikre anerkendelse og fuldbyrdelse af bidragsafgørelser, og

d) at stille krav om effektive foranstaltninger til hurtig fuldbyrdelse af afgørelser om underholdsbidrag.

Artikel 2

Anvendelsesområde

1. Denne konvention finder anvendelse på:
  - a) underholdspligt, der følger af et forældre-barn forhold over for en person under 21 år
  - b) anerkendelse og fuldbyrdelse eller fuldbyrdelse af en afgørelse om ægtefællebidrag, når anmodningen indgives sammen med et krav, der falder under anvendelsesområdet for litra a), og
  - c) ægtefællebidrag, bortset fra kapitel II og III.
2. En kontraherende stat kan i overensstemmelse med artikel 62 forbeholde sig ret til at begrænse bestemmelserne i ovennævnte stk. 1, litra a), til personer under 18 år. En kontraherende stat, der tager dette forbehold, kan ikke kræve konventionen anvendt på personer med den alder, der er udelukket ved forbeholdet.
3. En kontraherende stat kan i medfør af artikel 63 erklære, at den vil udvide anvendelsesområdet for hele eller dele af konventionen til alle former for underholdspligt, som udspringer af familieforhold, slægtskab, ægteskab eller svogerskab, herunder underholdspligt over for sårbare personer. Sådanne erklæringer giver kun anledning til forpligtelser mellem to kontraherende stater, i det omfang deres erklæringer dækker samme underholdspligt og samme dele i konventionen.
4. Bestemmelserne i denne konvention finder anvendelse på børn uanset forældrenes civilstand.

Artikel 3

Definitioner

I denne konvention forstås ved:

- a) »den bidragsberettigede«: enhver person, der er eller påstås at være berettiget til underholdsbidrag
- b) »den bidragspligtige«: enhver person, der er eller påstås at være pligtig til at betale underholdsbidrag
- c) »retshjælp«: den bistand, der er nødvendig for, at den, der indgiver anmodningen, kan få kendskab til sine rettigheder og gøre dem gældende og for at sikre, at anmodninger vil blive behandlet fuldstændigt og effektivt i den anmodede stat. Denne bistand kan efter behov omfatte juridisk rådgivning, bistand med henblik på at indbringe en sag for en myndighed, juridisk repræsentation samt fritagelse for sagsomkostninger
- d) »skriftlig aftale«: en aftale registreret på et hvilket som helst medie, hvis oplysninger er tilgængelige med henblik på senere brug
- e) »aftale om underholdsbidrag«: en skriftlig aftale vedrørende betaling af underholdsbidrag, som:
  - i) er formelt udarbejdet eller registreret som et officielt bekræftet dokument af en kompetent myndighed, eller
  - ii) er bekræftet af, indgået ved, registreret af eller arkiveret hos en kompetent myndighed, og som kan gøres til genstand for fornyet behandling eller ændres af en kompetent myndighed
- f) »sårbar person«: en person, der på grund af svækkelse eller utilstrækkelige åndsevner ikke er i stand til at forsørge sig selv.

KAPITEL II

ADMINISTRATIVT SAMARBEJDE

Artikel 4

Udpegelse af centralmyndigheder

1. En kontraherende stat udpeger en centralmyndighed til at udføre de opgaver, som denne konvention pålægger en sådan myndighed.
2. Forbundsstater, stater med mere end ét retssystem og stater, der har selvstyrende territoriale enheder, kan udpege mere end én centralmyndighed og angive disses territoriale eller personlige kompetence. Stater, som har udpeget mere end én centralmyndighed, angiver den centralmyndighed, som alle henvendelser kan rettes til med henblik på videresendelse til den kompetente centralmyndighed i den pågældende stat.
3. De kontraherende stater underretter Det Permanente Bureau for Haagerkonferencen om International Privatret meddelelse om udpegelsen af centrale myndigheden eller - myndighederne, deres kontaktoplysninger og eventuelt omfanget af opgaver som omhandlet i stk. 2, på det tidspunkt, hvor ratifikations- eller tiltrædelsesinstrumentet deponeres, eller på det tidspunkt, hvor, en erklæring afgives i overensstemmelse med artikel 61. De kontraherende stater meddeler øjeblikkeligt eventuelle ændringer til Det Permanente Bureau.

Artikel 5

Centralmyndighedernes generelle opgaver

Centralmyndighederne:

- a) samarbejder med hinanden og fremmer samarbejdet mellem de kompetente myndigheder i deres respektive stater for at opfylde formålet med konventionen
- b) søger så vidt muligt at finde løsninger på de problemer, der kan opstå ved anvendelsen af denne konvention.

Artikel 6

Centralmyndighedernes specifikke opgaver

1. Centralmyndighederne yder bistand i forbindelse med de i kapitel III omhandlede anmodninger. De har navnlig til opgave:
  - a) at sende og modtage sådanne anmodninger
  - b) at anlægge eller lette anlæggelsen af sager om sådanne anmodninger.
2. I forbindelse med sådanne anmodninger træffer de alle relevante foranstaltninger til:
  - a) når omstændighederne kræver det, at yde eller lette ydelsen af retshjælp
  - b) at hjælpe med at lokalisere den bidragspligtige eller den bidragsberettigede
  - c) at hjælpe med at indhente relevante oplysninger om den bidragspligtiges eller den bidragsberettigedes indkomst og om nødvendigt formueforhold, herunder det sted, hvor aktiverne befinder sig
  - d) at tilskynde til mindelige løsninger med henblik på at opnå frivillig betaling af underholdsbidrag, hvor det er hensigtsmæssigt ved hjælp af mægling, forlig eller tilsvarende processer
  - e) at lette den løbende fuldbyrdelse af afgørelser om underholdsbidrag, herunder eventuelle restancer

- f) at lette inddrivelse og hurtig overførsel af underholdsbidrag
- g) at lette fremskaffelsen af dokumentation eller andre beviser
- h) at yde bistand til at få fastslået slægtskab, hvis dette er nødvendigt med henblik på inddrivelse af underholdsbidrag
- i) at anlægge eller lette anlæggelsen af sager med henblik på at opnå nødvendige foreløbige foranstaltninger af territorial art, som har til formål at sikre resultatet af en verserende anmodning om underholdsbidrag
- j) at lette forkyndelse af dokumenter.

3. Centralmyndighedens opgaver efter denne artikel kan, i det omfang den pågældende stats lov tillader det, udføres af offentlige organer eller andre organer under tilsyn af denne stats kompetente myndigheder. De kontraherende stater underretter Det Permanente Bureau for Haagerkonferencen om International Privatret om udpegelsen af sådanne offentlige organer eller andre organer samt deres kontaktoplysninger og omfanget af deres opgaver. De kontraherende stater meddeler øjeblikkeligt eventuelle ændringer til Det Permanente Bureau.

4. Intet i denne artikel eller i artikel 7 indebærer, at centralmyndigheden pålægges en forpligtelse til at udøve beføjelser, der efter den anmodede stats lov kun kan udøves af judicielle myndigheder.

Artikel 7

Anmodninger om særlige foranstaltninger

1. En centralmyndighed kan over for en anden centralmyndighed fremsætte en begrundet anmodning om at træffe relevante særlige foranstaltninger i medfør af artikel 6, stk. 2, litra b), c), g), h), i) og j), når der ikke verserer en anmodning ifølge artikel 10. Hvis den anmodede centralmyndighed vurderer, at det er nødvendigt for at bistå en potentiel anmodende part, med at indgive en anmodning i medfør af artikel 10 eller med at afgøre, om en sådan anmodning skal indgives, iværksætter den sådanne passende foranstaltninger.

2. En centralmyndighed kan også iværksætte særlige foranstaltninger efter anmodning fra en anden centralmyndighed i forbindelse med en verserende sag, der vedrører inddrivelse af underholdsbidrag i den anmodende stat, når sagen har et internationalt element.

Artikel 8

Centralmyndighedens omkostninger

1. Hver centralmyndighed afholder sine egne omkostninger i forbindelse med anvendelsen af denne konvention.

2. Centralmyndighederne kan ikke pålægge den, der indgiver en anmodning, en afgift for deres tjenester efter denne konvention, dog bortset fra ekstraordinære omkostninger som følge af en anmodning om en særlig foranstaltning i medfør af artikel 7.

3. Den anmodede centralmyndighed kan ikke inddrive de ekstraordinære omkostninger, der er omhandlet i stk. 2, uden at den, der indgiver anmodningen, har givet forudgående samtykke til ydelsen af disse tjenester til den pågældende pris.

KAPITEL III

ANMODNINGER VIA CENTRALMYNDIGHEDERNENE

Artikel 9

Anmodninger via centralmyndighederne

En anmodning efter dette kapitel indgives via den centralmyndighed i den kontraherende stat, på hvis område den, der indgiver anmodningen, har sit opholdssted, til centralmyndigheden i den anmodede stat. Med henblik på denne bestemmelse udelukker opholdssted simpel tilstedeværelse.

Artikel 10

Kategorier af anmodninger

1. En bidragsberettiget, som søger at inddrive underholdsbidrag efter denne konvention, har mulighed for at indgive følgende kategorier af anmodninger i en anmodende stat med henblik på:
  - a) anerkendelse eller anerkendelse og fuldbyrdelse af en afgørelse
  - b) fuldbyrdelse af en afgørelse, der er truffet eller anerkendt i den anmodede stat
  - c) at få truffet en afgørelse i den anmodede stat, hvis der ikke findes en sådan, herunder om nødvendigt om fastlæggelse af slægtskab
  - d) at få truffet en afgørelse i den anmodede stat, hvis anerkendelse og fuldbyrdelse af en afgørelse ikke er mulig eller afvises på grund af manglende grundlag for anerkendelse og fuldbyrdelse ifølge artikel 20 eller af de grunde, der er nævnt i artikel 22, litra b) eller e)
  - e) ændring af en afgørelse, der er truffet i den anmodede stat
  - f) ændring af en afgørelse, der er truffet i en anden stat end den anmodede stat.
2. En bidragspligtig, mod hvem der findes en afgørelse om underholdspligt, har mulighed for at indgive anmodning om følgende:
  - a) anerkendelse af en afgørelse eller en tilsvarende procedure, der fører til suspension eller begrænsning af fuldbyrdelsen af en tidligere afgørelse i den anmodede stat
  - b) ændring af en afgørelse, der er truffet i den anmodede stat
  - c) ændring af en afgørelse, der er truffet i en anden stat end den anmodede stat.
3. Medmindre andet er fastsat i denne konvention, afgøres de anmodninger, der er omhandlet i stk. 1 og 2, efter loven i den anmodede stat, og de anmodninger, der er omhandlet i stk. 1, litra c) til litra f), og stk. 2, litra b) og litra c), i overensstemmelse med kompetencereglerne i den anmodede stat.

Artikel 11

Indholdet af anmodninger

1. Alle anmodninger i medfør af artikel 10 skal mindst omfatte:
  - a) en redegørelse for arten af anmodningen eller anmodningerne
  - b) navn og kontaktoplysninger, herunder adresse samt fødselsdato for den, der indgiver anmodningen
  - c) sagsøgtets navn samt, hvis der er kendskab hertil, adresse og fødselsdato
  - d) navn og fødselsdato på enhver person, for hvem der anmodes om underholdsbidrag
  - e) begrundelsen for anmodningen

- f) ved en anmodning fra en bidragsberettiget oplysninger om, hvortil underholdsbidraget skal sendes eller overføres elektronisk
  - g) bortset fra anmodninger efter artikel 10, stk. 1, litra a), og stk. 2, litra a), alle oplysninger eller dokumenter, som den anmodede stat har angivet i overensstemmelse med artikel 63
  - h) navn og kontaktoplysninger på den person eller enhed under den centralmyndighed i den anmodende stat, der er ansvarlig for behandlingen af anmodningen.
2. Hvor det er relevant, og i det omfang der er kendskab hertil, skal anmodningen desuden navnlig omfatte:
- a) den bidragsberettigedes økonomiske situation
  - b) den bidragspligtiges økonomiske situation, herunder navn og adresse på den bidragspligtiges arbejdsgiver samt arten af den bidragspligtiges aktiver og det sted, hvor de befinder sig
  - c) eventuelle andre oplysninger, der kan bidrage til at lokalisere sagsøgte.
3. Anmodningen ledsages af eventuelle nødvendige supplerende oplysninger eller dokumentation, herunder dokumentation vedrørende ret til retshjælp for den, der indgiver anmodningen. Anmodninger efter artikel 10, stk. 1, litra a), og stk. 2, litra a), skal kun ledsages af de dokumenter, der er nævnt i artikel 25.
4. En anmodning efter artikel 10 kan indgives i den udformning, som Haagerkonferencen om International Privatret har anbefalet og offentliggjort.

Artikel 12

Fremsendelse, modtagelse og behandling af anmodninger og sager via centralmyndighederne

1. Centralmyndigheden i den anmodende stat bistår den, der indgiver anmodningen, med at sikre, at anmodningen ledsages af alle de oplysninger og dokumenter, der vides at være nødvendige for behandlingen af anmodningen.
2. Når centralmyndigheden i den anmodende stat har fastslået, at anmodningen opfylder kravene i denne konvention, fremsender den anmodningen til centralmyndigheden i den anmodede stat på vegne af den, der indgiver anmodningen, og med dennes samtykke. Anmodningen skal ledsages af fremsendelsesformularen i bilag 1. Centralmyndigheden i den anmodende stat fremlægger efter anmodning fra centralmyndigheden i den anmodede stat en fuldstændig kopi bekræftet af den kompetente myndighed i afgørelsesstaten af de dokumenter, der er nævnt i artikel 16, stk. 3, artikel 25, stk. 1, litra a), b) og d), og stk. 3, litra b), samt artikel 30, stk. 3.
3. Senest seks uger efter datoen for modtagelsen af anmodningen bekræfter den anmodede centralmyndighed modtagelsen under anvendelse af formularen i bilag 2, den underretter centralmyndigheden i den anmodende stat om, hvilke indledende skridt der er eller vil blive taget for at behandle anmodningen, og den kan anmode om eventuelle yderligere nødvendige dokumenter og oplysninger. Inden for samme periode på seks uger meddeler den anmodede centralmyndighed den anmodende centralmyndighed navn og kontaktoplysninger på den person eller enhed, der er ansvarlig for at besvare forespørgsler om forløbet af behandlingen af anmodningen.
4. Senest tre måneder efter datoen for bekræftelsen af modtagelsen underretter den anmodede centralmyndighed den anmodende centralmyndighed om status for behandlingen af anmodningen.
5. Den anmodende og den anmodede centralmyndighed holder hinanden underrettet om:
  - a) den person eller enhed, der er ansvarlig for behandlingen af en bestemt sag
  - b) sagens forløb

og svarer rettidigt på forespørgsler.

6. Centralmyndighederne behandler sagerne så hurtigt, som en korrekt sagsbehandling tillader.

7. Centralmyndighederne anvender indbyrdes de hurtigste og mest effektive kommunikationsmidler, de har til rådighed.

8. En anmodet centralmyndighed kan kun afslå at behandle en anmodning, hvis det er åbenbart, at kravene i denne konvention ikke er opfyldt. I så fald underretter denne centralmyndighed straks den anmodende centralmyndighed om grundene til afslaget.

9. Den anmodede centralmyndighed kan ikke afvise en anmodning alene med den begrundelse, at der er behov for supplerende dokumenter eller oplysninger. Den anmodede centralmyndighed kan dog bede den anmodende centralmyndighed om at fremsende disse supplerende dokumenter eller oplysninger. Hvis den anmodende centralmyndighed ikke efterkommer dette inden for tre måneder eller en længere periode som angivet af den anmodede centralmyndighed, kan den anmodede centralmyndighed beslutte, at den ikke længere vil behandle anmodningen. I det tilfælde underrettes den anmodende centralmyndighed om denne beslutning.

Artikel 13

Kommunikationsmidler

Anmodninger, der indgives via de kontraherende staters centralmyndigheder i overensstemmelse med dette kapitel, og dokumenter eller oplysninger, der er knyttet dertil, eller som er fremlagt af en centralmyndighed, kan ikke anfægtes af sagsøgte alene med henvisning til det kommunikationsmiddel, der er anvendt mellem de pågældende centralmyndigheder.

Artikel 14

Faktisk adgang til procedurer

1. Den anmodede stat giver de, der indgiver anmodninger faktisk adgang til procedurer, herunder fuldbyrdes- og appelprocedurer, der følger af anmodninger i henhold til dette kapitel.

2. For at sikre en sådan faktisk adgang yder den anmodede stat gratis retshjælp i overensstemmelse med artikel 14-17, medmindre stk. 3 finder anvendelse.

3. Den anmodede stat er ikke forpligtet til at yde gratis retshjælp, hvis og i det omfang procedurerne i den pågældende stat gør det muligt for den, der har fremsat anmodningen at føre sagen, uden at der er behov for en sådan bistand, og centralmyndigheden gratis stiller de tjenester, der er nødvendige hertil, til rådighed.

4. Retten til gratis retshjælp må ikke være mindre omfattende end den ret, der gælder i tilsvarende nationale sager.

5. Der kræves ikke sikkerhedsstillelse eller depositum af nogen art for betaling af sagsomkostninger i procedurer i henhold til denne konvention.

Artikel 15

Gratis retshjælp til anmodninger om underholdsbidrag til børn

1. Den anmodede stat yder gratis retshjælp i forbindelse med alle anmodninger, der indgives af en bi-dragsberettiget i medfør af dette kapitel vedrørende forældres underholdspligt over for en person under 21 år.
2. Uanset stk. 1 kan den anmodede stat i forbindelse med andre anmodninger end dem, der er omhandlet i artikel 10, stk. 1, litra a) og b), og sager, der er omfattet af artikel 20, stk. 4, afslå gratis retshjælp, hvis den finder, at anmodningen eller en eventuel appel på baggrund af sagens realiteter er åbenlyst ubegrundet.

Artikel 16

Erklæring om tilladelse til at anvende en behovsvurdering på grundlag af barnets midler

1. Uanset artikel 15, stk. 1, kan en stat i medfør af artikel 63 erklære, at den vil yde gratis retshjælp til anmodninger, der ikke henhører under artikel 10, stk. 1, litra a) og b), og de tilfælde, der er omfattet af artikel 20, stk. 4, forudsat at der foretages en vurdering af barnets midler.
2. Når der afgives en sådan erklæring, underretter den pågældende stat Det Permanente Bureau for Haagerkonferencen om International Privatret om, hvordan vurderingen af barnets midler vil blive foretaget, herunder hvilke økonomiske kriterier der skal opfyldes.
3. En anmodning efter stk. 1, der rettes til en stat, der har afgivet en erklæring som nævnt i samme stykke, skal indeholde en formel attest fra den, der indgiver anmodningen, om, at barnets midler opfylder kriterierne i stk. 2. Den anmodede stat kan kun kræve yderligere beviser for barnets midler, hvis den har begrundet mistanke om, at de fremlagte oplysninger er ukorrekte.
4. Hvis den mest favorable lovhjemlede retshjælp i den anmodede stat med hensyn til anmodninger ifølge dette kapitel vedrørende en forælders underholdspligt over for et barn er mere favorabel end den retshjælp, der er nævnt i stk. 1-3, ydes den mest favorable retshjælp.

Artikel 17

Anmodninger, der ikke er omfattet af artikel 15 og 16

For alle anmodninger i henhold til denne konvention, bortset fra anmodninger efter artikel 15 og 16, gælder følgende:

- a) retten til gratis retshjælp kan underkastes en vurdering af de økonomiske midler og en vurdering af sagens realitet
- b) en part, som i afgørelsesstaten er inddrømmet gratis retshjælp, skal i forbindelse med en eventuel anerkendelses- eller fuldbyrdelsesprocedure mindst have ret til gratis retshjælp i samme omfang som lovhjemlet i den anmodede stat under de samme omstændigheder.

KAPITEL IV

RESTRIKTIONER FOR INDBRINGELSE AF SAGER

Artikel 18

Begrænsning af sagsanlæg

1. Når en afgørelse er truffet i en kontraherende stat, hvor den bidragsberettigede har sit sædvanlige opholdssted, kan den bidragspligtige ikke anlægge sag med henblik på en ny eller ændret afgørelse i en anden kontraherende stat, så længe den bidragsberettigede har sit sædvanlige opholdssted i den stat, hvor afgørelsen er truffet.
2. Stk. 1 finder ikke anvendelse:
  - a) hvis parterne skriftligt har aftalt, at anden kontraherende stat har kompetence, dog ikke i tvister vedrørende underholdspligt for børn
  - b) hvis den bidragsberettigede anerkender denne anden stats kompetence enten udtrykkeligt eller ved, ved først givne lejlighed, at tage stilling til sagens realiteter uden at bestride kompetencen
  - c) hvis den kompetente myndighed i afgørelsesstaten ikke kan eller nægter at erklære sig kompetent til at ændre afgørelsen eller træffe en ny afgørelse, eller
  - d) hvis den afgørelse, der er truffet i afgørelsesstaten, ikke kan anerkendes eller erklæres for eksigibel i den kontraherende stat, hvor der påtænkes anlagt sag med henblik på at få truffet en ny eller ændret afgørelse.

KAPITEL V

ANERKENDELSE OG FULDBYRDELSE

Artikel 19

Kapitlets anvendelsesområde

1. Dette kapitel finder anvendelse på afgørelser truffet af en judiciel eller en administrativ myndighed vedrørende underholdspligt. Begrebet »afgørelse« omfatter også et forlig eller en aftale indgået for eller godkendt af en sådan myndighed. En afgørelse kan omfatte automatisk tilpasning ved indeksering, krav om betaling af restancer og om betaling af underholdsbidrag eller renter med tilbagevirkende kraft, samt fastsættelse af sagsomkostninger og udgifter.
2. Hvis en afgørelse ikke udelukkende vedrører underholdspligt, begrænses virkningen af dette kapitel til de dele af afgørelsen, der vedrører underholdspligt.
3. Med henblik på stk. 1 forstås ved »administrativ myndighed« et offentligt organ, hvis afgørelser ifølge den pågældende stats lovgivning:
  - a) kan gøres til genstand for appel eller fornyet prøvelse ved en judiciel myndighed, og
  - b) har samme retskraft og -virkning som en afgørelse truffet af en judiciel myndighed i samme sag.
4. Dette kapitel finder også anvendelse på aftaler om underholdsbidrag i medfør af artikel 30.
5. Bestemmelserne i dette kapitel finder anvendelse på en anmodning om anerkendelse og fuldbyrdelse, der indgives direkte til en kompetent myndighed i den anmodede stat, jf. artikel 37.

Artikel 20

Grundlag for anerkendelses- og fuldbyrdelse

1. En afgørelse, som træffes i en kontraherende stat (»afgørelsesstaten«), skal anerkendes og fuldbyrdes i andre kontraherende stater, hvis:
  - a) sagsøgte havde sit sædvanlige opholdssted i afgørelsesstaten, da sagen blev anlagt
  - b) sagsøgte har anerkendt kompetence enten udtrykkeligt eller ved at tage stilling til sagens realiteter uden at bestride kompetencen ved først givne lejlighed
  - c) den bidragsberettigede havde sit sædvanlige opholdssted i afgørelsesstaten, da sagen blev anlagt
  - d) det barn, der er tilkendt underholdsbidrag, havde sit sædvanlige opholdssted i afgørelsesstaten, da sagen blev anlagt, forudsat at sagsøgte har boet sammen med barnet i denne stat eller har haft bopæl i denne stat og sørget for barnets underhold der
  - e) parterne har indgået en skriftlig aftale om kompetence, dog ikke i tvister vedrørende underholdspligt over for børn, eller
  - f) afgørelsen er truffet af en myndighed, der udøver kompetence i en sag om retlig status eller forældreansvar, medmindre denne kompetence alene støttes på en af parternes nationalitet.
2. En kontraherende stat kan tage forbehold vedrørende stk. 1, litra c), e) eller f), jf. artikel 62.
3. En kontraherende stat, der tager forbehold ifølge stk. 2, skal anerkende og fuldbyrde en afgørelse, hvis statens lovgivning under lignende forhold giver eller ville have givet dens myndigheder kompetence til at træffe en sådan afgørelse.
4. En kontraherende stat skal, hvis anerkendelse af en afgørelse ikke er mulig på grund af et forbehold ifølge stk. 2, og hvis den bidragspligtige har sit sædvanlige opholdssted i denne stat, træffe alle de foranstaltninger, der er nødvendige for at træffe en afgørelse til gavn for den bidragsberettigede. Ovenstående sætning finder ikke anvendelse på direkte anmodninger om anerkendelse og fuldbyrdelse ifølge artikel 19, stk. 5, eller krav om underhold som nævnt i artikel 2, stk. 1, litra b).
5. En afgørelse til fordel for et barn under 18 år, der ikke kan anerkendes udelukkende på grund af et forbehold vedrørende stk. 1, litra c), e) eller f), skal give barnet ret til underhold i den anmodede stat.
6. En afgørelse anerkendes kun, hvis den har retskraft i afgørelsesstaten, og den fuldbyrdes kun, hvis den er eksigibel i afgørelsesstaten.

Artikel 21

Udskillelse og delvis anerkendelse og fuldbyrdelse

1. Hvis den anmodede stat ikke kan anerkende eller fuldbyrde hele afgørelsen, skal den anerkende eller fuldbyrde de dele af afgørelsen, der kan anerkendes eller fuldbyrdes.
2. Der kan altid anmodes om delvis anerkendelse eller fuldbyrdelse af en afgørelse.

Artikel 22

Grunde til nægtelse af anerkendelse og fuldbyrdelse

Anerkendelse og fuldbyrdelse kan nægtes, hvis:

- a) anerkendelse og fuldbyrdelse af afgørelsen ville være åbenbart uforenelig med de grundlæggende retsprincipper (»ordre public«) i den anmodede stat
- b) afgørelsen er opnået ved processuelt bedrageri

- c) der verserer en sag mellem de samme parter i en tvist om samme genstand og på samme grundlag ved en myndighed i den anmodede stat, og denne sag blev indledt først
- d) afgørelsen er uforenelig med en afgørelse, der er truffet enten i den anmodede stat eller i en anden stat mellem de samme parter i en tvist om samme genstand og på samme grundlag, og sidstnævnte afgørelse opfylder betingelserne anerkendelse og fuldbyrdelse i den anmodede stat
- e) i en sag, hvor sagsøgte hverken har givet møde eller været repræsenteret under sagen i afgørelsesstaten:
  - i) når lovgivningen i afgørelsesstaten foreskriver, at sagsøgte skal underrettes om sagen, og denne ikke er blevet behørigt underrettet og ikke har haft mulighed for at udtale sig, eller
  - ii) når loven i afgørelsesstaten ikke foreskriver, at sagsøgte skal underrettes om sagen, og denne ikke er blevet behørigt underrettet om afgørelsen og ikke har haft mulighed for at gøre indsigelse mod eller appellere afgørelsen under henvisning til faktiske eller retlige forhold, eller
- f) afgørelsen er truffet i modstrid med artikel 18.

Artikel 23

Procedure for en anmodning om anerkendelse og fuldbyrdelse

1. Med forbehold af bestemmelserne i denne konvention reguleres procedurerne for anerkendelse og fuldbyrdelse af loven i den anmodede stat.
2. Når en anmodning om anerkendelse og fuldbyrdelse af en afgørelse indgives via centralmyndighederne i overensstemmelse med kapitel III, skal centralmyndigheden straks:
  - a) videresende anmodningen til den kompetente myndighed, som uden ophør erklærer afgørelsen for eksigibel eller registrerer afgørelsen til fuldbyrdelse, eller
  - b) selv træffer sådanne foranstaltninger, hvis myndigheden har kompetence hertil.
3. Hvis anmodningen indgives direkte til en kompetent myndighed i den anmodede stat i overensstemmelse med artikel 19, stk. 5, erklærer denne myndighed uden ophør afgørelsen for eksigibel eller registrerer afgørelsen til fuldbyrdelse.
4. En erklæring eller registrering kan kun afvises af de grunde, der er nævnt i artikel 22, litra a). På dette tidspunkt kan hverken den, der indgiver anmodningen, eller sagsøgte gøre indsigelser.
5. Den, der indgiver anmodningen, og sagsøgte skal straks underrettes om en erklæring eller registrering i medfør af stk. 2 og 3, eller en nægtelse i medfør af stk. 4, og har mulighed for fremsætte indsigelser mod eller appellere afgørelsen under henvisning til faktiske eller retlige forhold.
6. En indsigelse eller appel skal fremsættes inden 30 dage efter underretning ifølge stk. 5. Hvis den anfægtende part ikke har bopæl i den kontraherende stat, hvor erklæringen eller registreringen er foretaget eller nægtet, skal indsigelse eller appel fremsættes inden 60 dage efter underretning.
7. En indsigelse eller appel kan udelukkende baseres på følgende:
  - a) de grunde til at nægte anerkendelse og fuldbyrdelse, der er nævnt i artikel 22
  - b) grundlaget for anerkendelse og fuldbyrdelse ifølge artikel 20
  - c) ægtheden eller integriteten af dokumenter, der er fremsendt i medfør af artikel 25, stk. 1, litra a), b) eller d), eller stk. 3, litra b).
8. Sagsøgtes indsigelse eller appel kan også baseres på indfrielse af gælden, i det omfang anerkendelse og fuldbyrdelse vedrører allerede forfaldne betalinger.

9. Den, der indgiver anmodningen, og sagsøgte underrettes straks om den afgørelse, der træffes som følge af indsigelsen eller appellen.
10. Hvis lovgivningen i den anmodede stat giver yderligere mulighed for appel, må det ikke føre til, at fuldbyrdelsen af afgørelsen udsættes, medmindre der foreligger særlige omstændigheder.
11. Når der skal træffes afgørelser om anerkendelse og fuldbyrdelse, herunder afgørelser vedrørende en appel, skal den kompetente myndighed handle hurtigt.

Artikel 24

Alternativ procedure for en anmodning om anerkendelse og fuldbyrdelse

1. Uanset artikel 23, stk. 2-11, kan en stat i overensstemmelse med artikel 63 erklære, at den vil anvende proceduren for anerkendelse og håndhævelse som fastsat i denne artikel.
2. Når en anmodning om anerkendelse og fuldbyrdelse af en afgørelse indgives via centralmyndighederne i overensstemmelse med kapitel III, skal den anmodede centralmyndighed straks:
  - a) videresende anmodningen til den kompetente myndighed, som træffer afgørelse om anmodningen om anerkendelse og fuldbyrdelse, eller
  - b) selv træffe en sådan afgørelse, hvis myndigheden har kompetence hertil.
3. Den kompetente myndighed træffer afgørelse om anerkendelse og fuldbyrdelse, når sagsøgte uden op-hør er blevet behørigt underrettet om sagen, og begge parter har haft en rimelig mulighed for at udtale sig.
4. Den kompetente myndighed kan på eget initiativ tage de grunde til nægtelse af anerkendelse og fuldbyrdelse, der er nævnt i artikel 22, litra a), c) og d), op til fornyet vurdering. Den kan revurdere de grunde, der er nævnt i artikel 20, 22 og 23, stk. 7, litra c), hvis sagsøgte har gjort disse gældende, eller hvis der opstår tvivl om disse grunde som følge af dokumenter fremlagt i overensstemmelse med artikel 25.
5. Nægtelse af anerkendelse og fuldbyrdelse kan også begrundes med indfrielse af gælden, i det omfang anerkendelse og fuldbyrdelse vedrører allerede forfaldne betalinger.
6. Hvis lovgivningen i den anmodede stat giver mulighed for appel, må det ikke føre til, at fuldbyrdelsen af afgørelsen udsættes, medmindre der foreligger særlige omstændigheder.
7. Når der skal træffes afgørelser om anerkendelse og fuldbyrdelse, herunder afgørelser vedrørende en appel, skal den kompetente myndighed handle hurtigt.

Artikel 25

Dokumenter

1. En anmodning om anerkendelse og fuldbyrdelse efter artikel 23 eller artikel 24 skal ledsages af følgende:
  - a) afgørelsens fulde tekst
  - b) et dokument, der angiver, at afgørelsen er eksigibel i afgørelsesstaten, og hvis der er tale om en afgørelse truffet af en administrativ myndighed, et dokument, der angiver, at kravene i artikel 19, stk. 3, er opfyldt, medmindre den pågældende stat i overensstemmelse med artikel 57 har præciseret, at afgørelser fra statens administrative myndigheder altid opfylder disse krav

- c) hvis sagsøgte hverken har givet møde eller været repræsenteret under retssagen i afgørelsesstaten, et dokument eller flere dokumenter, der alt efter omstændighederne dokumenterer, at sagsøgte er blevet behørigt underrettet om retssagen og har haft mulighed for at udtale sig, eller at sagsøgte er blevet behørigt underrettet om afgørelsen og har haft mulighed for at gøre indsigelse eller påklage afgørelsen under henvisning til faktiske eller retlige forhold
  - d) hvor nødvendigt et dokument med angivelse af restancer og datoen for opgørelsen heraf
  - e) hvor nødvendigt et dokument med oplysninger, der skal bruges til at foretage de nødvendige beregninger, hvis afgørelsen foreskriver automatisk indeksering
  - f) hvor nødvendigt et dokument, der angiver, i hvilket omfang den, der indgiver anmodningen, har fået gratis retshjælp i afgørelsesstaten.
2. Efter en indsigelse eller appel i medfør af artikel 23, stk. 7, litra c), eller efter anmodning fra den kompetente myndighed i den anmodede stat fremlægges der straks en fuldstændig kopi af det omhandlede dokument bekræftet af den kompetente myndighed i afgørelsesstaten:
- a) af centralmyndigheden i den anmodende stat, hvis anmodningen er indgivet i overensstemmelse med kapitel III
  - b) af den, der indgiver anmodningen, hvis anmodningen er indgivet direkte til en kompetent myndighed i den anmodede stat.
3. En kontraherende stat kan i overensstemmelse med artikel 57 præcisere:
- a) at anmodningen skal ledsages af en fuldstændig kopi af afgørelsen bekræftet af den kompetente myndighed i afgørelsesstaten
  - b) omstændigheder, under hvilke den i stedet for afgørelsens fulde tekst vil acceptere en sammenfatning eller et uddrag af afgørelsen udarbejdet af den kompetente myndighed i afgørelsesstaten i den udformning, som Haagerkonferencen om International Privatrecht har anbefalet og offentliggjort, eller
  - c) at den ikke kræver et dokument, der erklærer, at kravene i artikel 19, stk. 3, er opfyldt.

Artikel 26

Procedure for en anmodning om anerkendelse

Dette kapitel finder tilsvarende anvendelse på en anmodning om anerkendelse af en afgørelse, bortset fra at kravet om eksigibilitet erstattes af kravet om, at afgørelsen har retskraft i afgørelsesstaten.

Artikel 27

Fastlæggelse af de faktiske omstændigheder

De kompetente myndigheder i den anmodede stat er bundet af de faktiske omstændigheder, hvorpå myndigheden i afgørelsesstaten støttede sin kompetence.

Artikel 28

Ingen prøvelse med hensyn til sagens realitet

De kompetente myndigheder i den anmodede stat må ikke foretage prøvelse af sagens realitet.

Artikel 29

Intet krav om fysisk tilstedeværelse for barnet eller den, der indgiver anmodningen

Fysisk tilstedeværelse for barnet eller den, der indgiver anmodningen, er ikke påkrævet i sager, der indledes i den anmodede stat i henhold til dette kapitel.

Artikel 30

Aftaler om underholdsbidrag

1. En aftale om underholdsbidrag indgået i en kontraherende stat skal kunne anerkendes og fuldbyrdes som en afgørelse i henhold til dette kapitel, forudsat at den er eksigibel som en afgørelse i afgørelsesstaten.
2. Med henblik på artikel 10, stk. 1, litra a) og b), og stk. 2, litra a), omfatter begrebet »afgørelse« en aftale om underholdsbidrag.
3. En anmodning om anerkendelse og fuldbyrdelse skal ledsages af følgende:
  - a) den fulde tekst af aftalen om underholdsbidrag, og
  - b) et dokument, der fastslår, at den pågældende aftale om underholdsbidrag er eksigibel som en afgørelse i afgørelsesstaten.
4. Anerkendelse og fuldbyrdelse af en aftale om underholdsbidrag kan nægtes, hvis:
  - a) anerkendelse og fuldbyrdelse er åbenbart uforenelig med de grundlæggende retsprincipper i den anmodede stat
  - b) aftalen om underholdsbidrag er opnået ved svig eller forfalskning
  - c) aftalen om underholdsbidrag er uforenelig med en afgørelse, der er truffet enten i den anmodede stat eller i en anden stat mellem de samme parter i en tvist om samme genstand og på samme grundlag, og sidstnævnte afgørelse opfylder betingelserne for anerkendelse og fuldbyrdelse i den anmodede stat.
5. Bestemmelserne i dette kapitel finder med undtagelse af artikel 20, 22, 23, stk. 7, og artikel 25, stk. 1 og 3, alt andet lige anvendelse på anerkendelse og fuldbyrdelse af en aftale om underholdsbidrag, dog således at:
  - a) en erklæring eller registrering i overensstemmelse med artikel 23, stk. 2 og 3, kun kan afvises af de grunde, der er nævnt i stk. 4, litra a)
  - b) en indsigelse eller appel som nævnt i artikel 23, stk. 6, udelukkende kan baseres på følgende:
    - i) de grunde til nægtelse af anerkendelse og fuldbyrdelse, der er nævnt i stk. 4
    - ii) ægtheden eller integriteten af dokumenter, der fremlægges i medfør af stk. 3
  - c) hvad angår proceduren efter artikel 24, stk. 4, kan den kompetente myndighed på eget initiativ tage den grund til nægtelse af anerkendelse og fuldbyrdelse, der er nævnt i stk. 4, litra a), i denne artikel, op til fornyet behandling. Den kan revurdere de grunde, der er nævnt i stk. 4 i denne artikel, samt ægtheden eller integriteten af dokumenter fremlagt i overensstemmelse med stk. 3, hvis sagsøgte har gjort disse gældende, eller hvis der opstår tvivl om de påberåbte grunde som følge af disse dokumenter.
6. En sag om anerkendelse og fuldbyrdelse af en aftale om underholdsbidrag udsættes, hvis en indsigelse vedrørende aftalen behandles af en kompetent myndighed i en kontraherende stat.
7. En stat kan i overensstemmelse med artikel 63 erklære, at anmodninger om anerkendelse og fuldbyrdelse af en aftale om underholdsbidrag udelukkende kan indgives via centralmyndighederne.

8. En kontraherende stat kan i overensstemmelse med artikel 62 forbeholde sig ret til ikke at anerkende og fuldbyrde en aftale om underholdsbidrag.

Artikel 31

Afgørelser, der kommer i stand som en kombination af foreløbige og stadfæstende foranstaltninger

Når en afgørelse kommer i stand som en kombination af en foreløbig foranstaltning truffet i en stat og en foranstaltning truffet af en myndighed i en anden stat, der stadfæster den foreløbige foranstaltning («den stadfæstende stat»):

- a) vil begge stater med henblik på dette kapitel blive anset for at være afgørelsesstat
- b) vil kravene i artikel 22, litra e), blive anset for opfyldt, hvis sagsøgte har fået behørigt kendskab til procedurerne i den stadfæstende stat og mulighed for at gøre indsigelse mod stadfæstelse af den foreløbige foranstaltning
- c) vil kravet i artikel 20, stk. 6, om at en afgørelse skal være eksigibel i afgørelsesstaten, blive anset for at være opfyldt, hvis afgørelsen er eksigibel i den stadfæstende stat, og
- d) vil artikel 18 ikke være til hinder for, at der indledes sager om ændring af afgørelsen i de pågældende stater.

KAPITEL VI

FULDBYRDELSE I DEN ANMODEDE STAT

Artikel 32

Fuldbyrdelse i henhold til national ret

1. Med forbehold af bestemmelserne i dette kapitel sker fuldbyrdelse i overensstemmelse med loven i den anmodede stat.
2. Fuldbyrdelse skal ske omgående.
3. Hvis anmodningen indgives via centralmyndighederne, og afgørelsen er erklæret eksigibel eller er registreret med henblik på fuldbyrdelse ifølge kapitel V, gennemføres fuldbyrdelsen, uden at den, der indgiver anmodningen, skal foretage sig yderligere.
4. Hvad angår varigheden af underholdspigten, finder de regler, der gælder i afgørelsesstaten, anvendelse.
5. En eventuel forældelsesfrist for fuldbyrdelse af restancer fastsættes enten efter loven i afgørelsesstaten eller loven i den anmodede stat, afhængig af hvilken lov der foreskriver den længste forældelsesfrist.

Artikel 33

Ikke-diskrimination

For sager, der er omfattet af denne konvention, tilbyder den anmodede stat fuldbyrdelsesmetoder, der mindst svarer til de metoder, der gælder for nationale sager.

*Artikel 34***Fuldbyrdelsesforanstaltninger**

1. De kontraherende stater sørger for, at deres nationale ret indeholder effektive foranstaltninger til at fuldbyrde afgørelser, der er omfattet af denne konvention.
2. Sådanne foranstaltninger kan omfatte:
  - a) lønindeholdelse
  - b) udlæg i bankindeståender og andre kilder
  - c) fradrag i sociale ydelser
  - d) pantsætning eller tvangssalg af fast ejendom
  - e) tilbageholdelse af overskydende skat
  - f) indeholdelse af eller udlæg i pensionsydelse
  - g) indberetning til kreditbureauer
  - h) nægtelse, suspension eller inddragelse af forskellige tilladelser (f.eks. kørekort)
  - i) brug af mægling, forlig eller lignende fremgangsmåder for at nå frem til frivillig efterlevelse.

*Artikel 35***Overførsel af pengemidler**

1. De kontraherende stater opfordres til, bl.a. gennem internationale aftaler, at fremme brugen af de mest omkostningseffektive og praktiske metoder til overførsel af pengemidler i form af underholdsbidrag.
2. En kontraherende stat, ifølge hvis lov overførslen af pengemidler er begrænset, skal give højeste prioritet til overførsel af pengemidler i medfør af denne konvention.

KAPITEL VII

OFFENTLIGE ORGANER*Artikel 36***Offentlige organer i rollen som den, der indgiver anmodningen**

1. I forbindelse med anmodninger om anerkendelse og fuldbyrdelse efter artikel 10, stk. 1, litra a) og b), og sager, der henhører under artikel 20, stk. 4, omfatter »den bidragsberettigede« offentlige organer, som handler på vegne af en person, der er berettiget til underholdsbidrag, eller et organ, der er berettiget til godtgørelse af ydelser, der er udbetalt i stedet for underholdsbidrag.
2. Et offentligt organs ret til at handle på vegne af en person, der er berettiget til underholdsbidrag, eller til at anmode om godtgørelse af ydelser, der er udbetalt til den bidragsberettigede i stedet for underholdsbidrag, er undergivet den lov, der gælder for det pågældende organ.
3. Et offentligt organ kan anmode om anerkendelse eller kræve fuldbyrdelse af:
  - a) en afgørelse, der er truffet over for en bidragspligtig efter anmodning fra et offentligt organ, som kræver godtgørelse af ydelser, der er udbetalt i stedet for underholdsbidrag

b) en afgørelse, der er truffet mellem en bidragsberettiget og en bidragspligtig, i det omfang der er udbetalt ydelser til den bidragsberettigede i stedet for underholdsbidrag.

4. Det offentlige organ, der anmoder om anerkendelse eller kræver fuldbyrdelse af en afgørelse, skal på anmodning forelægge alle de dokumenter, der er nødvendige for at fastslå dets rettigheder i henhold til stk. 2 og for at godtgøre, at ydelserne er blevet udbetalt til den bidragsberettigede.

KAPITEL VIII

ALMINDELIGE BESTEMMELSER

Artikel 37

Anmodninger fremsat direkte til de kompetente myndigheder

1. Konventionen udelukker ikke anvendelse af procedurer, der ifølge national ret i en kontraherende stat giver en person (den, der indgiver anmodningen) mulighed for direkte at henvende sig til en kompetent myndighed i den pågældende stat i et anliggende, der er omfattet af denne konvention, for at få truffet eller ændret en afgørelse om underholdsbidrag, jf. dog artikel 18.

2. Artikel 14, stk. 5, og artikel 17, litra b), og bestemmelserne i kapitel V, VI, VII og dette kapitel, bortset fra artikel 40, stk. 2, artikel 42, artikel 43, stk. 3, artikel 44, stk. 3, artikel 45 og 55, finder anvendelse på en anmodning om anerkendelse og fuldbyrdelse, der fremsættes direkte til en kompetent myndighed i en kontraherende stat.

3. Med henblik på stk. 2 finder artikel 2, stk. 1, litra a), anvendelse på en afgørelse om underholdsbidrag til en sårbar person over den alder, der er anført i nævnte litra, når en sådan afgørelse er truffet, før personen nåede denne alder og tilkendte personen underholdsbidrag ud over denne alder på grund af svækkelsen.

Artikel 38

Beskyttelse af personoplysninger

Personoplysninger, der indsamles eller videregives i medfør af denne konvention, må udelukkende bruges til de formål, til hvilke de er indsamlet eller videregivet.

Artikel 39

Fortrolighed

Myndigheder, der behandler oplysninger, skal sikre, at de holdes fortrolige i henhold til loven i den pågældende myndigheds stat.

Artikel 40

Ikke-offentliggørelse af oplysninger

1. En myndighed må ikke offentliggøre eller bekræfte oplysninger, der er indsamlet eller videregivet i medfør af denne konvention, hvis den vurderer, at det kan skade en persons helbred, sikkerhed eller frihed.
2. En vurdering herom foretaget af en centralmyndighed skal andre centralmyndigheder tage hensyn til, navnlig i sager om vold i familieforhold.
3. Denne artikel hindrer på ingen måde, at der indsamles og videregives oplysninger af og mellem myndigheder, i det omfang det er nødvendigt for at opfylde forpligtelserne ifølge konventionen.

Artikel 41

Ingen legalisering

Der kræves ingen legalisering eller opfyldelse af en tilsvarende formalitet i forbindelse med denne konvention.

Artikel 42

Fuldmagt

Centralmyndigheden i den anmodede stat kan kun kræve fuldmagt fra den, der indgiver anmodningen, hvis den handler på vedkommendes vegne i retssager eller i sager indbragt for andre myndigheder eller med henblik på at udpege en repræsentant i den henseende.

Artikel 43

Inddrivelse af omkostninger

1. Inddrivelse af omkostninger, der opstår ved anvendelsen af denne konvention, har ikke forrang for inddrivelse af underholdsbidrag.
2. En stat kan inddrive omkostningerne fra en tabende part.
3. Med henblik på en anmodning efter artikel 10, stk. 1, litra b), om inddrivelse af omkostninger fra en tabende part, jf. stk. 2, omfatter begrebet »bidragsberettiget« i artikel 10, stk. 1, en stat.
4. Denne artikel anvendes med forbehold af artikel 8.

Artikel 44

Sprogkrav

1. Anmodninger og tilknyttede dokumenter skal indgives på originalsproget og skal ledsages af en oversættelse til et officielt sprog i den anmodede stat eller et andet sprog, som den anmodede stat har erklæret at ville acceptere, jf. artikel 63, medmindre den kompetente myndighed i den pågældende stat giver dispensation for oversættelse.

2. En kontraherende stat, der har mere end et officielt sprog, og som på grund af national ret ikke på hele sit territorium kan acceptere dokumenter på et af disse sprog, angiver i en erklæring ifølge artikel 63, på hvilket sprog sådanne dokumenter eller oversættelser deraf skal affattes med henblik på indgivelse i de nævnte geografiske områder.

3. Medmindre centralmyndighederne har indgået anden aftale, skal alle meddelelser mellem disse myndigheder ske på et officielt sprog i den anmodede stat eller på engelsk eller fransk. En kontraherende stat kan imidlertid i overensstemmelse med artikel 62 tage forbehold, hvad angår brug af engelsk eller fransk.

Artikel 45

Oversættelsesressourcer og –omkostninger

1. I forbindelse med anmodninger efter kapitel III kan centralmyndighederne i en individuel sag eller generelt aftale, at oversættelse til et af den anmodede stats officielle sprog kan foretages i den anmodede stat fra originalsproget eller fra et andet aftalt sprog. Hvis der ikke er indgået en aftale, og det ikke er muligt for den anmodende centralmyndighed at opfylde kravene i artikel 44, stk. 1 og 2, kan anmodningen og tilknyttede dokumenter fremsendes med oversættelse til engelsk eller fransk med henblik på yderligere oversættelse til et af den anmodede stats officielle sprog.

2. Omkostningerne ved oversættelse af anmodningen som nævnt i stk. 1 bæres af den anmodende stat, medmindre andet er aftalt med centralmyndighederne i de berørte stater.

3. Uanset artikel 8 kan den anmodende centralmyndighed pålægge den, der indgiver anmodningen, at betale for oversættelse af en anmodning og tilknyttede dokumenter, medmindre disse omkostninger kan dækkes af statens retshjælpssystem.

Artikel 46

Stater med flere retssystemer — fortolkning

1. For så vidt angår en stat, hvor to eller flere retssystemer eller regelsæt vedrørende spørgsmål, der er omfattet af denne konvention, finder anvendelse i forskellige territoriale enheder:

- a) skal enhver henvisning til en stats lovgivning eller procedurer forstås som en henvisning til den lovgivning eller de procedurer, der gælder for den pågældende territoriale enhed
- b) skal enhver henvisning til en afgørelse, der er truffet, anerkendt, anerkendt og fuldbyrdet, fuldbyrdet eller ændret i en stat, hvor det er relevant, forstås som en henvisning til en afgørelse, der er truffet, anerkendt, anerkendt og fuldbyrdet, fuldbyrdet eller ændret i den pågældende territoriale enhed
- c) skal enhver henvisning til en retslig eller administrativ myndighed i en stat, hvor det er relevant, forstås som en henvisning til en retslig eller administrativ myndighed i den pågældende territoriale enhed
- d) skal enhver henvisning til de kompetente myndigheder, offentlige organer eller andre organer i en stat, bortset fra centralmyndighederne, hvor det er relevant, forstås som en henvisning til de myndigheder eller organer, der er bemyndiget til at handle i den pågældende territoriale enhed
- e) skal enhver henvisning til bopæl eller sædvanligt opholdssted i en stat, hvor det er relevant, forstås som en henvisning til bopæl eller sædvanligt opholdssted i den pågældende territoriale enhed
- f) skal enhver henvisning til det sted, hvor aktiver befinder sig, hvor det er relevant, forstås som en henvisning til det sted, hvor aktiver befinder sig i den pågældende territoriale enhed

- g) skal enhver henvisning til en gældende gensidig aftale i en stat, hvor det er relevant, forstås som en henvisning til en gældende gensidig aftale i den pågældende territoriale enhed
- h) skal enhver henvisning til gratis retshjælp i en stat, hvor det er relevant, forstås som en henvisning til gratis retshjælp i den pågældende territoriale enhed
- i) skal enhver henvisning til en aftale om underholdsbidrag i en stat, hvor det er relevant, forstås som en henvisning til en aftale om underholdsbidrag i den pågældende territoriale enhed
- j) skal enhver henvisning til inddrivelse af omkostninger foretaget af en stat, hvor det er relevant, forstås som en henvisning til inddrivelse af omkostninger foretaget af den pågældende territoriale enhed.
2. Denne artikel finder ikke anvendelse på en organisation for regional økonomisk integration.

Artikel 47

Stater med flere retssystemer — materielle regler

1. En kontraherende stat med to eller flere territoriale enheder, hvor der gælder forskellige retssystemer, er ikke forpligtet til at anvende denne konvention i tilfælde, der udelukkende vedrører disse forskellige territoriale enheder.
2. En kompetent myndighed i en territorial enhed i en kontraherende stat med to eller flere territoriale enheder, hvor der gælder forskellige retssystemer, er ikke forpligtet til at anerkende eller fuldbyrde en afgørelse fra en anden kontraherende stat, blot fordi afgørelsen i henhold til denne konvention er blevet anerkendt eller fuldbyrdet i en anden territorial enhed i samme kontraherende stat.
3. Denne artikel finder ikke anvendelse på en organisation for regional økonomisk integration.

Artikel 48

Koordinering med tidligere Haagerkonventioner om underholdsbidrag

Mellem de kontraherende stater erstatter denne konvention i henhold til artikel 56, stk. 2, Haagerkonventionen af 2. oktober 1973 om, hvilken lov der finder anvendelse på underholdspligt, og Haagerkonventionen af 15. april 1958 om anerkendelse og fuldbyrdelse af afgørelser vedrørende underholdspligt over for børn, i det omfang anvendelsesområdet for disse konventioner mellem disse stater er sammenfaldende med denne konventions anvendelsesområde.

Artikel 49

Koordinering med New York-konventionen af 1956

Mellem de kontraherende stater erstatter denne konvention De Forenede Nationers konvention af 20. juni 1956 om inddrivelse af underholdsbidrag i udlandet, i det omfang anvendelsesområdet for konventionen mellem disse stater er sammenfaldende med denne konventions anvendelsesområde.

Artikel 50

Forholdet til tidligere Haagerkonventioner om forkyndelse af dokumenter og bevisoptagelse

Denne konvention berører ikke Haagerkonventionen af 1. marts 1954 om civilprocessen, Haagerkonventionen af 15. november 1965 om forkyndelse i udlandet af retslige og udenretslige dokumenter i sager om civile eller kommercielle spørgsmål og Haagerkonventionen af 18. marts 1970 om bevisoptagelse i udlandet i sager om civile eller kommercielle spørgsmål.

Artikel 51

Koordination af instrumenter og supplerende aftaler

1. Denne konvention berører ikke andre internationale instrumenter, som de kontraherende stater er parter i, og som omfatter bestemmelser vedrørende anliggender, der er reguleret af denne konvention.
2. Enhver kontraherende stat kan med en eller flere kontraherende stater indgå aftaler, der indeholder bestemmelser om anliggender, der er reguleret af denne konvention, med henblik på at forbedre anvendelsen af konventionen mellem dem, forudsat at sådanne aftaler er i overensstemmelse med konventionens formål og hensigt og ikke påvirker anvendelsen af konventionen i forholdet mellem disse stater og andre kontraherende stater. De stater, der har indgået en sådan aftale, skal fremsende en kopi til depositaren for denne konvention.
3. Stk. 1 og 2 finder også anvendelse på gensidige aftaler og på ensartede lovgivninger baseret på særlig tilknytning mellem de berørte stater.
4. Denne konvention indskrænker ikke anvendelsen af instrumenter i en regional organisation for økonomisk integration, der er part i denne konvention, som er vedtaget efter indgåelsen af denne konvention, og som vedrører anliggender, der er reguleret af denne konvention, forudsat at sådanne instrumenter i forholdet mellem medlemsstaterne af den regionale organisation for økonomisk integration og andre kontraherende stater ikke berører anvendelsen af konventionen. Hvad angår anerkendelse og fuldbyrdelse af afgørelser mellem medlemsstater af en regional organisation for økonomisk integration, påvirker konventionen ikke anvendelsen af de gældende regler i en regional organisation for økonomisk integration, uanset om de er vedtaget før eller efter indgåelsen af konventionen.

Artikel 52

Mest effektive regel

1. Denne konvention hindrer ikke anvendelse af en aftale, en ordning eller et internationalt instrument, der er i kraft mellem den anmodende stat og den anmodede stat, eller en gensidig aftale i kraft i den anmodede stat, der indeholder:
  - a) bredere grundlag for anerkendelse af bidragsafgørelser, dog med forbehold af konventionens artikel 22, litra f)
  - b) forenklede og hurtigere procedurer for behandlingen af en anmodning om anerkendelse eller anerkendelse og fuldbyrdelse af bidragsafgørelser
  - c) gunstigere retshjælp end foreskrevet i artikel 14-17, eller
  - d) procedurer, der giver den, der indgiver anmodningen, fra en anmodende stat mulighed for at indgive en anmodning direkte til centralmyndigheden i den anmodede stat.
2. Denne konvention hindrer ikke anvendelse af en gældende lov i den anmodede stat, der indeholder mere effektive regler end de regler, der er nævnt i stk. 1, litra a) til c). Hvad angår forenklede og hurtigere procedurer som nævnt i stk. 1, litra b), skal disse være forenelige med den beskyttelse, der ydes parterne

ifølge artikel 23 og 24, navnlig hvad angår parternes ret til at blive behørigt underrettet om sager og få en rimelig mulighed for at udtale sig, og hvad angår virkningen af en eventuel indsigelse eller appel.

Artikel 53

Ensartet fortolkning

Ved fortolkningen af denne konvention skal der tages hensyn til dens internationale karakter og behovet for at fremme en ensartet anvendelse af den.

Artikel 54

Undersøgelse af konventionens anvendelse i praksis

1. Generalsekretæren for Haagerkonferencen om international privatret indkalder jævnligt et særligt udvalg, der skal undersøge konventionens anvendelse i praksis og fremme udviklingen af god praksis i henhold til konventionen.
2. Med henblik på en sådan undersøgelse samarbejder de kontraherende stater med Det Permanente Bureau for Haagerkonferencen om International Privatret om indsamling af oplysninger herunder statistik og retspraksis om, hvordan konventionen virker i praksis.

Artikel 55

Ændring af formularer

1. De formularer, der er vedlagt som bilag til denne konvention, kan ændres ved afgørelse truffet af et særligt udvalg indkaldt af generalsekretæren for Haagerkonferencen om International Privatret, som alle kontraherende stater og alle medlemmer inviteres til. Meddelelse om forslaget til ændring af formularerne skal fremgå af mødets dagsorden.
2. Ændringer, der vedtages af de kontraherende stater, der deltager i det særlige udvalg, træder i kraft for alle kontraherende stater den første dag i den syvende kalendermåned efter den dato, hvor depositaren har fremsendt disse til alle kontraherende stater.
3. I det tidsrum, der er nævnt i stk. 2, kan enhver kontraherende stat ved skriftlig underretning til depositaren tage forbehold over for ændringen, jf. artikel 62. En stat, der tager et sådant forbehold, skal, indtil forbeholdet trækkes tilbage, behandles som en stat, der ikke er part i denne konvention, hvad angår den omhandlede ændring.

Artikel 56

Overgangsforanstaltninger

1. Denne konvention finder anvendelse på:
  - a) en anmodning i medfør af artikel 7 eller en anmodning i medfør af kapitel III, der modtages af centralmyndigheden i den anmodede stat, efter at konventionen er trådt i kraft mellem den anmodende stat og den anmodede stat

- b) en direkte anmodning om anerkendelse og fuldbyrdelse, der modtages af den kompetente myndighed i den anmodede stat, efter at konventionen er trådt i kraft mellem afgørelsesstaten og den anmodede stat.
2. Hvad angår anerkendelse og fuldbyrdelse af afgørelser mellem kontraherende stater i denne konvention, som også er parter i en af de Haagerkonventioner om underholdsbidrag, der er nævnt i artikel 48, gælder det, at hvis betingelserne for anerkendelse og fuldbyrdelse ifølge denne konvention forhindrer anerkendelse og fuldbyrdelse af en afgørelse truffet i afgørelsesstaten, før denne konvention trådte i kraft i den pågældende stat, og afgørelsen ellers ville blive anerkendt og fuldbyrdet i medfør af den konvention, der var i kraft, da afgørelsen blev truffet, finder betingelserne i sidstnævnte konvention anvendelse.
3. Den anmodede stat er ifølge denne konvention ikke forpligtet til at fuldbyrde en afgørelse eller en aftale om underholdsbidrag, i det omfang der er tale om betalinger, der forfalder, før konventionen trådte i kraft mellem afgørelsesstaten og den anmodede stat, bortset fra underholdspligt, der følger af et forældre-barn forhold over for en person under 21 år.

Artikel 57

Oplysninger om love, procedurer og tjenester

1. En kontraherende stat skal i forbindelse med deponeringen af dens ratifikations- eller tiltrædelsesinstrument eller ved fremsættelse af en erklæring, jf. artikel 61 i konventionen, fremlægge følgende for Det Permanente Bureau for Haagerkonferencen om International Privatret:
- a) en beskrivelse af de nationale love og procedurer vedrørende underholdspligt
  - b) en beskrivelse af de foranstaltninger, den vil iværksætte for at opfylde forpligtelserne i artikel 6
  - c) en beskrivelse af, hvordan den vil sikre en person, der indgiver en anmodning faktisk adgang til procedurer, jf. artikel 14
  - d) en beskrivelse af de nationale fuldbyrdelsesregler og -procedurer, herunder oplysninger om eventuelle begrænsninger af fuldbyrdelsen, navnlig bestemmelser om beskyttelse af den bidragspligtige og forældelsesfrister
  - e) eventuelle præciseringer som omhandlet i artikel 25, stk. 1, litra b), og artikel 25, stk. 3.
2. De kontraherende stater kan ved opfyldelsen af deres forpligtelser efter stk. 1 bruge en landeprofilformular, som Haagerkonferencen om International Privatret har anbefalet og offentliggjort.
3. De kontraherende stater skal holde oplysningerne ajour.

KAPITEL IX

AFSLUTTENDE BESTEMMELSER

Artikel 58

Undertegnelse, ratifikation og tiltrædelse

1. Konventionen er åben for undertegnelse for de stater, der var medlemmer af Haagerkonferencen om International Privatret på tidspunktet for dens 21. samling, samt for hver af de øvrige stater, som deltog i denne samling.

2. Den skal ratificeres, accepteres eller godkendes, og ratifikations-, accept- og godkendelsesinstrumenterne skal deponeres i Kongeriget Nederlandenes Udenrigsministerium, der er konventionens depositar.
3. Enhver anden stat eller organisation for regional økonomisk integration kan tiltræde konventionen efter dens ikrafttræden i henhold til artikel 60, stk. 1.
4. Tiltrædelsesinstrumentet deponeres hos depositaren.
5. Tiltrædelse får alene virkning for forholdet mellem den tiltrædende stat og de kontraherende stater, der ikke har gjort indsigelse mod denne stats tiltrædelse inden for 12 måneder efter datoen for den i artikel 65 omhandlede meddelelse. En sådan indsigelse kan ligeledes fremsættes af enhver stat i forbindelse med ratifikation, accept eller godkendelse af konventionen efter tiltrædelse. Sådanne indsigelser skal meddeles til depositaren.

Artikel 59

Organisationer for regional økonomisk integration

1. En organisation for regional økonomisk integration, der udelukkende består af suveræne stater, og som har kompetence på alle eller nogle af de områder, som konventionen regulerer, kan ligeledes undertegne, acceptere, godkende eller tiltræde konventionen. Organisationen for regional økonomisk integration har i så fald de samme rettigheder og forpligtelser som en kontraherende stat, i det omfang den pågældende organisation har kompetence på de områder, der reguleres af konventionen.
2. Organisationen for regional økonomisk integration giver på tidspunktet for undertegnelsen, accepten, godkendelsen eller tiltrædelsen depositaren skriftlig meddelelse om de sagsområder, der er omfattet af konventionen, og for hvilke organisationen har fået overdraget kompetence fra dens medlemsstater. Organisationen skal straks give depositaren skriftlig meddelelse om eventuelle ændringer af dens kompetence i forhold til dens seneste meddelelse i henhold til dette stykke.
3. På tidspunktet for undertegnelsen, accepten, godkendelsen eller tiltrædelsen kan en organisation for regional økonomisk integration i overensstemmelse med artikel 63 erklære, at den har kompetence på alle de sagsområder, som denne konvention regulerer, og at de medlemsstater, der har overført kompetence til den pågældende organisation for regional økonomisk integration, hvad angår de omhandlede sagsområder, vil være bundet af konventionen i kraft af organisationens undertegnelse, accept, godkendelse eller tiltrædelse.
4. For så vidt angår ikrafttrædelsen af denne konvention vil instrumenter, der er deponeret af en organisation for regional økonomisk integration, ikke tælle med, medmindre organisationen for regional økonomisk integration afgiver en erklæring i overensstemmelse med stk. 3.
5. Enhver henvisning i denne konvention til en »kontraherende stat« eller »stat« betragtes ligeledes, hvor det er relevant, som en henvisning til en organisation for regional økonomisk integration, der er part i konventionen. Hvis en organisation for regional økonomisk integration afgiver en erklæring i overensstemmelse med stk. 3, betragtes enhver henvisning i denne konvention til en »kontraherende stat« eller »stat« ligeledes, hvor det er relevant, som en henvisning til de relevante medlemsstater af organisationen.

Artikel 60

Ikrafttræden

1. Konventionen træder i kraft den første dag i den måned, der følger efter udløbet af en periode på tre måneder efter deponeringen af det andet ratifikations-, accept- og godkendelsesinstrument som omhandlet i artikel 58.
2. Derefter træder konventionen i kraft:
  - a) for hver stat eller organisation for regional økonomisk integration, som omhandlet i artikel 59, stk. 1, der ratificerer, accepterer eller godkender den på et senere tidspunkt, den første dag i den måned, der følger efter udløbet af en periode på tre måneder efter deponeringen af dens ratifikations-, accept- og godkendelsesinstrument
  - b) for hver stat eller organisation for regional økonomisk integration, som omhandlet i artikel 58, stk. 3, dagen efter udløbet af den periode, i hvilken der kan gøres indsigelser i overensstemmelse med artikel 58, stk. 5
  - c) for en territorial enhed, for hvilken konventionen finder anvendelse i overensstemmelse med artikel 61, den første dag i den måned, der følger efter udløbet af en periode på tre måneder efter den i nævnte artikel omhandlede meddelelse.

Artikel 61

Erklæringer vedrørende forskellige retssystemer

1. En stat, der består af to eller flere territoriale enheder, hvor forskellige retssystemer finder anvendelse vedrørende anliggender, der er omfattet af denne konvention, kan ved undertegnelsen, ratifikationen, accepten, godkendelsen eller tiltrædelsen i overensstemmelse med artikel 63 erklære, at konventionen skal finde anvendelse i samtlige dens territoriale enheder eller kun i en eller flere af disse, og den kan til enhver tid ændre denne erklæring ved at afgive en ny.
2. En sådan erklæring meddeles depositaren og de skal udtrykkeligt angive i hvilke territoriale enheder, konventionen finder anvendelse.
3. Hvis en stat ikke afgiver nogen erklæring i henhold til denne artikel, finder konventionen anvendelse i alle den pågældende stats territoriale enheder.
4. Denne artikel finder ikke anvendelse på en organisation for regional økonomisk integration.

Artikel 62

Forbehold

1. Enhver kontraherende stat kan senest på tidspunktet for ratifikation, accept, godkendelse eller tiltrædelse, eller når der afgives en erklæring i medfør af artikel 61, tage et eller flere forbehold som nævnt i artikel 2, stk. 2, artikel 20, stk. 2, artikel 30, stk. 8, artikel 44, stk. 3, og artikel 55, stk. 3. Der kan ikke tages andre forbehold.
2. Enhver stat kan på et hvilket som helst tidspunkt tilbagekalde et forbehold, den har taget. Tilbagekaldelsen meddeles depositaren.
3. Forbeholdet ophører med at have virkning den første dag i den tredje kalendermåned efter meddelelsen som nævnt i stk. 2.
4. Bortset fra forbehold efter artikel 2, stk. 2, har forbehold efter denne artikel ingen gensidig virkning.

*Artikel 63***Erklæringer**

1. Erklæringer som omhandlet i artikel 2, stk. 3, artikel 11, stk. 1, litra g), artikel 16, stk. 1, artikel 24, stk. 1, artikel 30, stk. 7, artikel 44, stk. 1 og 2, artikel 59, stk. 3, og artikel 61, stk. 1, kan afgives i forbindelse med undertegnelse, ratifikation, accept, godkendelse eller tiltrædelse eller på et hvilket som helst tidspunkt herefter, og kan når som helst ændres eller tilbagekaldes.
2. Erklæringer, ændringer og tilbagekaldelser skal meddeles depositaren.
3. En erklæring, der afgives i forbindelse med undertegnelse, ratifikation, accept, godkendelse eller tiltrædelse, får virkning samtidig med, at konventionen træder i kraft for den pågældende stat.
4. En erklæring, der afgives på et senere tidspunkt, og en eventuel ændring eller tilbagekaldelse af en erklæring får virkning den første dag i den måned, der følger efter udløbet af en periode på tre måneder fra dagen for depositarens modtagelse af meddelelsen.

*Artikel 64***Opsigelse**

1. En kontraherende part i konventionen, kan opsiges denne ved en skriftlig meddelelse til depositaren. Opsigelsen kan begrænses til visse territoriale enheder i en stat med forskellige retssystemer, som konventionen finder anvendelse i.
2. Opsigelsen får virkning den første dag i den måned, der følger efter udløbet af en periode på tolv måneder efter den dato, hvor depositaren modtog meddelelse herom. Hvis der i meddelelsen er angivet en længere opsigelsesperiode, får opsigelsen virkning ved udløbet af denne pågældende længere periode fra den dag, hvor depositaren modtog meddelelse herom.

*Artikel 65***Underretning**

Depositaren underretter de stater, der er medlem af Haagerkonferencen om International Privatret, de øvrige stater og organisationer for regional økonomisk integration, som har undertegnet, ratificeret, accepteret, godkendt eller tiltrådt konventionen i overensstemmelse med artikel 58 og 59, om følgende:

- a) undertegnelser, ratifikationer, accepter og godkendelser som omhandlet i artikel 58 og 59
- b) tiltrædelser og indsigelser mod tiltrædelser som omhandlet i artikel 58, stk. 3 og 5, og artikel 59
- c) tidspunktet for konventionens ikrafttræden i overensstemmelse med artikel 60
- d) de i artikel 2, stk. 3, artikel 11, stk. 1, litra g), artikel 16, stk. 1, artikel 24, stk. 1, artikel 30, stk. 7, artikel 44, stk. 1 og 2, artikel 59, stk. 3, og artikel 61, stk. 1, omhandlede erklæringer
- e) de i artikel 51, stk. 2, omhandlede aftaler
- f) de i artikel 2, stk. 2, artikel 20, stk. 2, artikel 30, stk. 8, artikel 44, stk. 3, og artikel 55, stk. 3, omhandlede forbehold og tilbagekaldelser som omhandlet i artikel 62, stk. 2
- g) opsigelser som omhandlet i artikel 64.

Til bekræftelse heraf har de undertegnede, der er behørigt bemyndigede hertil, undertegnet denne konvention.

Udfærdiget i Haag, den 23. november 2007, på engelsk og fransk, idet begge tekster har samme gyldighed, i et eksemplar, som skal deponeres i Kongeriget Nederlandenes regerings arkiv, og hvoraf en bekræftet genpart vil blive fremsendt ad diplomatisk vej til hver af de stater, som var medlemmer af Haagerkonferencen om International Privatret på tidspunktet for dens 21. samling, samt til hver af de øvrige stater, som deltog i denne samling.

BILAG 1

Fremsendelsesformular ifølge artikel 12, stk. 2

MEDDELELSE OM FORTROLIGHED OG BESKYTTELSE AF PERSONOPLYSNINGER

Personoplysninger, der indsamles eller videregives i medfør af denne konvention, må udelukkende bruges til de formål, til hvilke de er indsamlet eller videregivet. Myndigheder, der behandler sådanne oplysninger, skal sikre, at de holdes fortrolige i henhold til lovgivningen i den pågældende stat.

En myndighed må ikke offentliggøre eller bekræfte oplysninger, der er indsamlet eller videregivet i medfør af denne konvention, hvis den vurderer, at det kan skade en persons helbred, sikkerhed eller frihed, jf. artikel 40.

1. Anmodende centralmyndighed

a. Adresse

.....

b. Telefonnummer

.....

c. Faxnummer

.....

d. E-mail

.....

e. Referencenummer

.....

2. Kontaktperson i den anmodende stat

a. Adresse (hvis forskellig fra ovennævnte)

.....

b. Telefonnummer (hvis forskellig fra ovennævnte)

.....

c. Faxnummer (hvis forskellig fra ovennævnte)

.....

d. E-mail (hvis forskellig fra ovennævnte)

.....

e. Sprog

.....

3. Anmodet centralmyndighed:

.....

Adresse:

.....

4. Oplysninger om den, der indgiver anmodningen:

a. Efternavn(e):

.....

b. Fornavn(e):

.....

c. Fødselsdato:

..... (dd/mm/åååå)

eller

a. Navn på det offentlige organ:

.....

5. Oplysninger om den person (de personer), for hvem der anmodes om eller skal betales underholdsbi-
drag

a. Samme person som den, der indgiver anmodningen, jf. punkt 4

b. i. Efternavn(e):

.....

Fornavn(e):

.....

Fødselsdato:

..... (dd/mm/åååå)

ii. Efternavn(e):

.....

Fornavn(e):

.....

Fødselsdato:

..... (dd/mm/åååå)

iii. Efternavn(e):

.....

Fornavn(e):

.....

Fødselsdato:

..... (dd/mm/åååå)

6. Oplysninger om den bidragspligtige

a. Samme person som den, der indgiver anmodningen, jf. punkt 4

Ifølge konventionens artikel 3, forstås ved »bidragspligtig« enhver person, der er eller påstås at være pligtig til at betale underholdsbidrag.

b. Efternavn(e):

.....

c. Fornavn(e):

.....

d. Fødselsdato:

..... (dd/mm/åååå)

En beslutning om ikke-offentliggørelse er truffet af en centralmyndighed i overensstemmelse med artikel 40

7. Denne fremsendelsesformular vedrører og ledsages af en anmodning i medfør af:

- Artikel 10, stk. 1, litra a)
- Artikel 10, stk. 1, litra b)
- Artikel 10, stk. 1, litra c)
- Artikel 10, stk. 1, litra d)
- Artikel 10, stk. 1, litra e)
- Artikel 10, stk. 1, litra f)
- Artikel 10, stk. 2, litra a)
- Artikel 10, stk. 2, litra b)
- Artikel 10, stk. 2, litra c)

8. Følgende dokumenter vedlægges anmodningen:

a. Med henblik på en anmodning efter artikel 10, stk. 1, litra a), og:

I overensstemmelse med artikel 25:

- Afgørelsens fulde tekst (artikel 25, stk. 1, litra a))
- Sammendrag eller uddrag af afgørelsen, der er udarbejdet af afgørelsesstatens kompetente myndighed (artikel 25, stk. 3, litra b)) (hvis relevant)
- Dokument, der angiver, at afgørelsen er eksigibel i afgørelsesstaten, og hvis der er tale om en afgørelse truffet af en administrativ myndighed, et dokument, der angiver, at kravene i artikel 19, stk. 3, er opfyldt, medmindre den pågældende stat i overensstemmelse med artikel 57 har præciseret, at afgørelser fra statens administrative myndigheder altid opfylder disse krav (artikel 25, stk. 1, litra b)), eller hvis artikel 25, stk. 3, litra c), finder anvendelse
- Hvis sagsøgte hverken har givet møde eller været repræsenteret under retssagen i afgørelsesstaten, et dokument eller flere dokumenter, der alt efter omstændighederne dokumenterer, at sagsøgte er blevet behørigt underrettet om retssagen og har haft mulighed for at udtale sig, eller at sagsøgte er blevet behørigt underrettet om afgørelsen og har haft mulighed for at fremsætte indsigelser mod eller appellere afgørelsen under henvisning til faktiske eller retlige forhold (artikel 25, stk. 1, litra c))
- Hvor nødvendigt, et dokument med angivelse af restancer og datoen for opgørelsen heraf (artikel 25, stk. 1, litra d))
- Hvor nødvendigt, et dokument med oplysninger, der skal bruges til at foretage beregninger i forbindelse med en afgørelse om automatisk indeksering (artikel 25, stk. 1, litra e))
- Hvor nødvendigt, et dokument, der angiver, i hvilket omfang den, der indgiver anmodningen, har fået gratis retshjælp i afgørelsesstaten (artikel 25, stk. 1, litra f))

I overensstemmelse med artikel 30, stk. 3:

- Den fulde tekst af aftalen om underholdsbidrag (artikel 30, stk. 3, litra a))
  - Et dokument, der fastslår, at den pågældende aftale om underholdsbidrag er eksigibel som en afgørelse i afgørelsesstaten (artikel 30, stk. 3, litra b))
  - Andre dokumenter, der er vedlagt anmodningen (f.eks. et dokument med henblik på artikel 36, stk. 4, hvis det er påkrævet)
- .....

b. Med henblik på en anmodning efter artikel 10, stk. 1, litra b), c), d), e) og f), og artikel 10, stk. 2, litra a), b) eller c), følgende supplerende dokumenter (bortset fra fremsendelsesformularen og selve anmodningen) i overensstemmelse med artikel 11, stk. 3:

- Artikel 10, stk. 1, litra b) .....
- Artikel 10, stk. 1, litra c) .....
- Artikel 10, stk. 1, litra d) .....
- Artikel 10, stk. 1, litra e) .....
- Artikel 10, stk. 1, litra f) .....
- Artikel 10, stk. 2, litra a) .....
- Artikel 10, stk. 2, litra b) .....
- Artikel 10, stk. 2, litra c) .....

Navn: ..... (blokbogstaver)

Dato: ..... (dd/mm/åååå)

Den for centralmyndigheden bemyndigede repræsentant

BILAG 2

Formular til anerkendelse af modtagelse ifølge artikel 12, stk. 3

MEDDELELSE OM FORTROLIGHED OG BESKYTTELSE AF PERSONOPLYSNINGER

Personoplysninger, der indsamles eller videregives i medfør af denne konvention, må udelukkende bruges til de formål, til hvilke de er indsamlet eller videregivet. Myndigheder, der behandler sådanne oplysninger, skal sikre, at de holdes fortrolige i henhold til lovgivningen i den pågældende stat.

En myndighed må ikke offentliggøre eller bekræfte oplysninger, der er indsamlet eller videregivet i medfør af denne konvention, hvis den vurderer, at det kan skade en persons helbred, sikkerhed eller frihed, jf. artikel 40.

En beslutning om ikke-offentliggørelse er truffet af en centralmyndighed i overensstemmelse med artikel 40

1. Anmodende centralmyndighed

a. Adresse

.....

b. Telefonnummer

.....

c. Faxnummer

.....

d. E-mail

.....

e. Referencenummer

.....

2. Kontaktperson i den anmodende stat

a. Adresse (hvis forskellig fra ovennævnte)

.....

b. Telefonnummer (hvis forskellig fra ovennævnte)

.....

c. Faxnummer (hvis forskellig fra ovennævnte)

.....

d. E-mail (hvis forskellig fra ovennævnte)

.....

e. Sprog

.....

3. Anmodet centralmyndighed:

.....

Kontaktperson:

.....
Adresse:

.....
4. Den anmodede centralmyndighed anerkender modtagelse den ..... (dd/mm/åååå) af fremsendelsesformularen fra den anmodende centralmyndighed (referencenummer ..... ; dateret ..... (dd/mm/åååå)) vedrørende følgende anmodning i overensstemmelse med:

- Artikel 10, stk. 1, litra a)
- Artikel 10, stk. 1, litra b)
- Artikel 10, stk. 1, litra c)
- Artikel 10, stk. 1, litra d)
- Artikel 10, stk. 1, litra e)
- Artikel 10, stk. 1, litra f)
- Artikel 10, stk. 2, litra a)
- Artikel 10, stk. 2, litra b)
- Artikel 10, stk. 2, litra c)

Efternavn på den eller de, der indgiver anmodningen:

.....
Efternavn(e) for den person (de personer), for hvem der anmodes om eller skal betales underholdsbidrag:

.....
Den bidragspligtiges efternavn(e):

.....
5. Indledende skridt foretaget af den anmodede centralmyndighed:

- Anmodningen er fuldstændig og behandles
- Se vedlagte statusrapport for anmodningen
- Statusrapport for anmodningen følger
- Fremsend venligst følgende supplerende oplysninger og/eller dokumentation:

.....
 Den anmodede centralmyndighed afslår at behandle denne anmodning, da det er åbenbart, at kravene i denne konvention ikke er opfyldt (artikel 12, stk. 8). Begrundelsen herfor:

- fremgår af et vedlagt dokument
- vil fremgå af et efterfølgende dokument

Den anmodede centralmyndighed beder den anmodende centralmyndighed om at oplyse om enhver ændring af status for anmodningen.

Navn: ..... (blokbogstaver)

Dato: ..... (dd/mm/åååå)

Den for centralmyndigheden bemyndigede repræsentant

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Indholdsfortegnelse

1. Indledning
2. Lovforslagets baggrund
  - 2.1. Danmarks deltagelse i det internationale samarbejde om underholdspligt
  - 2.2. Haagerkonventionen af 2007
    - 2.2.1. Indledning
    - 2.2.2. Anvendelsesområde og definitioner (kapitel I)
    - 2.2.3. Administrativt samarbejde (kapitel II)
    - 2.2.4. Anmodninger via centralmyndigheden (kapitel III)
      - 2.2.4.1. Indholdet af anmodningerne
      - 2.2.4.2. Centralmyndighedens behandling af anmodninger
      - 2.2.4.3. Adgang til procedurer, herunder gratis retshjælp
      - 2.2.4.4. Restriktioner for indbringelse af sager – begrænsning i international kompetence (kapitel IV)
    - 2.2.5. Anerkendelse og fuldbyrdelse (kapitel V)
    - 2.2.6. Fuldbyrdelse i den anmodede stat (kapitel VI)
    - 2.2.7. Offentlige organer, der fremsætter anmodning om underholdsbidrag (kapitel VII)
    - 2.2.8. Almindelige bestemmelser (kapitel VIII)
    - 2.2.9. Afsluttende bestemmelser (kapitel IX)
  - 2.3. Haagerprotokollen af 2007 om lovvalg i sager om underholdspligt
3. Lovforslagets indhold
  - 3.1. Gældende ret
    - 3.1.1. Behandling af bidragssager i Danmark
      - 3.1.1.1. Fastsættelse og ændring af bidrag
      - 3.1.1.2. Det offentliges forskudsvisse udbetaling af børnebidrag
    - 3.1.2. Internationale bidragssager
      - 3.1.2.1. International kompetence
      - 3.1.2.2. Anerkendelse og fuldbyrdelse
        - 3.1.2.2.1. FN-Konventionen
        - 3.1.2.2.2. Haagerkonventionerne af 1958 og 1973 om underholdspligt
        - 3.1.2.2.3. Underholdspligtforordningen
          - 3.1.2.2.3.1. Indledning
          - 3.1.2.2.3.2. Anerkendelse, eksigibilitet og fuldbyrdelse
            - 3.1.2.2.3.2.1. Afgørelsen truffet i en medlemsstat, der er bundet af Haagerkonventionen af 2007 (Kapitel IV, afdeling 1)
            - 3.1.2.2.3.2.2. Afgørelser truffet i en medlemsstat, der ikke er bundet af Haagerkonventionen af 2007 (Kapitel IV, afdeling 2)
            - 3.1.2.2.3.3. Adgang til domstolsprøvelse, herunder retshjælp og fri proces (Kapitel V)
            - 3.1.2.2.3.4. Anerkendelse, eksigibilitet og fuldbyrdelse i Danmark
          - 3.1.2.2.3.3. Adgang til domstolsprøvelse, herunder retshjælp og fri proces (Kapitel V)
          - 3.1.2.2.3.4. Anerkendelse, eksigibilitet og fuldbyrdelse i Danmark
        - 3.1.2.2.4. Den Nordiske Inddrivelseskonvention
        - 3.1.2.2.5. Fuldbyrdelse af bidragsafgørelser i Danmark
        - 3.1.2.2.6. Fri proces
      - 3.1.3. Beskyttelse af personoplysninger
    - 3.2. Social- og Indenrigsministeriets overvejelser
      - 3.2.1. Vurdering af dansk tilslutning til konventionen
      - 3.2.2. Administrativt samarbejde
      - 3.2.3. Anerkendelse og fuldbyrdelse og proceduren herfor
      - 3.2.4. Retshjælp (fri proces)
      - 3.2.5. Metode til gennemførelsen af konventionen i dansk ret
      - 3.2.6. Konventionens anvendelse for Danmark
      - 3.2.7. Behandlingen i Danmark af sager der er omfattet af konventionen
  - 3.3. Den foreslåede ordning

4. Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige
5. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.
6. Administrative konsekvenser for borgerne
7. Miljømæssige konsekvenser
8. Forholdet til EU-retten
9. Hørte myndigheder og organisationer m.v.
10. Sammenfattende skema

1. Indledning

Ved dette lovforslag sættes Haagerkonventionen af 23. november 2007 om international inddrivelse af børnebidrag og andre former for underholdsbidrag til familiemedlemmer (herefter Haagerkonventionen af 2007) i kraft for Danmark. Forslaget indeholder samtidig de bestemmelser, der er nødvendige for, at konventionen kan anvendes direkte i Danmark, samt for behandlingen her i Danmark af sager, der er omfattet af konventionen.

2. Lovforslagets baggrund

2.1. Danmarks deltagelse i det internationale samarbejde om underholdspligt

Gennem flere internationale konventioner m.v. deltager Danmark i det internationale samarbejde om underholdspligt. Samarbejdet vedrører navnlig international kompetence, anerkendelse og fuldbyrdelse af afgørelser, adgang til domstolsprøvelse, herunder fri proces og retshjælp, samt samarbejde mellem centralmyndigheder.

De konventioner om underholdspligt, som Danmark har tilsluttet sig, er udarbejdet af henholdsvis de nordiske lande, De Forenede Nationer, Haagerkonferencen om International Privatret og Den Europæiske Union (EU).

I 2007 udarbejdede Haagerkonferencen en ny konvention om underholdspligt – Haagerkonventionen af 2007 – der skal træde i stedet for den gældende konvention fra 1973.

I relation til underholdspligt har EU vedtaget underholdspligtforordningen, der er omfattet af Danmarks retsforbehold og derfor ikke gælder for Danmark. Gennem parallelaf-talen med EU om Bruxelles I-forordningen har Danmark dog tilsluttet sig dele af underholdspligtforordningen. Det drejer sig om reglerne om international kompetence, anerkendelse og fuldbyrdelse af afgørelser samt adgang til domstolsprøvelse, herunder fri proces og retshjælp. EU har endvidere tilsluttet sig Haagerkonventionen af 2007, men afgørelsen herom er omfattet af Danmark retsforbehold, og den gælder derfor ikke for Danmark.

Danmark kan derfor på almindeligt mellemfolkeligt grundlag tilslutte sig konventionen og dermed bringe sig på linje med de øvrige EU-medlemsstater i relation til international underholdspligt.

2.2. Haagerkonventionen af 2007

2.2.1. Indledning

Haagerkonventionen af 2007 har efter artikel 1 til formål at sikre effektiv inddrivelse af børnebidrag og andre former for underholdsbidrag til familiemedlemmer gennem samarbejde mellem centralmyndigheder i de kontraherende stater. Til opfyldelse af formålet indeholder konventionen navnlig bestemmelser om anerkendelse og fuldbyrdelse i en konventionsstat af afgørelser om underholdspligt, der er truffet i en anden konventionsstat.

Ud over EU-medlemsstaterne har følgende stater på nuværende tidspunkt tilsluttet sig konventionen: Albanien, Bosnien-Herzegovina, Montenegro, Norge, Ukraine og USA. Burkina Faso har undertegnet, men endnu ikke tilsluttet sig konventionen.

Nærmere oplysninger om konventionen findes på Haagerkonferencens hjemmeside hcch.net. Hjemmesiden indeholder bl.a. oversigt over de stater, der har tilsluttet sig konventionen. På hjemmesiden findes endvidere følgende udgivelser, der indeholder en beskrivelse af konventionen:

- Forklarende rapport (Explanatory Rapport, 2013)
- Praktisk Håndbog for Sagsbehandlere (Practical Handbook for Caseworkers, 2014)
- Gennemførelsescheckliste (Implementation Checklist, 2016)

2.2.2. Anvendelsesområde og definitioner (kapitel I)

Efter artikel 2, stk. 1, finder konventionen anvendelse på følgende:

- a) Forældres pligt til at forsørge deres børn under 21 år.
- b) Anmodning om anerkendelse og fuldbyrdelse af en afgørelse om ægtefællebidrag, når anmodningen indgives sammen med et krav, der falder under anvendelsesområdet for litra a).
- c) Ægtefællebidrag i andre situationer.

Kapitel II om administrativt samarbejde (se punkt 2.2.3.) og kapitel III om anmodninger via centralmyndighederne (se punkt 2.2.4.) finder ikke anvendelse ved ægtefællebidrag i andre situationer end artikel 2, stk. 1, litra b. Dette betyder, at i sager om ægtefællebidrag, der ikke indgives sammen med et krav om børnebidrag til et barn under 21 år, finder bestemmelserne om administrativt samarbejde, herunder om fri proces (se punkt 2.2.4.3.), ikke anvendelse. Afgørelser om ægtefællebidrag kan dog søges anerkendt og fuldbyrdet efter bestemmelserne herom i kapitel V (se punkt 2.2.5.), men den, der anmoder herom, skal selv sørge for, at anmodningen indgives til rette myndighed i den konventionsstat, hvor afgørelsen søges anerkendt og fuldbyrdet.

Artikel 2, stk. 2, giver en kontraherende stat mulighed for efter proceduren i artikel 62 (se punkt 2.2.9.) at begrænse bestemmelsen i artikel 2, stk. 1, litra a, om børnebidrag til kun at gælde børn under 18 år. En kontraherende stat, der tager dette forbehold, kan ikke kræve konventionen anvendt på personer med den alder, der er udelukket ved forbeholdet, dvs. personer der er fyldt 18 år.

Artikel 2, stk. 3, giver en kontraherende stat mulighed for at afgive erklæring i overensstemmelse med artikel 63 om at udvide anvendelsesområde for hele eller dele af konventionen i forhold til den pågældende stat til f.eks. at omfatte alle former for underholdspligt eller underholdspligt overfor andre familiemedlemmer eller sårbare personer. En sådan erklæring medfører alene forpligtelser mellem to kontraherende stater, i det omfang begge staters erklæringer dækker samme underholdspligt og samme dele af konventionen.

Det fremgår af artikel 2, stk. 4, at konventionen finder anvendelse på børn uanset forældrenes civilstand.

Efter artikel 3 er en "aftale om underholdsbidrag" en skriftlig aftale vedrørende underholdsbidrag, som enten er formelt udarbejdet eller registreret som et officielt bekræftet dokument af en kompetent myndighed eller er bekræftet af, indgået ved, registreret af eller arkiveret hos en kompetent myndighed. Endvidere skal aftalen kunne gøres til genstand for fornyet behandling eller ændres af en kompetent myndighed.

2.2.3. Administrativt samarbejde (kapitel II)

Efter artikel 4 skal de kontraherende stater udpege en centralmyndighed. Centralmyndighederne skal efter artikel 5 generelt samarbejde om at opfylde formålet med konventionen og så vidt muligt søge at finde løsninger på de problemer, som kan opstå ved anvendelsen af konventionen.

Centralmyndighederne skal efter artikel 6 i relation til konkrete sager navnlig fremsende og modtage anmodninger om underholdspligt og anlægge eller lette anlæggelsen af sager om sådanne anmodninger.

I relation til sådanne anmodninger skal centralmyndighederne træffe alle relevante foranstaltninger vedrørende følgende:

- a) Yde eller lette ydelsen af retshjælp.
- b) Hjælpe med at lokalisere parterne.
- c) Hjælpe med at indhente oplysninger om parternes indkomst og formue.
- d) Tilskynde parterne til at indgå mindelige aftaler, eventuelt ved hjælp af mægling.
- e) Lette den løbende fuldbyrdelse af afgørelser om underholdsbidrag.
- f) Lette den løbende inddrivelse af underholdsbidrag.
- g) Lette fremskaffelse af dokumentation eller andre beviser.
- h) Bistå med at fastslå faderskab.
- i) Anlægge eller lette anlæggelsen af sager for at opnå nødvendige foreløbige foranstaltninger af territorial art

som skal sikre resultatet af en versende anmodning om underholdsbidrag.

- j) Lette forkyndelsen af dokumenter.

Efter stk. 3 kan centralmyndigheden efter national ret uddelegere disse opgaver til andre myndigheder eller organisationer.

Selvom der ikke er indgivet en anmodning om anerkendelse eller anerkendelse og fuldbyrdelse af en afgørelse eller om fastsættelse eller ændring af bidrag, kan en centralmyndighed efter artikel 7 fremsende en begrundet anmodning om visse former for bistand, som vurderes at være nødvendige for at vurdere, om der er grundlag for at fremsende en anmodning om f.eks. inddrivelse eller fastsættelse af bidrag. Hvis den modtagende centralmyndighed vurderer, at den anmodede bistand er nødvendig, skal centralmyndigheden bistå hermed, f.eks. ved indhentelse af oplysninger om bidragsbetalerens opholdssted og/eller indkomst og formue.

Det afhænger af den anmodede stats lovgivning, i hvilket omfang anmodninger efter artikel 6 og 7 kan imødekommes, samt i hvilket omfang sådanne oplysninger kan videregives.

Den bistand, som ydes af centralmyndigheden m.v., skal efter artikel 8 være gratis, bortset fra ekstraordinære omkostninger som følge af en anmodning efter artikel 7. Centralmyndigheden kan alene få sådanne omkostninger godtgjort, hvis beløbet på forhånd er accepteret af den, som fremsender anmodningen.

2.2.4. Anmodninger via centralmyndigheden (kapitel III)

2.2.4.1. Indholdet af anmodningerne

En anmodning efter konventionen indgives efter artikel 9 til centralmyndigheden i den stat, hvor ansøgeren har sit opholdssted. Denne centralmyndighed fremsender anmodningen til centralmyndigheden i den anmodede stat.

Efter artikel 10, stk. 1, kan en bidragsmodtager, der søger om inddrivelse af underholdsbidrag, anmode om følgende:

- a) Anerkendelse eller anerkendelse og fuldbyrdelse af en afgørelse.
- b) Fuldbyrdelse af en afgørelse, der er truffet eller anerkendt i den anmodede stat.
- c) Fastsættelse af bidrag i den anmodede stat, når der ikke er truffet en sådan afgørelse, herunder om fastlæggelse af slægtskab.
- d) Fastsættelse af bidrag i situationer, hvor anerkendelse og fuldbyrdelse af en afgørelse ikke er mulig eller afvises af bestemte grunde, f.eks. ved manglende grundlag for anerkendelse og fuldbyrdelse efter artikel 20, eller fordi der er tale om en udeblivelsesdom.
- e) og f) Ændring af en afgørelse, der er truffet i den anmodede stat eller en anden stat.

Efter artikel 10, stk. 2, kan en bidragsbetaler anmode om følgende:

- a) Anerkendelse af en afgørelse eller en tilsvarende procedure, som medfører suspension eller begrænsning af fuldbyrdelsen af en tidligere afgørelse i den anmodede stat.
- b) Ændring af en afgørelse, der er truffet i den anmodede stat eller en anden stat.

Anmodningerne skal behandles efter loven i den anmodede stat. Behandlingen af en anmodning om fastsættelse eller ændring af et bidrag forudsætter, at den anmodede stat har international kompetence til at behandle anmodningen.

Artikel 11 indeholder regler for, hvilke oplysninger en anmodning skal indeholde. Anmodningen skal ledsages af relevant dokumentation.

2.2.4.2. Centralmyndighedens behandling af anmodninger

Centralmyndigheden skal efter artikel 12 bistå med at sikre, at de nødvendige oplysninger og dokumenter fremsendes sammen med anmodningen til centralmyndigheden i den anmodede stat.

Den anmodede centralmyndighed skal inden 6 uger anerkende modtagelsen af en anmodning. Inden 3 måneder skal den anmodede centralmyndighed underrette den anmodende centralmyndighed om sagens status.

Centralmyndighederne skal behandle sagerne så hurtigt, som korrekt sagsbehandling tillader.

Efter artikel 12, stk. 8, kan en centralmyndighed kun afvise at behandle en anmodning, hvis det er åbenbart, at kravene i konventionen ikke er opfyldt. I sådanne tilfælde skal den anmodende centralmyndighed straks have en begrundet underretning herom.

En anmodning kan ikke afvises alene under henvisning til, at der er behov for supplerende oplysninger eller dokumenter. Hvis den anmodende centralmyndighed ikke efter anmodning fremsender supplerende oplysninger eller dokumenter, kan den anmodede centralmyndighed afslutte behandlingen af anmodningen og meddele dette til den anmodende centralmyndighed.

2.2.4.3. Adgang til procedurer, herunder gratis retshjælp

Artikel 14, stk. 1, sikrer, at den, der indgiver en anmodning, der er omfattet af konventionen, har adgang til at få behandle sagen, herunder adgang til fuldbyrdelses- og appelprocedurer i den anmodede stat. For at sikre dette yder den anmodede stat gratis retshjælp efter artikel 14-17.

Den anmodede stat er efter stk. 2 ikke forpligtet til at yde gratis retshjælp, hvis og i det omfang procedurerne i den pågældende stat gør det muligt for den, der har fremsat anmodningen, at føre sagen, uden at der er behov for en sådan bistand, og centralmyndigheden gratis stiller de tjenester, der er nødvendige hertil, til rådighed.

En ansøger skal efter stk. 3 i den anmodede stat have samme mulighed for gratis retshjælp som i nationale sager.

Ifølge artikel 15, stk. 1, skal der ydes gratis retshjælp i forbindelse med alle anmodninger, der indgives af en bidragsmodtager efter samarbejdet mellem centralmyndighederne (kapitel III) vedrørende forældres underholdspligt over for en person under 21 år.

Dog kan gratis retshjælp efter stk. 2 afslås, hvis den anmodede stat vurderer, at anmodningen eller en eventuel appel er åbenlyst ubegrundet. Dette gælder dog ikke i følgende situationer:

- Anmodning om anerkendelse eller anerkendelse og fuldbyrdelse af en afgørelse (artikel 10, stk. 1, litra a og b).
- Sagen er omfattet af artikel 20, stk. 4 (se punkt 2.2.5.).

En stat kan efter artikel 16, stk. 1, erklære, at den uanset artikel 15 vil yde retshjælp i sager om børnebidrag, men at den i så fald vil kunne foretage en vurdering af barnets midler.

Efter artikel 17 kan der i sager, der ikke er omfattet af artikel 15 og 16, ved afgørelsen af retshjælp foretages en vurdering af de økonomiske midler og sagens realitet. En part, som i afgørelsesstaten er indrømmet gratis retshjælp, skal i forbindelse med en eventuel anerkendelses- eller fuldbyrdelsesprocedure dog mindst have ret til gratis retshjælp i samme omfang som lovhjemlet i den anmodede stat under de samme omstændigheder.

2.2.4.4. Restriktioner for indbringelse af sager – begrænsning i international kompetence (kapitel IV)

Når der er truffet en afgørelse i den stat, hvor bidragsmodtageren har sit sædvanlige opholdssted, kan bidragsbetaleren efter artikel 18 ikke søge om ændring af afgørelsen eller om, at der træffes en ny afgørelse i en anden kontraherende stat, så længe bidragsmodtageren fortsat har sit sædvanlige opholdssted i den stat, hvor afgørelsen blev truffet. Denne begrænsning i staternes kompetence gælder dog ikke i en række situationer, navnlig hvis bidragsmodtageren har anerkendt den anden stats kompetence.

2.2.5. Anerkendelse og fuldbyrdelse (kapitel V)

Ifølge artikel 19 finder konventionens bestemmelser om anerkendelse og fuldbyrdelse anvendelse på:

- Afgørelser truffet af en judiciel eller administrativ myndighed.
- Forlig eller aftaler indgået for eller godkendt af en sådan myndighed.

Bestemmelserne omfatter også afgørelser, der indeholder følgende:

- Automatisk tilpasning af bidraget ved indeksering.
- Krav om betaling af restancer.
- Krav om betaling af underholdsbidrag eller renter med tilbagevirkende kraft.
- Fastsættelse af sagsomkostninger og udgifter.

Hvis en afgørelse også angår andet end underholdsbidrag, er det kun de dele af afgørelsen, som angår underholdsbidrag, som kan anerkendes og fuldbyrdes efter konventionen.

En administrativ myndighed defineres som et offentligt organ, hvis afgørelser ifølge den pågældende stats lovgivning

- a) kan appelleres eller undergives fornyet prøvelse ved en judiciel myndighed, og
- b) har samme retskraft og –virkning som en afgørelse truffet af en judiciel myndighed.

Efter artikel 20 skal en afgørelse truffet i en kontraherende stat anerkendes og fuldbyrdes i en anden kontraherende stat, hvis følgende betingelser er opfyldt:

- a) Sagsøgte havde sit sædvanlige opholdssted i afgørelsesstaten, da sagen blev anlagt.
- b) Sagsøgte har anerkendt den pågældende myndigheds kompetence udtrykkeligt eller ved ikke at have protesteret mod kompetencen ved først givne lejlighed.
- c) Bidragsmodtageren havde sit sædvanlige opholdssted i afgørelsesstaten, da sagen blev anlagt.
- d) Det barn, der er tilkendt underholdsbidrag, havde sit sædvanlige opholdssted i afgørelsesstaten, da sagen blev anlagt, forudsat at sagsøgte har boet sammen med barnet i denne stat eller har boet i staten og sørget for forsørgelsen af barnet der.
- e) Parterne har indgået en skriftlig aftale om kompetence, hvilket dog ikke gælder ved børnebidrag.
- f) Afgørelsen blev truffet af en myndighed, som behandlede en sag om retlig status eller forældresansvar, medmindre myndighedens kompetence alene var baseret på én af parternes nationalitet.

Efter stk. 2 kan de kontraherende stater i overensstemmelse med artikel 62 tage forbehold for kompetence efter litra c, e og f. En stat, der som følge af et sådant forbehold ikke kan anerkende og fuldbyrde en afgørelse, skal efter stk. 3 anerkende og fuldbyrde afgørelsen, hvis den ifølge national lovgivning ville have haft kompetence til at behandle sagen i en lignende situation. Stk. 3 er ikke relevant ved fuldbyrdelse i stater som Danmark, da kompetencereglerne i Danmark giver en bidragsmodtager mulighed at få en sag om f.eks. fastsættelse af bidrag behandlet i sin eller barnets bopælsstat eller sammen med en sag om den pågældendes retlige status m.v. Der henvises til punkt 3.1.2.1. om kompetencereglerne i underholdspligtforordningen.

Hvis en kontraherende stat har taget forbehold for kompetence efter stk. 2 og derfor ikke kan anerkende en afgørelse, skal staten efter stk. 4 hjælpe bidragsmodtageren med at søge om fastsættelse af bidrag, såfremt bidragsbetaleren har sit sædvanlige opholdssted i staten. Dette gælder dog ikke, hvis anmodningen om anerkendelse og fuldbyrdelse er indgivet direkte til den kompetente myndighed, eller anmodningen drejer sig om ægtefællebidrag, der hænger sammen med børnebidrag (se artikel 2, stk. 1, litra b, jf. punkt 2.2.2.).

Det er efter stk. 6 en betingelse for at anerkende en afgørelse, at afgørelsen har retskraft i afgørelsesstaten, ligesom en

afgørelse skal være eksigibel (fuldbyrdelig) i afgørelsesstaten, før den kan fuldbyrdes i den anmodede stat.

Ved afgørelser efter artikel 20, stk. 1, om parterne og sagens tilknytning til afgørelsesstaten er myndighederne i den anmodede stat efter artikel 27 bundet af de faktiske omstændigheder, hvorpå myndigheden i afgørelsesstaten støttede sin kompetence.

Efter artikel 21 kan en afgørelse anerkendes eller fuldbyrdes delvist.

Artikel 22 indeholder en udtømmende liste over de situationer, hvor anerkendelse og fuldbyrdelse af en afgørelse kan nægtes:

- a) Anerkendelse og fuldbyrdelse af afgørelsen strider imod grundlæggende retsprincipper (ordre public) i den anmodede stat.
- b) Afgørelsen er opnået ved processuelt svig.
- c) En myndighed i den anmodede stat har en sag mellem samme parter og med samme genstand under behandling, og den sag blev anlagt først (litispendens).
- d) Afgørelsen strider mod en afgørelse med samme parter og med samme genstand, som opfylder betingelserne for anerkendelse og fuldbyrdelse i den anmodede stat.
- e) Afgørelsen blev truffet, uden at bidragsbetaleren var til stede (udeblivelsesdom), og bidragsbetaleren var ikke blevet underrettet om sagen og havde ikke haft mulighed for at varetage sine interesser, gøre indsigelse eller appellere afgørelsen.
- f) Afgørelsen er truffet i strid med kompetencereglerne i artikel 18.

Efter bemærkningerne til artikel 22, litra a, har ordre publicforbeholdet et meget snævert anvendelsesområde, og det giver derfor i udgangspunktet ikke mulighed for helt eller delvist at nægte at anerkende og fuldbyrde afgørelser, der indeholder bidrag, der er væsentligt højere end bidrag fastsat efter loven i den anmodede stat. En afgørelse herom træffes efter en konkret vurdering.

Det fremgår af bemærkningerne til artikel 22, litra d, at det skal afgøres konkret, i hvilket omfang der kan ske anerkendelse og fuldbyrdelse af en afgørelse, der helt eller delvist er uforenelig med en anden afgørelse, der anerkendes og fuldbyrdes i fuldbyrdelsesstaten.

Efter artikel 23, stk. 1, følger proceduren for anerkendelse og fuldbyrdelse af reglerne i den anmodede stat. Bestemmelserne i artikel 23, stk. 2-11, finder dog uanset reglerne i den anmodede stat anvendelse på behandlingen af sager om anerkendelse og fuldbyrdelse efter konventionen.

Når en anmodning indgives til en centralmyndighed, skal centralmyndigheden efter artikel 23, stk. 2, straks videresende anmodningen til den kompetente myndighed, som uden ophør erklærer afgørelsen for eksigibel. Indgives anmodningen direkte til den kompetente myndighed, erklærer denne uden ophør afgørelsen for eksigibel (stk. 3). En erklæring om eksigibilitet kan kun afvises, hvis den strider imod ordre

public, jf. artikel 22, litra a. På dette tidspunkt kan parterne ikke fremsætte indsigelser (stk. 4).

Parterne skal straks underrettes om erklæringen om eksigibilitet eller en afvisning heraf og kan herefter fremsætte indsigelser eller appellere afgørelsen om erklæringen, hvad angår sagens faktiske og retlige omstændigheder (stk. 5). Sådanne indsigelser eller appel skal fremsættes inden 30 dage efter, parterne har modtaget underretning om afgørelsen om eksigibilitet. Hvis parten, som fremkommer med indsigelser eller appellerer afgørelsen, ikke bor i den stat, hvor afgørelsen om eksigibilitet er truffet, er fristen 60 dage (stk. 6).

En part kan efter stk. 7 alene basere indsigelser eller appel på følgende:

- a) Grunde nævnt i artikel 22 til at nægte anerkendelse og fuldbyrdelse.
- b) Grundlaget for anerkendelse og fuldbyrdelse efter artikel 20.
- c) Ægtheden eller integriteten af visse fremsendte dokumenter.

Endvidere kan bidragsbetaleren efter stk. 8 fremsætte indsigelse om, at gælden er indfriet, når anerkendelse og fuldbyrdelse vedrører allerede forfaldne betalinger.

Der skal efter stk. 9 hurtigt tages stilling til indsigelser eller træffes afgørelse i 2. instans, og parterne skal straks underrettes, når der er truffet afgørelse herom.

Hvis der er mulighed for yderligere appel, må dette efter stk. 10 ikke medføre, at fuldbyrdelsen af afgørelsen udsættes. Dette gælder dog ikke, hvis der foreligger særlige omstændigheder.

Når der skal træffes afgørelser om anerkendelse og fuldbyrdelse, herunder afgørelser vedrørende en appel, skal den kompetente myndighed efter stk. 11 handle hurtigt.

En anmodning om anerkendelse og fuldbyrdelse skal efter artikel 25 bl.a. indeholde afgørelsens fulde tekst og dokumentation for, at afgørelsen er eksigibel i afgørelsesstaten, samt i udeblivessager dokumentation for at sagsøgte er behørigt underrettet og har haft mulighed for at varetage sine interesser i sagen, herunder gøre indsigelse og påklage afgørelsen.

Efter artikel 26 finder bestemmelserne i kapitel V om anerkendelse og fuldbyrdelse anvendelse på anmodninger om anerkendelse af en afgørelse, forudsat at afgørelsen har retskraft i afgørelsesstaten.

I forbindelse med anerkendelse og fuldbyrdelse må myndighederne i den anmodede stat efter artikel 28 ikke foretage en prøvelse af sagens realitet.

Efter artikel 30 skal en aftale om underholdsbidrag, der er indgået i en kontraherende stat, anerkendes og fuldbyrdes i en anden kontraherende stat efter kapitel V, hvis den er eksigibel i afgørelsesstaten. En anmodning om anerkendelse og

fuldbyrdelse af en aftale skal indeholde aftalens fulde tekst og dokumentation for, at den er eksigibel.

Anerkendelse og fuldbyrdelse af en aftale nægtes i følgende situationer:

- a) Anerkendelse og fuldbyrdelse strider imod grundlæggende retsprincipper (ordre public) i den anmodede stat.
- b) Aftalen er opnået ved svig eller forfalskning.
- c) Aftalen er uforenelig med en afgørelse truffet mellem de samme parter om samme genstand, og denne afgørelse opfylder betingelserne for anerkendelse og fuldbyrdelse i den anmodede stat.

Bestemmelserne i kapitel V (navnlig hovedparten af bestemmelserne i artikel 20, 22, 23 og 25) finder som udgangspunkt anvendelse på anerkendelse og fuldbyrdelse af en aftale om underholdsbidrag.

En myndighed skal udsætte behandlingen af en sag om anerkendelse og fuldbyrdelse af en aftale, hvis en kompetent myndighed i en kontraherende stat behandler en indsigelse.

En stat kan i overensstemmelse med artikel 63 erklære, at anmodninger om fuldbyrdelse og anerkendelse af aftaler om bidrag alene kan indgives via centralmyndighederne, ligesom en stat i overensstemmelse med artikel 62 kan forbeholde sig retten til ikke at anerkende aftaler om underholdsbidrag.

2.2.6. Fuldbyrdelse i den anmodede stat (kapitel VI)

Efter artikel 32 skal fuldbyrdelse ske omgående efter reglerne i den anmodede stat, medmindre andet følger af bestemmelserne i kapitel VI.

Er anmodningen indgivet via centralmyndighederne, og er afgørelsen erklæret eksigibel, skal fuldbyrdelsen gennemføres, uden at sagsøger skal ansøge om det.

Lovgivningen i afgørelsesstaten fastlægger varigheden af bidragsforpligtelsen, mens spørgsmål om forældelse afgøres efter enten afgørelsesstatens eller fuldbyrdelsesstatens lovgivning, alt efter hvilken stats lovgivning der indeholder den længste forældelsesfrist.

For sager, der er omfattet af konventionen, tilbyder den anmodede stat fuldbyrdelsesmetoder, der mindst svarer til de metoder, der gælder for nationale sager.

2.2.7. Offentlige organer, der fremsætter anmodning om underholdsbidrag (kapitel VII)

Efter artikel 36, stk. 1, omfatter "bidragsmodtageren" også offentlige myndigheder, som handler på vegne af en bidragsmodtager, eller som er berettiget til godtgørelse af ydelser, som er udbetalt i stedet for underholdsbidrag. Dette gælder i relation til anmodninger om anerkendelse og fuldbyrdelse af afgørelser.

Offentlige myndigheders ret til at handle på bidragsmodtagerens vegne er efter stk. 2 undergivet den lov, som gælder for den pågældende myndighed. Myndigheden kan anmode om anerkendelse og fuldbyrdelse af følgende:

- a) En afgørelse, der er truffet over for en bidragsbetaler efter anmodning fra en offentlig myndighed, som kræver godtgørelse af ydelser, der er udbetalt i stedet for underhaltsbidrag.
- b) En afgørelse, der er truffet mellem bidragsmodtageren og bidragsbetaleren, i det omfang der er udbetalt ydelser til bidragsmodtageren i stedet for underhaltsbidrag.

2.2.8. Almindelige bestemmelser (kapitel VIII)

Ifølge artikel 37 kan en anmodning om anerkendelse og fuldbyrdelse indgives direkte til den kompetente myndighed i en stat, forudsat dette er muligt i henhold til national ret.

Artiklerne 38-40 indeholder regler om beskyttelse af personoplysninger. Efter bestemmelserne må indsamlede personoplysninger alene anvendes til det oprindelige formål. Myndigheder, der behandler oplysninger, skal sikre, at de holdes fortrolige i henhold til loven i den pågældende myndigheds stat.

En myndighed må ikke offentliggøre eller bekræfte indsamlede oplysninger, hvis det vurderes, at det vil kunne skade en persons helbred, sikkerhed eller frihed. Andre centralmyndigheder skal tage hensyn til en sådan afgørelse.

Bestemmelserne hindrer ikke, at der indsamles og videregives oplysninger af og mellem myndigheder, i det omfang det er nødvendigt for at opfylde forpligtelser, der følger af konventionen.

Efter artikel 43 har inddrivelse af bidrag forrang for inddrivelse af sagsomkostninger.

Anmodninger og tilknyttede dokumenter skal efter artikel 44 indgives på originalsproget og skal ledsages af en oversættelse til et officielt sprog i den anmodede stat eller et andet sprog, som den anmodede stat har erklæret at ville acceptere, jf. artikel 63, medmindre den kompetente myndighed i den pågældende stat giver dispensation for oversættelse.

Medmindre centralmyndighederne har indgået anden aftale, skal alle meddelelser mellem disse myndigheder ske på et officielt sprog i den anmodede stat eller på engelsk eller fransk. En kontraherende stat kan imidlertid i overensstemmelse med artikel 62 tage forbehold, hvad angår brug af engelsk eller fransk.

Efter artikel 48 og 49 erstatter 2007-konventionen Haagerkonventionerne af 1958 og 1973 og FN-Konventionen i det omfang, anvendelsesområdet for disse konventioner er sammenfaldende med 2007-konventionens anvendelsesområde. Medmindre en konventionsstat har afgivet erklæring om udvidelse af konventionens anvendelsesområde (se punkt 2.2.2.), er anvendelsesområdet for 2007-konventionen efter

konventionens artikel 2 snævrere end anvendelsesområdet for 1973-konventionen, der også omfatter underholdspligt som følge af slægtsskab og svogerskab. Sager om sådanne former for underholdspligt skal således fortsat behandles efter 1973-konventionen.

Ifølge artikel 50 berører 2007-konventionen ikke forholdet til tidligere Haagerkonventioner om forkyndelse af dokumenter, bevisoptagelse m.v., som de kontraherende stater har indgået.

Efter artikel 51 berører 2007-konventionen ikke andre internationale instrumenter, som de kontraherende stater er parter i, og som vedrører anliggender, der er reguleret af 2007-konventionen. Endvidere kan enhver kontraherende stat med en eller flere andre kontraherende stater indgå aftaler, der indeholder bestemmelser om anliggender, der er reguleret af konventionen, med henblik på at forbedre anvendelsen af konventionen mellem dem, forudsat at sådanne aftaler er i overensstemmelse med konventionens formål og hensigt og ikke påvirker anvendelsen af konventionen i forholdet mellem disse stater og andre kontraherende stater.

Konventionen hindrer efter artikel 52 ikke anvendelse af en aftale m.v., der er i kraft mellem den anmodende stat og den anmodede stat, der indeholder bredere grundlag for anerkendelse af bidragsafgørelser, dog med forbehold af artikel 22, litra f, (se punkt 2.2.5.), forenkede og hurtigere procedurer for behandlingen af anmodninger om anerkendelse og fuldbyrdelse af bidragsafgørelser, gunstigere retshjælp eller mulighed for at indgive en anmodning direkte til centralmyndigheden i den anmodede stat. Forenkede og hurtigere procedurer skal dog være forenelige med den beskyttelse, der ydes parterne ifølge artikel 23 og 24 (se punkt 2.2.5.), navnlig hvad angår parternes ret til at blive behørigt underrettet om sager og få en rimelig mulighed for at udtale sig, og hvad angår virkningen af en eventuel indsigelse eller appel.

Ved fortolkningen af konventionen skal der efter artikel 53 tages hensyn til dens internationale karakter og behovet for at fremme en ensartet anvendelse af den. Haagerkonferencen om International Privatret indkalder efter artikel 54 jævnligt et særligt udvalg, der skal undersøge konventionens anvendelse i praksis og fremme udviklingen af god praksis i henhold til konventionen. Med henblik på en sådan undersøgelse samarbejder de kontraherende stater med Haagerkonferencen om indsamling af oplysninger, herunder statistik og retspraksis om hvordan konventionen virker i praksis.

Efter artikel 56, stk. 1, finder konventionen anvendelse på anmodninger i medfør af artikel 7 (særlige foranstaltninger, jf. punkt 2.2.3.), kapitel III (anmodninger via centralmyndighederne, jf. punkt 2.2.4.) og direkte anmodninger om anerkendelse og fuldbyrdelse, der modtages i den anmodede stat, efter at konventionen er trådt i kraft mellem den anmodende stat og den anmodede stat.

Hvis betingelserne for anerkendelse og fuldbyrdelse i 2007-konvention forhindrer anerkendelse og fuldbyrdelse af en

afgørelse truffet i afgørelsesstaten, før konventionen trådte i kraft i den pågældende stat, og afgørelsen ellers ville blive anerkendt og fuldbyrdet i medfør af Haagerkonventionen af 1958 eller 1973, finder betingelserne i disse to konventioner anvendelse, hvis den pågældende konvention var i kraft i afgørelsesstaten, da afgørelsen blev truffet (stk. 2).

Den anmodede stat er ifølge stk. 3 ikke forpligtet til at fuldbyrde en afgørelse eller en aftale om underholdsbidrag, i det omfang der er tale om betalinger, der forfaldt, før konventionen trådte i kraft mellem afgørelsesstaten og den anmodede stat, bortset fra underholdspligt, der følger af et forældrebarn forhold over for en person under 21 år.

Efter artikel 57 skal en kontraherende stat i forbindelse med tilslutningen til konventionen bl.a. give Haagerkonferencen om International Privatret en beskrivelse af dens lovgivning om underholdspligt, herunder fuldbyrdelsesreglerne, hvordan centralmyndigheden i den pågældende stat udfører sine opgaver, og hvordan en part, der indgiver en anmodning, har ret til procedurer m.v. efter artikel 14. De kontraherende stater skal holde oplysningerne ajour.

2.2.9. Afsluttende bestemmelser (kapitel IX)

Konventionen indeholder i artikel 58-60 bestemmelser om, hvilke stater m.v. der kan tilslutte sig konventionen, hvordan tilslutningen gennemføres, og hvornår konventionen træder i kraft.

Efter artikel 58, stk. 1 og 2, er konventionen åben for undertegnelse for de stater, der var medlemmer af Haagerkonferencen om International Privatret på tidspunktet for dens 21. samling, samt for hver af de øvrige stater, som deltog i denne samling. Ved tilslutning til konventionen skal den ratificeres, accepteres eller godkendes, og ratifikations-, accept- og godkendelsesinstrumenterne skal deponeres i Kongeriget Nederlandenes Udenrigsministerium, der er konventionens depositar.

Haagerkonferencen har oplyst, at artikel 58, stk. 1 og 2, omfatter følgende stater: Albanien, Algeriet, Argentina, Australien, Belgien, Brasilien, Bulgarien, Burkina Faso, Canada, Chile, Columbia, Costa Rico, Den Dominikanske Republik, Den Tjekkiske Republik, Det Forenede Kongerige Storbritannien og Nordirland, Ecuador, Egypten, El Salvador, Estland, Filippinerne, Finland, Frankrig, Grækenland, Guatemala, Haiti, Holland, Indien, Indonesien, Iran, Irland, Israel, Italien, Japan, Jordan, Kina, Kroatien, Letland, Litauen, Luxembourg, Makedonien, Malaysia, Marokko, Mexico, Monaco, New Zealand, Norge, Peru, Polen, Portugal, Rumænien, Rusland, Schweiz, Serbien, Slovakiet, Slovenien, Spanien, Sri Lanka, Sydafrika, Sverige, Sydkorea, Tyskland, Ungarn, Vatikanet, Venezuela, Vietnam, Ukraine, Uruguay, USA og Østrig.

Efter artikel 58, stk. 3-5, kan enhver anden stat eller organisation for regional økonomisk integration tilslutte sig konventionen. Tilslutningsinstrumentet deponeres hos depositaren. En sådan tilslutning får alene virkning for forholdet

mellem den tilsluttende stat og de kontraherende stater, der ikke har gjort indsigelse mod denne stats tilslutning til konventionen inden for 12 måneder. En sådan indsigelse kan ligeledes fremsættes af enhver stat i forbindelse med ratifikation, accept eller godkendelse af konventionen efter tilslutning. Sådanne indsigelser skal meddeles til depositaren.

Artikel 59 giver en organisation for regional økonomisk integration, der udelukkende består af suveræne stater, og som har kompetence på alle eller nogle af de områder, som konventionen regulerer, mulighed for at tilslutte sig konventionen. Organisationen har i så fald de samme rettigheder og forpligtelser som en kontraherende stat, i det omfang den pågældende organisation har kompetence på de områder, der reguleres af konventionen. Denne bestemmelse er møntet på EU.

Efter artikel 60, stk. 1, træder konventionen i kraft den første dag i den måned, der følger efter udløbet af en periode på tre måneder efter deponeringen af det andet ratifikations-, accept- og godkendelsesinstrument som omhandlet i artikel 58, stk. 1 og 2. Efter denne bestemmelse trådte konventionen i kraft den 1. januar 2013.

For stater, som efterfølgende tilslutter sig konventionen, træder den i kraft den første dag i den måned, der følger efter udløbet af en periode på tre måneder efter deponeringen af dens ratifikations-, accept- og godkendelsesinstrument (artikel 60, stk. 2, litra a). Tilsvarende gælder for organisationer for regional økonomisk integration, som er omfattet af artikel 59, stk. 1.

For stater eller organisationer for regional økonomisk integration, som er omfattet af artikel 58, stk. 3, træder konventionen i kraft dagen efter udløbet af den periode, i hvilken der kan gøres indsigelser efter artikel 58, stk. 5, (artikel 60, stk. 2, litra b).

Ved tilbagekaldelse efter artikel 61, stk. 1, af et territorialt forbehold træder konventionen i kraft for den pågældende territoriale enhed den første dag i den måned, der følger efter udløbet af en periode på tre måneder efter tilbagekaldelsen (artikel 60, stk. 2, litra c).

Efter artikel 62 kan en kontraherende stat senest på tidspunktet for ratifikation m.v. tage et eller flere forbehold som nævnt i artikel 2, stk. 2 (aldersmæssigt forbehold), artikel 20, stk. 2 (anerkendelse og fuldbyrdelse af afgørelser), artikel 30, stk. 8 (anerkendelse og fuldbyrdelse af aftaler), artikel 44, stk. 3 (sprogforbehold) og artikel 55, stk. 3 (ændring af formularer). Et forbehold kan på et hvilket som helst tidspunkt tilbagekaldes.

Efter artikel 63 kan erklæringer som omhandlet i artikel 2, stk. 3 (udvidelse af anvendelsesområdet), artikel 11, stk. 1, litra g (indholdet af anmodninger), artikel 16, stk. 1 (gratis retshjælp), artikel 24, stk. 1 (alternativ procedure for anmodning om anerkendelse og fuldbyrdelse), artikel 30, stk. 7, (aftaler om underholdsbidrag), artikel 44, stk. 1 og 2 (sprogkrav), artikel 59, stk. 3 (organisationer for regional økono-

misk integration) og artikel 61, stk. 1 (territoriantal forbehold) afgives på et hvilket som helst tidspunkt og kan når som helst ændres eller tilbagekaldes.

2.3. Haagerprotokollen af 2007 om lovvalg i sager om underholdspligt

Samtidig med konventionen vedtog Haagerkonferencen Haagerprotokollen af 23. november 2007 om, hvilken lov der finder anvendelse på underholdspligt (Haagerprotokollen af 2007).

Protokollen regulerer lovvalget i sager om underholdspligt, dvs. efter hvilken stats lov en sag om underholdspligt skal afgøres. Efter protokollen kan der opstå situationer, hvor myndighederne i en stat skal afgøre en sag om underholdspligt efter loven i en anden stat.

Efter dansk international privatret afgøres sager om underholdspligt, der behandles i Danmark, altid efter dansk ret.

EU har vedtaget en afgørelse om EU-medlemsstaternes tilslutning til protokollen. Afgørelsen gælder hverken for Storbritannien eller Danmark på grund af begge landes retsforbehold. Danmark har ikke tilsluttet sig protokollen på mellemfolkeligt grundlag.

3. Lovforslagets indhold

3.1. Gældende ret

3.1.1. Behandling af bidragssager i Danmark

3.1.1.1. Fastsættelse og ændring af bidrag

Dansk ret indeholder efter lov om børns forsørgelse (lovbekendtgørelse nr. 1815 af 23. december 2015) følgende former for børnebidrag:

- a) Bidrag til barnets fyldte 18 år (§ 13, jf. § 14, stk. 1 og 2).
- b) Bidrag til barnets undervisning eller uddannelse indtil barnets fyldte 24. år (§ 14, stk. 3).
- c) Bidrag i anledning af omkostninger ved barnets konfirmation eller, hvis barnet ikke skal konfirmeres, ved at barnet når konfirmationsalderen, ved barnets sygdom og begravelse eller i anden særlig anledning (§ 15).
- d) Bidrag til udgifterne ved fødslen og ved barnets navngivning, herunder ved dåb, og til morens underhold omkring fødslen (§ 19, stk. 1).
- e) Bidrag til de ved en abort forvoldte særlige udgifter (§ 19, stk. 2).

Afgørelser om de ovennævnte bidrag træffes af statsforvaltningen, hvis afgørelser kan påklages til Ankestyrelsen (§ 21). Parterne kan dog også indgå aftaler om bidragene.

Bidragspligt efter lov om børns forsørgelse påhviler alene barnets forældre.

Bidrag efter punkt a-c tilkommer barnet (§ 18). Retten til at kræve bidrag fastsat og til at indkræve bidraget har den, der

afholder udgifterne ved barnets forsørgelse. I det omfang det offentlige afholder udgifter til barnets forsørgelse, tilkommer retten til bidraget den pågældende offentlige myndighed eller institution.

Bidrag efter punkt d og e tilkommer moderen eller den offentlige myndighed eller institution, der har afholdt de pågældende udgifter (§ 19, stk. 4).

Efter lovens § 17 a skal der ved ansøgning om ændring af børnebidrag betales et gebyr, der pt. er 2.700 kr. Der skal dog ikke betales gebyr, hvis der søges om bortfald af bidrag, og dette skyldes, at barnet er flyttet til den forælder, der betaler bidraget, eller hvis der søges om ændring af et aftalt bidrag, og statsforvaltningen ikke tidligere har behandlet en sag om dette bidrag. Efter bemærkningerne til bestemmelsen, jf. Folketingstidende 2012-13, spalte A, L 157 som fremsat, side 27 ff, skal der heller ikke betales gebyr, i det omfang dette følger af Danmarks internationale forpligtelser. I bemærkningerne henvises der til reglerne om fri proces, herunder gebyrfritagelse, i underholdspligtforordningens kapitel V (se afsnit 3.1.2.2.3.).

Dansk ret indeholder følgende former for ægtefællebidrag:

- Efter §§ 4, 6 og 8 i lov om ægteskabs retsvirkninger (retsvirkningsloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 1814 af 23. december 2015) har ægtefæller gensidig forsørgelsespligt under ægteskabet. Forsømmer en ægtefælle sin forsørgelsespligt, kan statsforvaltningen pålægge denne ægtefælle at betale bidrag til den anden ægtefælles forsørgelse. Statsforvaltningen kan ændre en sådan afgørelse. Statsforvaltningens afgørelser kan indbringes for Ankestyrelsen (§ 52 a). Ægtefællerne kan dog også indgå aftaler om bidraget.
- Efter lov om ægteskabs indgåelse og opløsning (ægteskabsloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 1818 af 23. december 2015) kan ægtefællerne aftale, at der skal påhvile den ene ægtefælle pligt til at yde bidrag til den andens underhold efter separation eller skilsmisse. Indgår ægtefællerne ikke aftale herom, træffer domstolene afgørelse om bidragspligten. Er der efter separation eller skilsmisse bidragspligt, kan ægtefællerne aftale bidragets størrelse. Indgår ægtefællerne ikke aftale herom, træffer statsforvaltningen afgørelse om bidragets størrelse. Statsforvaltningen kan ændre en afgørelse om bidragets størrelse. Statsforvaltningens afgørelser kan indbringes for Ankestyrelsen. En aftale om bidragspligten eller om bidragets størrelse kan ændres ved dom, og en dom om bidragspligt kan ændres ved en ny dom. Der henvises til lovens §§ 49-52, 53 og 58.

3.1.1.2. Det offentliges forskudsvis udbetaling af børnebidrag

Efter §§ 11 og 18 i lov om børnetilskud og forskudsvis udbetaling af børnebidrag (lovbekendtgørelse nr. 1095 af 7. oktober 2014 med senere ændringer) kan et bidrag til et barns underhold, der er fastsat efter lov om børns forsørgelse, og som ikke betales på forfaldsdagen, udbetales af Udbe-

taling Danmark til bidragsmodtageren, dog højst med normalbidraget. Når et bidrag udbetales forskudsvis, indtræder Udbetaling Danmark i retten til at indkræve bidraget.

Børnebidrag kan fastsættes højere end normalbidraget, men i så fald kan den forhøjede del af bidraget ikke udlægges forskudsvis.

Retten til forskudsvis udbetaling af børnebidrag forudsætter en vis nærmere tilknytning til Danmark. Der er således situationer, hvor et bidrag ikke kan udbetales forskudsvist, selvom bidragsmodtageren bor i Danmark.

Betaler bidragsmodtageren ikke det bidrag, der er udbetalt forskudsvis, kan Udbetaling Danmark anmode om inddrivelse af bidraget efter reglerne i lov om inddrivelse af gæld til det offentlige (inddrivelsesloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 29 af 12. januar 2015). Dette gælder også situationer, hvor bidragsbetaleren bor i udlandet.

Er der efter lovgivningen om retsforholdet mellem ægtefæller (ægteskabsloven og retsvirkningsloven) eller om børns forsørgelse (lov om børns forsørgelse) pålagt en person at betale underholdsbidrag m.v. til en anden person, der modtager hjælp til forsørgelse (kontanthjælp m.v.), indtræder det offentlige i kravet mod bidragsbetaleren for et beløb, der svarer til hjælpen. Det offentlige indtræder endvidere i retten til at kræve bidrag fastsat eller kræve et bidrag forhøjet. Der henvises til § 97 i lov om aktiv socialpolitik, jf. lovbekendtgørelse nr. 1095 af 7. oktober 2014).

3.1.2. Internationale bidragsager

3.1.2.1. International kompetence

Den internationale kompetence til at behandle sager om børne- og ægtefællebidrag er reguleret af bestemmelserne i Rådets forordning (EF) nr. 4/2009 af 18. december 2008 om kompetence, lovvalg, anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser og samarbejde vedrørende underholdspligt (underholdspligtforordningen), der delvist gælder for Danmark, jf. punkt 8. Det følger af hovedreglen i artikel 3, at en bidragsmodtager kan få behandlet en sag om fastsættelse eller forhøjelse af bidrag i Danmark i følgende situationer:

- Bidragsbetaleren har bopæl i Danmark. Det er uden betydning, hvor bidragsmodtageren bor og opholder sig.
- Bidragsmodtageren har bopæl i Danmark. Det er uden betydning, hvor bidragsbetaleren bor og opholder sig.

Bidragsbetaleren kan få behandlet en sag om nedsættelse eller bortfald af bidrag i Danmark, hvis bidragsmodtageren har bopæl her.

Både bidragsmodtageren og bidragsbetaleren kan, uanset hvor de bor, som udgangspunkt få behandlet en sag om fastsættelse eller ændring af børne- eller ægtefællebidrag i Danmark i følgende situationer:

- Statsforvaltningen behandler en sag om en persons retlige status, og en ansøgning om fastsættelse eller ændring af bidrag i relation til denne person indgives til statsfor-

valtningen. En sag om en persons retlige status er i relation til børnebidrag en faderskabssag og i relation til ægtefællebidrag en sag om separation eller skilsmisse.

- Statsforvaltningen behandler en sag om forældreansvar (forældremyndighed, barnets bopæl, samvær el.lign.), og ansøgning om fastsættelse eller ændring af bidrag til barnet indgives til statsforvaltningen.

Parterne kan fravige disse regler ved skriftlig aftale, dog ikke i relation til underholdsbidrag til børn under 18 år (artikel 4).

Herudover indeholder forordningen nogle kompetencebestemmelser med snævre anvendelsesområder, herunder om kompetence baseret på sagsørgtes fremmøde.

Endelig indeholder forordningen i artikel 8 en bestemmelse, der begrænser en medlemsstats kompetence i forhold til ovenstående kompetenceregler. Det følger af bestemmelsens stk. 1, at når en afgørelse er truffet i en medlemsstat eller en stat, som er kontraherende part i Haagerkonventionen af 2007, og den bidragsmodtageren har sit sædvanlige opholdssted i denne stat, kan den bidragspligtige ikke anlægge sag med henblik på en ny eller ændret retsafgørelse i en anden medlemsstat, så længe den bidragsberettigede har sit sædvanlige opholdssted i den stat, hvor afgørelsen blev truffet. Efter stk. 2 gælder dette dog ikke i følgende situationer:

- a) Parterne har i overensstemmelse med artikel 4 aftalt, at retterne i denne anden medlemsstat skal være kompetente.
- b) Bidragsmodtageren anerkender, at retterne i denne anden medlemsstat er kompetente.
- c) Den kompetente myndighed i domsstaten, som er kontraherende part i Haagerkonventionen af 2007, kan ikke eller nægter at erklære sig kompetent til at ændre afgørelsen eller træffe en ny retsafgørelse.
- d) Den afgørelse, der er truffet i domsstaten, som er kontraherende part i Haagerkonventionen af 2007, kan ikke anerkendes eller erklæres for eksigibel (fuldbyrdelig) i den medlemsstat, hvor der påtænkes anlagt sag med henblik på at få truffet en ny afgørelse eller ændret en afgørelse.

Underholdspligtforordningen regulerer ikke kun kompetencen i forhold til de øvrige EU-medlemsstater, men også i forhold til lande, der ikke er omfattet af forordningen.

Om underholdspligtforordningens anvendelsesområde og dens regler om anerkendelse og fuldbyrdelse af afgørelser henvises til punkt 3.1.2.2.3. Danmarks tilslutning til forordningen er beskrevet i punkt 8.

3.1.2.2. Anerkendelse og fuldbyrdelse

Udenlandske bidragsafgørelser anerkendes og fuldbyrdes kun i Danmark, hvis afgørelsen er omfattet af en international aftale mellem Danmark og det pågældende land, og tilsvarende anerkendes og fuldbyrdes danske bidragsafgørelser normalt kun i udlandet, hvis afgørelsen er omfattet af en international aftale mellem Danmark og det pågældende land.

De internationale aftaler om anerkendelse og fuldbyrdelse af bidragsafgørelser, som Danmark har indgået, beskrives i det følgende.

3.1.2.2.1. FN-Konventionen

Den af De Forenede Nationer vedtagne konvention af 20. juni 1956 om inddrivelse af underholdsbidrag i udlandet (herafter FN-Konventionen – bekendtgørelse nr. 49 af 24. august 1962, Lovtidende C) har til formål at lette inddrivelsen af underholdsbidrag i grænseoverskridende situationer. Konventionen etablerer derfor et administrativt samarbejde mellem centralmyndigheder i konventionsstaterne. Samarbejdet omfatter alene fremsendelse af anmodninger om anerkendelse og fuldbyrdelse af bidragsafgørelser og om fastsættelse og ændring af bidrag til den kompetente myndighed gennem centralmyndigheder. Konventionen indeholder således ikke regler om anerkendelse og fuldbyrdelse af bidragsafgørelser fra andre konventionsstater, ligesom den ikke indeholder regler om udveksling af oplysninger.

Danmark samarbejder gennem konventionen med i alt 68 lande fra alle dele af verden. En liste over disse lande findes på ast.dk.

Konventionen danner i Danmark formelt grundlag for fremsendelse og modtagelse af anmodninger efter de internationale aftaler om underholdspligt, som Danmark deltager i, men der er efter dansk ret ikke noget til hinder for at fremsende anmodninger til og modtage anmodninger fra stater, der ikke er omfattet af FN-konventionen.

Ankestyrelsen er centralmyndighed i relation til konventionen, jf. bekendtgørelse nr. 1858 af 23. december 2015 om opkrævning af underholdsbidrag. Efter bekendtgørelsen varetager Rrestanceinddrivelsesmyndigheden (SKAT) varetager dog centralmyndighedens opgave med hensyn til at fremsætte anmodninger om inddrivelse af underholdsbidrag i udlandet.

3.1.2.2.2. Haagerkonventionerne af 1958 og 1973 om underholdspligt

Danmark har tiltrådt konventionen af 15. april 1958 om anerkendelse og fuldbyrdelse af afgørelser vedrørende underholdspligt over for børn (Haagerkonventionen af 1958) og konventionen af 2. oktober 1973 om anerkendelse og fuldbyrdelse af afgørelser om underholdspligt (Haagerkonventionen af 1973). Haagerkonventionen af 1958 viger altid for Haagerkonventionen af 1973.

Liste over de lande, som Danmark samarbejder med efter de to konventioner, findes på ast.dk.

Konventionernes anvendelsesområder

Haagerkonventionen af 1973 omfatter afgørelser om underholdspligt som følge af familie-, slægtskab-, ægteskab- eller svogerskabsforhold, herunder underholdspligt over for et barn uden for ægteskab. Efter artikel 26, jf. artikel 34, kan

en kontraherende stat tage en række forbehold, som begrænser anvendelsesområdet for konventionen for den pågældende stat. Danmark har taget forbehold for at anerkende eller fuldbyrde afgørelser om underholdsbidrag til børn over 21 år og til børn, som har indgået ægteskab, samt afgørelser mellem slægtninge i sidelinjen og mellem besvogrede. Det betyder, at konventionen i forhold til Danmark alene omfatter bidrag til nuværende ægtefælle, tidligere ægtefælle, også selvom denne har indgået et nyt ægteskab, og til ugifte børn under 21 år født i eller uden for ægteskab.

Afgørelser omfattet af konventionen skal efter artikel 1 være truffet af en judiciel eller administrativ myndighed i en kontraherende stat. Konventionen finder også anvendelse på forlig, der er indgået for en judiciel eller administrativ myndighed, og på afgørelser og forlig, som ændrer en tidligere afgørelse eller forlig, selvom denne afgørelse eller dette forlig er truffet i en ikke-kontraherende stat. Ud over at finde anvendelse på afgørelser og aftaler mellem en bidragsbetaler og en bidragsmodtager, finder konventionen også anvendelse på afgørelser og forlig mellem en bidragsbetaler og en offentlig myndighed, der kræver refusion af bidrag, der er udbetalt til bidragsmodtageren.

Haagerkonventionen af 1958 omfatter afgørelser om underholdspligt til ugifte børn under 21 år, uanset om de er født i eller udenfor ægteskab eller er adopterede. Afgørelserne skal være truffet i en kontraherende stat. Konventionen finder ikke anvendelse på ægtefællebidrag.

I forhold til afgørelser, der er omfattet af konventionerne, indeholder konventionerne bestemmelse om anerkendelse og fuldbyrdelse i en konventionsstat af bidragsafgørelser, der er truffet i en anden konventionsstat.

Anerkendelse og fuldbyrdelse af afgørelser

Efter artikel 4 i Haagerkonventionen af 1973 skal en afgørelse, som er truffet i en kontraherende stat, anerkendes eller fuldbyrdes i en anden kontraherende stat, hvis den myndighed, som har truffet afgørelsen, har haft international kompetence til at træffe afgørelsen. Efter artikel 7 og 8 har en myndighed i oprindelsesstaten haft kompetence i følgende situationer:

- Bidragsbetaleren eller bidragsmodtageren havde sin sædvanlige bopæl i den anmodende stat på tidspunktet for sagens anlæggelse.
- Bidragsbetaleren eller bidragsmodtageren var statsborger i den anmodende stat på tidspunktet for sagens anlæggelse.
- Sagsøgte har enten udtrykkeligt eller ved uden forbehold at have udtalt sig om sagens realitet anerkendt den anmodende stats kompetence i sagen.
- Underholdsbidraget skyldes som følge af en afgørelse om skilsmisse m.v., der er truffet af en myndighed i samme stat som afgørelsen om bidraget, og denne myndighed havde kompetence i denne sag efter loven i den anmodende stat.

Efter artikel 5 kan anerkendelse og fuldbyrdelse af afgørelser nægtes i følgende situationer:

1. Anerkendelse eller fuldbyrdelse af afgørelsen er åbenbart uforenelig med grundlæggende retsprincipper (ordre public).
2. Afgørelsen er opnået ved svig.
3. En sag mellem samme parter og med samme genstand behandles af myndighederne i den anmodede stat, og denne sag blev anlagt først.
4. Afgørelsen strider mod en afgørelse, som er truffet mellem samme parter, og som har samme genstand, enten i den anmodede stat eller i en anden stat, forudsat at sidstnævnte afgørelse opfylder betingelserne for at kunne anerkendes og fuldbyrdes i den anmodede stat.

En udeblivelsesdom kan efter artikel 6 anerkendes eller fuldbyrdes, hvis sagsøgte er blevet gjort bekendt med sagens rejsning, herunder hvis det væsentligste indhold af kravet er blevet forkyndt for sagsøgte i overensstemmelse med loven i den oprindelige stat, og sagsøgte har haft tilstrækkelig tid til at fremsætte indsigelser.

Myndigheden i den anmodede stat er efter artikel 9 og 12 bundet af den afgørelse om faktiske forhold, som myndigheden har støttet sin kompetence på og kan ikke foretage en materiel prøvelse af afgørelsen, medmindre andet følger af konventionen.

Efter artikel 2 i Haagerkonventionen af 1958 skal de kontraherende stater anerkende en afgørelse om underholdspligt og erklære den eksigibel, hvis den myndighed, som har truffet afgørelsen har haft international kompetence efter konventionen til at træffe afgørelsen. Efter artikel 3 har en myndighed kompetence til at træffe afgørelse i følgende situationer:

1. Sagsøgte eller sagsøgeren havde bopæl i oprindelsesstaten på tidspunktet for sagens anlæggelse.
2. Sagsøgte har enten udtrykkeligt eller stiltiende anerkendt den anmodende stats kompetence ved uden forbehold at have udtalt sig om sagens realitet.

Efter artikel 2 kan anerkendelse og fuldbyrdelse af en afgørelse nægtes i følgende situationer:

1. Afgørelsen strider imod grundlæggende retsprincipper (ordre public).
2. Ved en udeblivelsesdom, hvor myndigheden i den anmodede stat vurderer, at det ikke er sagsøgtes skyld, at vedkommende ikke har haft kendskab til sagen eller ikke har haft mulighed for at fremsætte indsigelser.
3. Afgørelsen strider mod en afgørelse, som er truffet mellem samme parter, og som har samme genstand, i den anmodede stat.
4. Inden afgørelsen blev truffet, var der indledt en sag mellem samme parter og om samme genstand i den anmodede stat.
5. Sagsøgte har ikke været lovligt indkaldt eller repræsenteret ifølge reglerne i den stat, som har truffet afgørelsen.

Efter artikel 5 kan den anmodede myndighed alene prøve spørgsmålet om kompetence og om betingelserne for at anerkende og fuldbyrde en afgørelse er opfyldt.

For *begge konventioner* gælder, at afgørelsen skal kunne fuldbyrdes i oprindelseslandet, og at afgørelsen eller forliget har opnået retskraft i afgørelseslandet, og derfor ikke kan indbringes for en højere instans ved ordinære retsmidler. Midlertidige afgørelser skal dog anerkendes og fuldbyrdes, selvom de påklages, hvis tilsvarende afgørelser kan træffes og fuldbyrdes i den anmodede stat. Inddrivelsen efter begge konventioner sker efter reglerne i det land, hvor inddrivelsen skal finde sted.

Det fremgår ikke klart af konventionerne, om de også omfatter anerkendelse og fuldbyrdelse af bidragsafgørelser, når det offentlige har udbetalt bidraget forskudsvist og efter national ret er indtrådt i bidragskravet.

Konventionerne indeholder ikke bestemmelser om fri proces til sager om anerkendelse og fuldbyrdelse af afgørelser, der er omfattet af konventionerne.

Anvendelsen af Haagerkonventionerne af 1958 og 1973 i Danmark

Efter kapitel 5 (§§ 8-10) i bidragsopkrævningsbekendtgørelsen (bekendtgørelse nr. 1858 af 23. december 2015 om opkrævning af underholdsbidrag) indgives anmodning om opkrævning på grundlag af en afgørelse om underholdspligt, der er omfattet af Haagerkonventionen af 1958 eller Haagerkonventionen af 1973, til statsforvaltningen.

Statsforvaltningen tager stilling til, om afgørelsen opfylder konventionens betingelser for anerkendelse og fuldbyrdelse i Danmark. Er dette tilfældet, overdrager statsforvaltningen fordringen til restanceinddrivelsesmyndigheden, der opkræver og inddriver den efter inddrivelsesloven.

Statsforvaltningen tager endvidere stilling til indsigelser om fordringen.

Klage over statsforvaltningens afgørelser behandles af Ankestyrelsen.

3.1.2.2.3. Underholdspligtforordningen

3.1.2.2.3.1. Indledning

Underholdspligtforordningen (se punkt 8) indeholder bestemmelserne om international kompetence, lovvalg, anerkendelse, eksigibilitet og fuldbyrdelse af retsafgørelser, adgang til domstolsprøvelse, herunder fri proces, samt samarbejde mellem centralmyndigheder. Disse bestemmelser gennemgås i det følgende. Reglerne om international kompetence er dog beskrevet i punkt 3.1.2.1., og som det fremgår af punkt 8 gælder reglerne om samarbejde mellem centralmyndigheder ikke for Danmark

Danmarks tilslutning til forordningen er beskrevet i punkt 8.

Efter artikel 69, stk. 1, berører forordningen ikke anvendelsen af konventioner m.v., som en medlemsstat er part i ved forordningens vedtagelse, og som omfatter spørgsmål, der er reguleret af forordningen. I forbindelserne mellem medlemsstaterne har forordningen efter stk. 2 dog forrang for de konventioner m.v., som medlemsstaterne er part i. De nordiske EU-medlemsstater kan dog efter stk. 3 i deres indbyrdes forhold fortsat anvende Den Nordiske Inddrivelseskonvention.

Efter artikel 1, stk. 1, finder forordningen anvendelse på underholdspligt, der udspringer af et familieforhold, slægtskab, ægteskab eller svogerskab. Det afhænger således af loven i domsstaten, hvilken personkreds der er berettiget til underholdsbidrag, og som dermed er omfattet af forordningen.

3.1.2.2.3.2. Anerkendelse, eksigibilitet og fuldbyrdelse

Forordningen indeholder to forskellige procedurer for behandlingen af anmodninger om anerkendelse, eksigibilitet og fuldbyrdelse af afgørelser om underholdspligt:

- Proceduren i kapitel IV, afdeling 1, gælder for afgørelser, der er truffet i en medlemsstat, der er bundet af Haagerprotokollen af 2007 (se punkt 2.3.).
- Proceduren i kapitel IV, afdeling 2, gælder for afgørelser, der er truffet i en medlemsstat, der ikke er bundet af Haagerprotokollen af 2007.

Som det fremgår af punkt 2.3., er Danmark ikke bundet af protokollen.

Det følger af artikel 41, at proceduren for fuldbyrdelse af afgørelser truffet i en anden medlemsstat reguleres af loven i fuldbyrdesstaten. En afgørelse truffet i en medlemsstat, som er eksigibel (fuldbydelig) i fuldbyrdesstaten, fuldbyrdes på de samme betingelser som en afgørelse, der er truffet i denne fuldbyrdesstat. Artikel 42 indeholder et forbud mod at efterprøve sagens realitet i fuldbyrdesstaten.

Det følger af artikel 48, at retsforlig og officielt bekræftede dokumenter, der er eksigible i udstedelsesstaten, anerkendes og er eksigible i en anden medlemsstat på samme vilkår som afgørelser.

Ved en anmodning om anerkendelse m.v. af en afgørelse omfatter "bidragsmodtageren" efter artikel 64 også offentlige organer, som handler på vegne af en person, der er berettiget til underholdsbidrag, eller på vegne af et organ, der er berettiget til godtgørelse af ydelser, der er udbetalt i stedet for underholdsbidrag.

3.1.2.2.3.2.1. Afgørelser truffet i en medlemsstat, der er bundet af Haagerprotokollen af 2007 (Kapitel IV, afdeling 1)

Det følger af artikel 17, at alle afgørelser, der er truffet i medlemsstat, som er bundet af Haagerprotokollen af 2007, skal anerkendes i en anden medlemsstat, uden at der stilles krav om anvendelse af en særlig procedure, og uden at der kan gøres indsigelse mod anerkendelsen. Endvidere er en af-

gørelse, som er truffet i en medlemsstat, og som er eksigibel i denne medlemsstat, eksigibel i en anden medlemsstat, uden at der kræves en afgørelse om eksigibilitet. Dette indebærer, at sagsøgte som hovedregel ikke kan fremsætte indsigelser mod, at den udenlandske afgørelse anerkendes og fuldbyrdes. Den udenlandske afgørelse skal således fuldbyrdes uden eksekvtur (efterprøvelse).

I relation til udeblivelsesdomme giver artikel 19 dog sagsøgte mulighed for at indgive en anmodning om fornyet prøvelse ved den kompetente myndighed i domsstaten. Denne efterprøvelse er navnlig rettet mod udeblivelsesdomme. Bestemmelsen indebærer, at myndighederne i fuldbyrdesstaten er afskåret fra at efterprøve, at stævningen er blevet forkyndt.

Efter artikel 21, stk. 1, finder grundene til afslag på eller suspension af fuldbyrdelsen i henhold til fuldbyrdesstatens lov anvendelse, medmindre de er uforenelige med følgende bestemmelser:

- En myndighed skal efter anmodning fra bidragsbetaleren helt eller delvist afslå at fuldbyrde en udenlandsk afgørelse, hvis retten til at fuldbyrde afgørelsen er bortfaldet som følge af forældelse eller anden rettighedsfortabelse som følge af fristoverskridelse enten efter lovgivningen i domsstaten eller i fuldbyrdesstaten, alt efter hvilken lov der indeholder den længste forældelsesfrist (stk. 2, 1. led).
- Den kompetente myndighed i fuldbyrdesstaten kan efter anmodning fra bidragsbetaleren helt eller delvist afslå at fuldbyrde den udenlandske afgørelse, hvis den er uforenelig med en afgørelse i den anmodede medlemsstat eller uforenelig med en afgørelse truffet i en anden medlemsstat eller et tredjeland, når afgørelsen opfylder betingelserne for anerkendelse i fuldbyrdesstaten. En afgørelse, som ændrer en tidligere afgørelse som følge af ændrede omstændigheder, anses dog ikke for at være en uforenelig afgørelse (stk. 2, 2. og 3. led).
- Den kompetente myndighed i fuldbyrdesstaten kan derudover efter anmodning helt eller delvist suspendere fuldbyrdelsen af afgørelsen, når bidragsbetaleren har anmodet om fornyet prøvelse i domsstaten efter artikel 19, og hvis eksigibiliteten af retsafgørelsen er suspenderet i domsstaten (stk. 3, 1. led).
- Den kompetente myndighed i fuldbyrdesstaten suspenderer efter anmodning fra bidragsbetaleren fuldbyrdelsen af retsafgørelsen, hvis eksigibiliteten af den er suspenderet i domsstaten (stk. 3, 2. led).

3.1.2.2.3.2.2. Afgørelse truffet i en medlemsstat, der ikke er bundet af Haagerprotokollen af 2007 (Kapitel IV, afdeling 2)

En afgørelse, der er truffet af en medlemsstat, som ikke er bundet af Haagerprotokollen af 2007, skal efter artikel 23 anerkendes i de øvrige medlemsstater, uden at der stilles krav om anvendelse af en særlig procedure. Bestrides anerkendelsen, kan en berettiget part få fastslået, at afgørelsen om underholdspligt skal anerkendes.

Artikel 24 indeholder følgende grunde til at afslå anerkendelse af en afgørelse:

- Anerkendelse vil åbenbart stride mod grundlæggende retsprincipper (ordre public) i den medlemsstat, hvor afgørelsen søges anerkendt. Denne efterprøvelse omfatter dog ikke kompetencereglerne (litra a).
- Det indledende processkrift i sagen om fastsættelse eller ændring af bidrag eller et tilsvarende dokument var ikke blevet forkyndt for den udeblevne sagsøgte i så god tid og på en sådan måde, at sagsøgte kunne varetage sine interesser under sagen, medmindre sagsøgte har undladt at tage skridt til at anfægte afgørelsen, selv om sagsøgte havde mulighed for at gøre det (litra b).
- Afgørelsen er uforenelig med en afgørelse truffet mellem de samme parter i den medlemsstat, hvor afgørelsen søges anerkendt (litra c).
- Afgørelsen er uforenelig med en afgørelse, der tidligere er truffet i en anden medlemsstat eller i et tredjeland mellem de samme parter i en tvist, der har samme genstand og hviler på samme grundlag, og denne tidligere afgørelse opfylder betingelserne for at blive anerkendt i den medlemsstat, hvor afgørelsen søges anerkendt (litra d).

En afgørelse, der ændrer en tidligere afgørelse som følge af ændrede omstændigheder, anses ikke for at være en uforenelig afgørelse i relation til litra c og d.

Artikel 26 fastslår, at en afgørelse, som er eksigibel i domsstaten, kan fuldbyrdes i en anden medlemsstat, når afgørelsen er blevet erklæret for eksigibel (fuldbyrdelig) i denne anden stat. Ifølge artikel 30 skal en afgørelse erklæres for eksigibel uden prøvelse efter artikel 24. Begge parter kan efter artikel 32, stk. 1, appellere afgørelsen om eksigibilitet. Under en appelsag kan appelretten efter artikel 34 kun afslå at erklære afgørelsen eksigibel eller ophæve en afgørelse om eksigibilitet af en af de i artikel 24 anførte grunde.

3.1.2.2.3.3 Adgang til domstolsprøvelse, herunder retshjælp og fri proces (Kapitel V)

Efter artikel 44, stk. 1, har parter i en tvist, som er omfattet af forordningen, reel adgang til domstolsprøvelse i en anden medlemsstat, herunder procedurer til fuldbyrdelse, appel eller prøvelse.

I sager omfattet af samarbejdet mellem centralmyndigheder skal den anmodede medlemsstat sikre, at alle, der fremsætter en anmodning, og som har deres opholdssted i den anmodende medlemsstat, har en reel adgang til domstolsprøvelse. For at sikre reel adgang til domstolsprøvelse skal medlemsstaterne yde retshjælp efter reglerne i kapitel V. En medlemsstat er dog ikke forpligtet til at yde retshjælp, hvis og i det omfang procedurerne i denne medlemsstat gør det muligt for parterne at føre sagen, uden at der er behov for retshjælp, og centralmyndigheden gratis stiller de tjenester, der er nødvendige hertil, til rådighed. Retten til retshjælp må ikke være mindre omfattende end den ret til retshjælp, der gælder i tilsvarende interne sager.

Den anmodede medlemsstat yder efter artikel 46 fri proces i forbindelse med alle anmodninger, der efter artikel 56 fremsættes af en bidragsmodtager vedrørende forældres underholdspligt over for en person under 21 år. Henvisningen til artikel 56 indebærer, at bestemmelsen kun finder anvendelse, når anmodningen fremsættes gennem samarbejdet mellem centralmyndigheder, hvorfor bestemmelsen ikke gælder for Danmark. Den kompetente myndighed i den anmodede medlemsstat kan dog i forbindelse med andre anmodninger end anmodninger fra en bidragsmodtager om anerkendelse og fuldbyrdelse af en afgørelse afslå at yde fri proces, hvis den finder, at anmodningen eller en eventuel appel er åbenlyst ubegrundet.

I tilfælde, der ikke falder ind under artikel 46, kan der efter artikel 47, stk. 1, ydes retshjælp i overensstemmelse med national lov. En part, som i domsstaten har fået hel eller delvis retshjælp eller har været fritaget for gebyrer og sagsomkostninger, har dog efter stk. 2 i forbindelse med en eventuel anerkendelses-, eksigibilitets- eller fuldbyrdesprocedure ret til den mest fordelagtige retshjælp eller den mest omfattende fritagelse for gebyrer og sagsomkostninger i fuldbyrdesstatens lovgivning. Endvidere har en part, hvis sag i afgørelsesstaten er blevet behandlet uden omkostninger af en administrativ myndighed, i forbindelse med en eventuel anerkendelses-, eksigibilitets- eller fuldbyrdesprocedure efter stk. 3 ret til retshjælp som anført i stk. 2.

3.1.2.2.3.4 Anerkendelse, eksigibilitet og fuldbyrdelse i Danmark

Bekendtgørelse nr. 1813 af 22. december 2015 om anvendelse af underholdspligtforordningen indeholder bestemmelser om anerkendelse, eksigibilitet og fuldbyrdelse i Danmark af afgørelser, der er omfattet af forordningen.

Bekendtgørelsens §§ 2 og 3 indeholder bestemmelser om behandlingen af anmodninger om fuldbyrdelse efter forordningens kapitel IV, afdeling 1, dvs. anmodninger vedrørende afgørelser fra medlemsstater, der har tilsluttet sig 2007-lovvalgsprotokollen.

Sådanne anmodninger indgives til Ankestyrelsen der, når alle nødvendige dokumenter foreligger, videregiver anmodningen til restanceinddrivelsesmyndigheden. Ankestyrelsen kan kun afslå at behandle en anmodning, hvis det er åbenbart, at kravene i forordningen ikke er opfyldt.

Restanceinddrivelsesmyndigheden opkræver den fordring, som følger af afgørelsen. Fuldbyrdelse af retsafgørelsen foretages efter inddrivelsesloven.

Hvis bidragsbetaleren under opkrævningen eller fuldbyrdelsen fremsætter indsigelser om fordringen, forelægger restanceinddrivelsesmyndigheden sagen for statsforvaltningen, der træffer afgørelse herom, herunder om afslag på eller suspension af opkrævningen eller fuldbyrdelsen. Klage over statsforvaltningens afgørelse om indsigelsen om fordringen behandles af Ankestyrelsen.

Fremsættes der indsigelser om kravets eksistens og størrelse, kan restanceinddrivelsesmyndigheden dog også suspendere fuldbyrdelsen efter § 2, stk. 2, i inddrivelsesloven.

§§ 4-6 indeholder bestemmelser om behandlingen af anmodning om eksigibilitet og fuldbyrdelse af en afgørelse efter forordningens kapitel IV, afdeling 2. Sådanne anmodninger indgives til statsforvaltningen.

Efter forelæggelse fra statsforvaltningen kan Ankestyrelsen afslå at behandle en anmodning, hvis det er åbenbart, at kravene i forordningen ikke er opfyldt.

Når de nødvendige dokumenter foreligger, erklærer statsforvaltningen afgørelsen for eksigibel, jf. forordningens artikel 30.

Har statsforvaltningen ikke indenfor fristen i forordningens artikel 32, stk. 5, modtaget en klage over afgørelsen, videresender statsforvaltningen anmodningen om fuldbyrdelse til restanceinddrivelsesmyndigheden.

Restanceinddrivelsesmyndigheden opkræver den fordring, som følger af afgørelsen. Fuldbyrdelse af afgørelsen foretages efter bestemmelserne inddrivelsesloven.

Klage over statsforvaltningens afgørelse om eksigibilitet indgives til statsforvaltningen, der videresender klagen til Ankestyrelsen. Stadfæstes afgørelsen, videresender Ankestyrelsen anmodningen om fuldbyrdelse til restanceinddrivelsesmyndigheden, jf. ovenfor.

Hvis bidragsbetaleren under opkrævningen fremsætter indsigelser om fordringen, forelægger restanceinddrivelsesmyndigheden sagen for statsforvaltningen, der træffer afgørelse herom, herunder om afslag på eller suspension af opkrævningen eller fuldbyrdelsen. Klage over statsforvaltningens afgørelse om indsigelsen om fordringen behandles af Ankestyrelsen.

Restanceinddrivelsesmyndigheden kan dog også suspendere fuldbyrdelsen efter reglerne i inddrivelsesloven.

§ 7 indeholder bestemmelser om behandlingen af spørgsmål om retshjælp og fri proces i sager, der er omfattet af bekendtgørelsens §§ 2-6. I sager, hvor en afgørelse om børnebidrag, er indbragt for eller søges indbragt for domstolene, træffes afgørelse om fri proces efter forordningens artikel 46 af den ret, som afgørelsen om børnebidrag er indbragt for eller kan indbringes for. Anmodninger om fri proces efter forordningens artikel 47, stk. 1, behandles efter retsplejelovens regler, jf. punkt 3.1.2.2.6.

3.1.2.2.4. Den Nordiske Inddrivelseskonvention

Nordisk konvention af 23. marts 1962 om inddrivelse af underholdsbidrag, som ændret ved overenskomst af 25. februar 2000, (Den Nordiske Inddrivelseskonvention – bekendtgørelse nr. 21 af 29. juli 1963 og bekendtgørelse nr. 13 af 4. april 2002, begge Lovtidende C) indeholder følgende bestemmelse om anerkendelse og fuldbyrdelse af afgørelser

om underholdsbidrag mellem de nordiske lande uden eksekvatur (efterprøvelse):

”Retskraftig dom, administrativ beslutning eller en af offentlig myndighed godkendt aftale, hvorefter nogen i en af kontraherende stater er forpligtet til at betale underholdsbidrag til ægtefælle, tidligere ægtefælle, barn, stedbarn eller barnets mor, skal umiddelbart anerkendes i de andre kontraherende stater.

Retskraftig dom, administrativ beslutning, af offentlig myndighed godkendt aftale eller anden skriftlig aftale, hvorefter nogen i en af kontraherende stater er forpligtet til at betale sådant bidrag, og som kan fuldbyrdes i denne stat, skal på begæring fuldbyrdes umiddelbart i en anden kontraherende stat. Det samme gælder en endnu ikke retskraftig dom og en af retten afsagt kendelse eller beslutning, som kan fuldbyrdes efter reglerne om retskraftige domme.”

Konventionen omfatter også anerkendelse og fuldbyrdelse af bidragsafgørelser, når det offentlige har udbetalt bidraget forskudsvist og efter national ret er indtrådt i bidragskravet.

Konventionen indeholder ikke bestemmelser om fri proces til sager om anerkendelse og fuldbyrdelse af afgørelser, der er omfattet af konventionen.

Efter kapitel 4 (§§ 6-7) i bidragsopkrævningsbekendtgørelsen indgives anmodning om opkrævning på grundlag af en afgørelse om underholdsplicht, der er omfattet af Den Nordiske Inddrivelseskonvention, til restanceinddrivelsesmyndigheden, der opkræver og inddriver fordringen efter inddrivelsesloven. Indsigelser om fordringen behandles af statsforvaltningen, hvis afgørelser kan påklages til Ankestyrelsen.

3.1.2.2.5. Fuldbyrdelse af bidragsafgørelser i Danmark

Fuldbyrdelse af krav på underholdsbidrag er reguleret af inddrivelsesloven. Loven gælder for opkrævning og inddrivelse af fordringer, der opkræves eller inddrives af det offentlige. Dette omfatter også udenlandske bidragskrav, der anerkendes i Danmark efter ovennævnte konventioner m.v..

Det er restanceinddrivelsesmyndigheden (SKAT), der forestår inddrivelsen. Inddrivelsen sker ved hjælp af afdragsordning, modregning, lønindeholdelse og udpantning.

Klager over restanceinddrivelsesmyndighedens afgørelser om inddrivelse af fordringer m.v., herunder om modregning og lønindeholdelse samt om kravets eksistens og størrelse, når spørgsmålet herom vedrører restanceinddrivelsesmyndighedens administration, kan indbringes for Landsskatteretten.

Andre indsigelser mod fordringens eksistens og størrelse behandles af fordringshaveren. Når det drejer sig om udenlandske bidragskrav, der er omfattet af en konvention m.v. om underholdsplicht, er det statsforvaltningen, der er fordringshaveren, jf. ovenfor.

Efter lov om fremgangsmåden ved inddrivelse af skatter og afgifter m.v. (lovbekendtgørelse nr. 572 af 20. juni 2001 med senere ændringer) træffer fogedretten afgørelse om indsigelser mod udlæg, som er foretaget af restanceinddrivelsesmyndighedens pantefogeder. Fogedrettens afgørelse om indsigelser kan kæres til landsretten.

3.1.2.2.6. *Fri proces*

Reglerne om fri proces findes i retsplejelovens kapitel 31. Efter lovens § 325 kan der efter ansøgning meddeles en person fri proces, hvis den pågældende opfylder visse økonomiske betingelser og ikke har en retshjælpsforsikring eller anden forsikring, der dækker omkostninger ved sagen.

Efter § 328 kan fri proces gives, hvis ansøgeren skønnes at have rimelig grund til at føre proces. I vurderingen heraf indgår bl.a. sagens betydning for ansøgeren, udsigten til, at ansøgeren vil få medhold i sagen, sagsgenstandens størrelse og størrelsen af de forventede omkostninger. Fri proces efter § 328 meddeles af justitsministeren. Afslag på fri proces kan påklages til Procesbevillingsnævnet inden 4 uger efter, at ansøgeren har fået meddelelse om afslaget.

Efter § 327, stk. 2, 3 og 5, kan fri proces gives til en appelsag, når ansøgeren helt eller delvist har fået medhold i den foregående instans, og sagen er appelleret af modparten. Fri proces kan dog ikke gives, hvis det er åbenbart, at ansøgeren ikke vil få medhold i sagen. I disse situationer meddeles fri proces af den ret, som sagen er indbragt for eller kan indbringes for.

Efter §§ 1 og 3 i bekendtgørelse nr. 1435 af 1. december 2015 om fri proces meddeles fri proces efter retsplejelovens § 328 til en enlig ansøger med en årlig indtægt før skat på 308.000 kr. eller mindre. Lever ansøgeren i et samlivsforhold, kan fri proces meddeles, hvis summen af parrets indtægtsgrundlag er 391.000 kr. eller mindre. Disse indtægtsgrænser forhøjes med 53.000 kr. for hvert barn, herunder stedbørn og plejebørn, under 18 år, som enten bor hos ansøgeren eller i overvejende grad forsørges af denne. Er ansøgeren under 18 år, kan der tillige tages hensyn til forældrenes økonomiske forhold.

Justitsministeren kan efter § 329 efter ansøgning meddele en part fri proces, når særlige grunde taler for det, selvom den pågældende ikke opfylder ovennævnte betingelser. Dette gælder navnlig i sager, som er af principiel karakter eller af almindelig offentlig interesse, eller som har væsentlig betydning for ansøgerens sociale eller erhvervsmæssige situation. Afslag på fri proces kan påklages til Procesbevillingsnævnet inden 4 uger efter, at ansøgeren har fået meddelelse om afslaget.

3.1.3. *Beskyttelse af personoplysninger*

Som det fremgår af punkt 2.2.3., skal centralmyndighederne efter konventionens artikel 6 og 7 bl.a. hjælpe hinanden med at lokalisere parterne og med at indhente oplysninger om parternes indkomst og formue. Formålet med bestemmelser-

ne er at give en part mulighed for at forfølge en berettiget interesse ved at søge at få fastslået, fuldbyrdet eller ændret et krav på underholdsbidrag.

Samarbejdet efter artikel 6 og 7 foregår typisk på den måde, at centralmyndigheden i en kontraherende stat anmoder centralmyndigheden i en anden kontraherende stat om oplysninger, der er omfattet af de to bestemmelser. Hvis centralmyndigheden i den anmodede stat ikke selv er i besiddelse af oplysningerne eller har adgang til dem, videresender centralmyndigheden anmodningen til den rette myndighed i den anmodede stat. Denne myndighed besvarer anmodningen ved enten at sende oplysningerne til centralmyndigheden i myndighedens egen stat eller ved at sende oplysningerne direkte til centralmyndigheden - eller en anden myndighed - i den anmodende stat.

De oplysninger, som der kan være tale om at videregive efter artikel 6 og 7, omfatter navnlig oplysninger om parternes adresser, indkomst- og formueforhold og arbejdsgivere. Der kan dog også være tale om oplysninger om parternes slægtsforhold, civilstand m.v., f.eks. børn, forældremyndighed, ægtefælle, separation og skilsmisse. Behandling af sager efter artikel 6 og 7 kan forudsætte videregivelse af oplysninger både internt i den anmodede stat og mellem myndigheder i de involverede kontraherende stater.

Som det også fremgår af punkt 2.2.3., afhænger det af lovgivningen i den anmodede stat, i hvilket omfang anmodninger efter artikel 6 og 7 kan imødekommes.

I dansk ret er videregivelse af de omhandlede oplysninger reguleret af persondataloven (lov nr. 429 af 31. maj 2000 om behandling af personoplysninger).

Persondataloven gælder ifølge lovens § 4, stk. 1, for behandling af oplysninger, som udføres for en dataansvarlig, der er etableret i Danmark, hvis aktiviteterne finder sted inden for Den Europæiske Unions område.

Efter lovens § 3 forstås ved "behandling" enhver operation eller række af operationer med eller uden brug af elektronisk databehandling, som oplysninger gøres til genstand for. Dette omfatter bl.a. videregivelse af oplysninger.

Behandling - herunder videregivelse - af ikke-fortrolige oplysninger og almindeligt fortrolige oplysninger skal ske i overensstemmelse med persondatalovens § 6. Oplysninger om en parts arbejdsgiver og ikke-beskyttede adresse må betragtes som en ikke-fortrolig oplysning, mens oplysninger om en parts indkomst- og formueforhold og beskyttede adresse samt oplysninger om slægtsforhold og civilstatus må betragtes som almindeligt fortrolige oplysninger. Disse oplysninger er således omfattet af lovens § 6.

Efter lovens § 6 kan behandling af de omhandlede oplysninger bl.a. ske, hvis den registrerede har givet udtrykkeligt samtykke hertil (stk. 1, nr. 1), eller hvis behandlingen er nødvendig af hensyn til udførelsen af en opgave, der henhører under offentlig myndighedsudøvelse, som den dataan-

svarlige eller en tredjemand, til hvem oplysningerne videregives, har fået pålagt (stk. 1, nr. 6). Behandling kan endvidere ske, hvis behandlingen er nødvendig for, at den dataansvarlige eller den tredjemand, til hvem oplysningerne videregives, kan forfølge en berettiget interesse, og hensynet til den registrerede ikke overstiger denne interesse (stk. 1, nr. 7).

Efter § 8, stk. 2, må oplysninger omfattet af stk. 1 ikke videregives. Videregivelse kan dog bl.a. ske, hvis den registrerede har givet sit udtrykkelige samtykke til videregivelsen, eller hvis videregivelsen sker til varetagelse af private eller offentlige interesser, der klart overstiger hensynet til de interesser, der begrundet hemmeligholdelse, herunder hensynet til den, oplysningen angår.

Videregivelse af oplysninger efter lovens § 6 skal ske i overensstemmelse med § 5, stk. 1-3. Efter disse bestemmelser skal oplysningerne behandles i overensstemmelse med god databehandlingsskik. Indsamling af oplysninger skal ske til udtrykkeligt angivne og saglige formål, og senere behandling må ikke være uforenelig med disse formål. Oplysninger, som behandles, skal være relevante og tilstrækkelige og ikke omfatte mere, end hvad der kræves til opfyldelse af de formål, hvortil oplysningerne indsamles, og de formål, hvortil oplysningerne senere behandles.

Med hensyn til overførsel af oplysninger til tredjelande fremgår det af lovens § 27, stk. 1, at der kun må ske overførsel af oplysninger, såfremt det land, som oplysningerne overføres til, tilsikrer et tilstrækkeligt beskyttelsesniveau. Ved et "tredjeland" forstås ifølge lovens § 3, nr. 9, en stat, som ikke indgår i Det Europæiske Fællesskab, og som ikke har gennemført aftaler, der er indgået med Det Europæiske Fællesskab, og som indeholder regler svarende til direktiv 95/46/EF af 24. oktober 1995 om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger. Vurderingen af, om beskyttelsesniveauet i et tredjeland er tilstrækkeligt, sker efter § 27, stk. 2, på grundlag af samtlige forhold, der har indflydelse på en overførsel, herunder navnlig oplysningernes art, behandlingens formål og varighed, oprindelseslandet og det endelige bestemmelsesland, samt de retsregler, regler for god forretningsskik og sikkerhedsforanstaltninger, som gælder i det pågældende tredjeland.

Selvom det tredjeland, som oplysningerne søges overført til, ikke tilsikrer et tilstrækkeligt beskyttelsesniveau i overensstemmelse med § 27, stk. 1 og 2, kan der efter § 27, stk. 3, bl.a. overføres oplysninger til det pågældende land, hvis den registrerede har givet udtrykkeligt samtykke (stk. 3, nr. 1), eller hvis overførsel er nødvendig for, at et retskrav kan fastlægges, gøres gældende eller forsvares (stk. 3, nr. 4).

Efter § 27, stk. 4, kan tilsynsmyndigheden - Datatilsynet - uden for de i stk. 3 nævnte tilfælde give tilladelse til, at der overføres oplysninger til tredjelande, som ikke opfylder betingelserne i stk. 1, såfremt den dataansvarlige yder tilstrækkelige garantier for beskyttelse af de registreredes rettigheder.

Sådanne garantier kan navnlig fremgå af kontraktbestemmelser, som medfører, at det beskyttelsesniveau, som loven tilsigter at sikre, ikke forringes væsentligt.

Efter § 27, stk. 5, kan overførsel af oplysninger til tredjelande ske uden tilladelse efter stk. 4, 1. pkt., på grundlag af kontrakter, der er i overensstemmelse med standardkontraktbestemmelser, som er godkendt af Europa-Kommissionen. Det er en forudsætning for, at overførsel kan ske uden tilladelse, at de anvendte kontraktbestemmelser er i fuld overensstemmelse med Kommissionens standardkontraktbestemmelser. Hvis der foretages ændringer i forhold til Kommissionens standardkontraktbestemmelser, skal der indhentes tilladelse fra Datatilsynet efter stk. 4.

Endelig følger det af § 27, stk. 6, at reglerne i loven i øvrigt finder anvendelse ved overførsel af oplysninger til tredjelande efter stk. 1 og 3-5.

Der er således ikke generelt noget til hinder for, at danske myndigheder videregiver de omhandlede oplysninger til myndighederne i et andet land, forudsat at den danske myndighed sikrer sig, at videregivelsen sker i overensstemmelse med persondataloven.

Persondatalovens begrænsninger i adgangen til at videregive oplysninger suppleres af konventionens bestemmelser om beskyttelse af personoplysninger i artikel 38-40, jf. punkt 2.2.8.

3.2. Social- og Indenrigsministeriets overvejelser

3.2.1. Vurdering af dansk tilslutning til konventionen

Haagerkonventionen af 2007 supplerer og udbygger det internationale samarbejde om underholdspligt, som Danmark deltager i.

Konventionen har til formål at sikre effektiv inddrivelse af børne- og ægtefællebidrag i andre konventionslande, navnlig ved at fastsætte regler om fremsendelse af anmodninger om inddrivelse til centralmyndigheden i det land, hvor bidraget skal inddrives, hvorefter centralmyndigheden skal sørge for, at sagen behandles af den rette inddrivelsesmyndighed.

Som et led i effektiviseringen indføres der endvidere en proces for behandlingen af anmodninger om anerkendelse og fuldbyrdelse, der bl.a. indeholder appelfrister (artikel 23). Denne proces begrænser ikke bidragsbetalerens muligheder for at varetage sine interesser i sagen i forhold til Haagerkonventionerne af 1958 og 1973, herunder mulighed for at fremsætte indsigelser mod anmodninger om anerkendelse og fuldbyrdelse af afgørelser fra andre konventionsstater.

Inddrivelsen af børne- og ægtefællebidrag i andre konventionslande effektiviseres endvidere ved indførelse af regler om fri proces i sager om anerkendelse og fuldbyrdelse af afgørelser fra andre konventionsstater og ved også at omfatte inddrivelse af bidrag, der tilkommer det offentlige, f.eks.

fordi det offentlige har udbetalt bidraget forskudsvist til bidragsmodtageren.

Herudover etablerer konventionen et samarbejde mellem de involverede myndigheder i konventionsstaterne. Dette samarbejde vil bl.a. gøre det muligt at indhente oplysninger fra andre konventionsstater om bidragsskyldnerens adresse og økonomiske forhold til brug for tilrettelæggelsen af inddrivelsen.

Tiltrædelse af konventionen forventes således at styrke inddrivelsen af danske bidragskrav i udlandet.

Samtidig sikrer konventionen retssikkerheden for bidragsbetalere i Danmark, der mødes med krav om betaling af bidrag efter afgørelser fra andre konventionsstater, på samme måde som bidragsbetales retssikkerhed er sikret i de andre konventioner om underholdsplicht, som Danmark har tiltrådt.

Endelig skønnes konventionen ikke at ville påføre danske myndigheder nye opgaver eller medføre merudgifter af betydning.

Social- og Indenrigsministeriet foreslår derfor, at Danmark tiltræder konventionen.

Det bemærkes, at konventionen vil skulle anvendes i stedet for Haagerkonventionerne af 1958 og 1973 i forhold til lande, der både har tilsluttet sig 2007-konventionen og 1958- eller 1973-konventionen.

I forhold til EU-medlemsstaterne og de nordiske lande vil konventionen i relation til anerkendelse og fuldbyrdelse vige for henholdsvis underholdsplichtforordningen og Den Nordiske Inddrivelseskonvention. Konventionens bestemmelser om administrativt samarbejde vil dog også finde anvendelse i forhold til EU-medlemsstaterne og de nordiske lande, da underholdsplichtforordningens bestemmelser om administrativt samarbejde ikke gælder for Danmark, og da Den Nordiske Inddrivelseskonvention ikke indeholder bestemmelser om administrativt samarbejde.

3.2.2. Administrativt samarbejde

Som led i effektiviseringen af inddrivelse af børne- og ægtefællebidrag i andre konventionslande indeholder konventionen regler om fremsendelse af anmodninger om inddrivelse til centralmyndigheden i det land, hvor bidraget skal inddrives, hvorefter centralmyndigheden skal sørge for, at sagen behandles af den rette inddrivelsesmyndighed. Dette samarbejde udbygger det eksisterende administrative samarbejde efter FN-konventionen, og samarbejdet kommer også til at omfatte lande, som ikke har tilsluttet sig FN-konventionen.

Med hensyn til inddrivelse af danske bidragsafgørelser i andre konventionsstater vil samarbejdsbestemmelserne give restanceinddrivelsesmyndigheden mulighed for at indhente oplysninger om f.eks. formue- og lønforholdene for en bidragsbetaler i udlandet til brug for behandlingen af en sag om inddrivelse af bidrag. Dette vil kunne lette sagsbehand-

lingen i et vist omfang og vil herunder kunne føre til, at fremsendelse af en anmodning om inddrivelse udsættes, hvis oplysningerne fra bidragsbetales bopælsland viser, at bidragsbetales aktuelt hverken har formue eller indtægt, der kan være genstand for inddrivelse.

I sager om fastsættelse eller ændring af bidrag giver det administrative samarbejde statsforvaltningen og Ankestyrelsen mulighed for at indhente økonomiske oplysninger m.v. om parter i udlandet, hvilket kan lette behandlingen af nogle bidragsager.

Endelig bemærkes, at 2007-konventionen også omfatter inddrivelse af bidrag, der tilkommer det offentlige, f.eks. fordi det offentlige har udbetalt bidraget forskudsvist til bidragsmodtageren. Dette er af stor betydning for Danmark, da børnebidrag i stort omfang udbetales forskudsvist af det offentlige, der indtræder i bidragsmodtagerens ret til bidraget, herunder til at søge bidraget inddrevet hos bidragsbetales.

I relation til sager om inddrivelse af udenlandske bidrag i Danmark og sager om fastsættelse eller ændring af bidrag, der behandles i udlandet, giver konventionen den udenlandske myndighed mulighed for at anmode om oplysninger m.v. De relevante danske myndigheder modtager allerede i dag sådanne anmodninger og søger at behandle og besvare dem inden for den gældende lovgivning. Konventionens samarbejdsbestemmelser vil således formalisere det allerede eksisterende samarbejde på ulovbestemt grundlag. Konventionen skønnes således ikke at ville påføre danske myndigheder nye opgaver eller medføre merudgifter af betydning.

3.2.3. Anerkendelse og fuldbyrdelse og proceduren herfor

Betingelserne i 2007-konventionen for anerkendelse og fuldbyrdelse af bidragsafgørelser fra andre konventionsstater svarer i hovedtrækkene til betingelserne i Haagerkonventionerne af 1958 og 1973. Bidragsbetales vil således have samme mulighed for at fremsætte indsigelse mod anerkendelse og fuldbyrdelse af afgørelser efter Haagerkonventionen af 2007 som efter de tidligere konventioner.

Konventionens bestemmelser om proceduren for anerkendelse og fuldbyrdelse af bidragsafgørelser fra andre konventionsstater har til formål at forenkle, effektivere og forkorte anerkendelses- og fuldbyrdelsesprocedurerne. Dette gennemføres navnlig ved at fastsætte frister for at appellere en afgørelse om anerkendelse af en bidragsafgørelse fra et andet konventionsland.

2007-konventionen begrænser ikke bidragsbetales muligheder for at varetage sine interesser i sagen i forhold til mulighederne efter Haagerkonventionerne af 1958 og 1973, herunder muligheden for at fremsætte indsigelser mod anmodninger om anerkendelse og fuldbyrdelse af afgørelser fra andre konventionsstater. Indsigelserne skal dog fremsættes inden for appellfristen på 30 dage - eller 60 dage hvis bidragsbetales ikke bor i det land, hvor afgørelsen søges anerkendt og fuldbyrdet.

3.2.4. Retshjælp (fri proces)

Retshjælpsbestemmelserne giver restanceinddrivelsesmyndigheden og bidragsmodtageren mulighed for at få gratis retshjælp til sager om inddrivelse af bidrag i udlandet, navnlig ved inddrivelse af børnebidrag.

Konventionens bestemmelser om gratis retshjælp har ikke betydning for behandlingen i Danmark af anmodninger fra andre konventionsstater, da sådanne anmodninger behandles af administrative myndigheder.

Statsforvaltningen vil dog ikke kunne opkræve gebyr efter § 17 a i lov om børns forsørgelse for behandlingen af anmodninger fra andre konventionsstater om fastsættelse eller forhøjelse af bidrag, hvis betingelserne i konventionens artikel 14 og 15 om "gratis retshjælp", herunder gebyrfritagelse, er opfyldt.

Retshjælpsbestemmelserne vil endvidere finde anvendelse, hvis der træffes afgørelse om afslag om fuldbyrdelse af en udenlandsk afgørelse, og denne afgørelse indbringes for domstolene efter grundlovens § 63. Sådanne sager er yderst sjældne, og bidragsmodtageren har i dag mulighed for at få fri proces efter reglerne herom i retsplejeloven. Det vurderes derfor ikke, at konventionens retshjælpsbestemmelser vil medføre merudgifter af betydning.

3.2.5. Metode til gennemførelsen af konventionen i dansk ret

Det foreslås, at konventionen gennemføres i dansk ret ved inkorporering. Konventionens bestemmelser bliver herved en del af dansk ret, og konventionens bestemmelser bliver direkte bindende for borgerne. Dette vil bl.a. betyde, at afgørelser om anerkendelse og fuldbyrdelse af udenlandske afgørelser i Danmark og om retshjælp skal træffes direkte efter bestemmelserne herom i konventionen.

Det foreslås videre, at social- og indenrigsministeren skal kunne bestemme, at loven helt eller delvis finder anvendelse på overenskomster om ændring af konventionen. Herved får ministeren også hjemmel til at sætte eventuelle overenskomster, der ændrer konventionen, i kraft for Danmark.

Det bemærkes, at Danmark har tilsluttet sig Haagerkonventionerne af 1958 og 1973 med hjemmel i § 1, stk. 2, i lov om opkrævning af underholdsbidrag (lovbekendtgørelse nr. 1819 af 23. december 2015). Efter denne bestemmelse finder loven anvendelse på opkrævning af bidrag til fyldestgørelse af en underholdsforpligtelse i henhold til udenlandsk lov i det omfang, det fastsættes ved overenskomst med fremmed stat eller bestemmes af social- og indenrigsministeren. Denne bestemmelse giver ikke hjemmel til at fastsætte regler om behandlingen af sager om internationalt samarbejde og fri proces efter 2007-konventionen. Der er derfor behov for en ny hjemmel hertil, og da lov om opkrævning af underholdsbidrag hovedsageligt vedrører opkrævning af danske bidragskrav i Danmark, findes det mest hensigtsmæssigt at udarbejde en ny hovedlov om konventionen.

3.2.6. Konventionens anvendelse for Danmark

Ved tilslutning til konventionen har Danmark på bestemte områder mulighed for at bestemme, hvordan og i hvilket omfang konventionen skal finde anvendelse for Danmark. Dette sker ved at tage de forbehold eller afgive de erklæringer, der beskrives i det følgende.

Efter artikel 62 kan en kontraherende stat ved tilslutningen til konventionen tage følgende forbehold:

1. Efter artikel 2, stk. 1, litra a, finder konvention anvendelse på underholdspligt, der følger af et forældre-barn forhold over for en person under 21 år. Efter bestemmelsens stk. 2 kan en kontraherende stat forbeholde sig ret til at begrænse denne bestemmelse til personer under 18 år.

2. Efter artikel 20, stk. 1, skal en afgørelse, som er truffet i en kontraherende stat (afgørelsesstaten), bl.a. anerkendes og fuldbyrdes i andre kontraherende stater i følgende situationer:

- Bidragsmodtageren havde sit sædvanlige opholdssted i afgørelsesstaten, da sagen blev anlagt,
- Parterne har indgået en skriftlig aftale om kompetence, dog ikke i tvister vedrørende underholdspligt over for børn.
- Afgørelsen er truffet af en myndighed, der udøver kompetence i en sag om retlig status eller forældreansvar, medmindre denne kompetence alene støttes på en af parternes nationalitet.

Efter bestemmelsens stk. 3 kan en kontraherende stat tage forbehold for ikke at anerkende og fuldbyrde en afgørelse, selvom afgørelsen opfylder en af disse tre betingelser.

3. En kontraherende stat kan efter artikel 30, stk. 8, forbeholde sig ret til ikke at anerkende og fuldbyrde en aftale om underholdsbidrag.

4. Efter artikel 44, stk. 3, skal alle meddelelser mellem centralmyndigheder ske på et officielt sprog i den anmodede stat eller på engelsk eller fransk, medmindre de involverede centralmyndigheder har aftalt andet. En kontraherende stat kan dog tage forbehold, hvad angår brug af engelsk eller fransk. Disse forbehold kan på et hvilket som helst tidspunkt tilbagekaldes.

Artikel 63 giver en kontraherende stat mulighed for at afgive erklæring om følgende:

- a) Efter artikel 2, stk. 1, litra c, finder konventionen anvendelse på ægtefællebidrag, dog ikke bestemmelserne i kapitel II om administrativt samarbejde og kapitel III om anmodninger via centralmyndigheder, herunder retshjælp. Efter bestemmelsens stk. 3 kan en kontraherende stat erklære, at den vil udvide anvendelsesområdet for hele eller dele af konventionen til alle former for underholdspligt, som udspringer af familieforhold, slægtskab, ægteskab eller svogerskab, herunder underholdspligt over for sårbare personer.

- b) Anmodninger efter artikel 10 skal efter artikel 11 indeholde en række oplysninger. Artikel 11 giver en kontraherende stat mulighed for at erklære, at anmodninger efter artikel 10 skal indeholde yderligere oplysninger.
- c) Ydelse af gratis retshjælp ud over, hvad der følger af artikel 15 (artikel 16, stk. 1).
- d) Anvendelse af proceduren for anerkendelse og fuldbyrdelse i artikel 24 i stedet for proceduren i artikel 23 (artikel 24, stk. 1).
- e) 5. Anmodning om anerkendelse og fuldbyrdelse af aftale om underholdspligt kan kun indgives gennem centralmyndigheden (artikel 30, stk. 7).
- f) 6. Til hvilke sprog anmodninger skal være oversat (artikel 44, stk. 1 og 2).
- g) 7. Efter artikel 61, stk. 1, kan en stat, der består af flere territoriale enheder, hvor forskellige retssystemer finder anvendelse, ved tilslutningen til konventionen erklære, at konventionen skal finde anvendelse i samtlige dens territoriale enheder eller kun i en eller flere af disse.

Disse erklæringer kan afgives ved tilslutningen til konventionen eller på et hvilket som helst tidspunkt herefter, og erklæringerne kan når som helst ændres eller tilbagekaldes. Territorialt forbehold efter artikel 61 kan dog kun tages ved tilslutningen.

Som det fremgår af punkt 8, afgav EU ved tilslutningen til konventionen i henhold til konventionens artikel 2, stk. 3, erklæring om, at anvendelsesområdet for konventionens kapitel II og III udvides til også at omfatte underholdspligt mellem ægtefæller og tidligere ægtefæller.

Der foreslås, at Danmark ved tilslutningen til konventionen efter artikel 62, jf. artikel 44, stk. 3, tager forbehold for brugen af fransk i meddelelser mellem centralmyndighederne.

Samtidig afgives der efter § 63, jf. § 44, stk. 1, erklæring om, at anmodninger fra de andre nordiske lande kan indgives på det pågældende lands sprog. Der henvises i den forbindelse til den nordiske sprogkonvention.

Endvidere afgives der efter § 63, jf. § 61, stk. 1, erklæring om, at konventionen ikke skal finde anvendelse for Færøerne og Grønland.

Endelig foreslås det, at Danmark ligesom de øvrige EU-medlemsstater afgiver erklæring om, at anvendelsesområdet for konventionens kapitel II og III udvides til også at omfatte underholdspligt mellem ægtefæller og tidligere ægtefæller. Herefter vil danske krav på ægtefællebidrag (se punkt 3.1.1.1.) kunne sendes til inddrivelse i andre konventionslande.

Samtidig foreslås det, at social- og indenrigsministeren kan bestemme, at loven helt eller delvis finder anvendelse på overenskomster om ændring af konventionen.

3.2.7. Behandlingen i Danmark af sager der er omfattet af konventionen

Som anført i afsnit 2.2.5. fremgår det af konventionens artikel 23, 31 og 33, at proceduren for anerkendelse og fuldbyrdelse af afgørelser fra andre konventionsstater følger af reglerne i den anmodede stat, dog med forbehold for bestemmelserne i konventionen. Fuldbyrdelsesstaten skal tilbyde fuldbyrdelsesmetoder, der mindst svarer til de metoder, der gælder for nationale sager.

Med hensyn til regulering af, hvordan konventionen skal anvendes i Danmark, foreslås en ordning svarende til den ordning, der i dag gælder ved behandlingen af sager Haagerkonventionen af 1958 og Haagerkonventionen af 1973 (se punkt 3.1.2.2.2.), idet Haagerkonventionen af 2007 skal træde i stedet for disse konventioner. Dette indebærer, at sager efter konventionen behandles administrativt af statsforvaltningen, Ankestyrelsen og restanceinddrivelsesmyndigheden, og at reglerne herom fastsættes af social- og indenrigsministeren. Det foreslås samtidig, at Ankestyrelsen udpeges som centralmyndighed for konventionen, dog sådan at restanceinddrivelsesmyndigheden varetager centralmyndighedens opgave med hensyn til at fremsætte anmodninger om inddrivelse af underholdsbidrag i udlandet.

Med hensyn til behandling af sager om retshjælp og fri proces foreslås samme ordning anvendt, som anvendes ved tilsvarende sager efter underholdspligtforordningen (se punkt 3.1.2.2.6.), således at i sager, hvor en afgørelse om børnebidrag er indbragt for eller søges indbragt for domstolene, træffes afgørelse om fri proces af den ret, som afgørelsen om børnebidrag er indbragt for eller kan indbringes for, mens andre anmodninger om fri proces behandles efter retsplejelovens regler.

Denne ordning giver ligesom den gældende ordning mulighed for at tilpasse behandlingen af sager efter konventionen til eventuelle ændringer i myndighedsstrukturen samt mulighed for at foretage ændringer, der kan gøre sagsbehandlingen mere effektiv.

Endelig bemærkes, at Haagerkonventionen fra 2007 indeholder bestemmelser om administrativt samarbejde, herunder om videregivelse af oplysninger til brug for andre landes behandling af sager om underholdspligt. Videregivelse af oplysninger om personer – f.eks. oplysninger om en bidragsbetalers formue- og indkomstforhold – skal ske i overensstemmelse med persondataloven (punkt 3.1.3.) og konventionens artikel 38-40 (punkt 2.2.8.). Der er ikke behov for at lovgive herom.

3.3. Den foreslåede ordning

Som foreslået i punkt 3.2.2. gennemføres Haagerkonventionen af 2007 i dansk ret ved inkorporering. Det foreslås, at reglerne herom indsættes i en ny hovedlov. Loven giver social- og indenrigsministeren mulighed for at træffe bestemmelser om konventionens anvendelse for Danmark. Ved Danmarks tilslutning til konventionen tages de forbehold og afgives de erklæringer, der er nævnt i punkt 3.2.3.

Loven skal samtidig indeholde hjemmel for social- og indenrigsministeren til at fastsætte de regler, der er nødvendige for konventionens direkte anvendelse for Danmark og om behandlingen i Danmark af sager efter konventionen. Bestemmelser om behandlingen af sager om retshjælp og fri proces fastsættes dog efter forhandling med justitsministeren, der har ressortansvaret for lovgivningen om retshjælp og fri proces. Hjemmelsbestemmelserne udmøntes som beskrevet i punkt 3.2.

Der henvises til lovforslagets §§ 1 og 2 med tilhørende bemærkninger.

4. Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige

Lovforslaget har ingen økonomiske eller administrative konsekvenser af betydning for det offentlige.

Det bemærkes i den forbindelse, at Danmark allerede har et tilsvarende konventionssamarbejde om anerkendelse og fuldbyrdelse af afgørelser om underholdspligt med alle de stater, der har tilsluttet sig konventionen, bortset fra Bosnien-Herzegovina, Montenegro og USA, og at danske myndigheder besvarer anmodninger fra udlandet om oplysninger til brug for udenlandske myndigheders behandling af sager om underholdspligt. Endvidere behandles sager om underholdspligt i Danmark hovedsageligt af administrative myndigheder, hvorfor der kun undtagelsesvist er behov for at give en bidragsmodtager i udlandet fri proces. I undtagelsessituationer giver retsplejeloven dog en bidragsmodtager i udlandet mulighed for at få fri proces til at indbringe en administrativ afgørelse om afslag på anerkendelse eller fuldbyrdelse af en afgørelse om underholdsbidrag for domstolene.

Det bemærkes videre, at statsforvaltningen ikke vil kunne opkræve gebyr efter § 17 a i lov om børns forsørgelse, hvis betingelserne i konventionens artikel 14 og 15 om "gratis retshjælp", herunder gebyrfritagelse, er opfyldt. Antallet af sager, hvor ansøgeren skal fritages for gebyr, forventes dog at være begrænset.

5. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.

Lovforslaget har ingen økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.

6. Administrative konsekvenser for borgerne

Lovforslaget har ingen administrative konsekvenser for borgerne.

Haagerkonventionen af 2007 sikrer retssikkerheden for bidragsbetalere i Danmark, der mødes med krav om betaling af bidrag efter afgørelser fra andre konventionsstater, på samme måde som bidragsbataleres retssikkerhed er sikret i de andre konventioner om underholdspligt, som Danmark har tiltrådt.

7. Miljømæssige konsekvenser

Lovforslaget har ingen miljømæssige konsekvenser.

8. Forholdet til EU-retten

EU og Danmark indgik i 2006 aftale om retternes kompetence og om anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser på det civil- og handelsretlige område (herefter parallelaftalen). Formålet med aftalen var at anvende bestemmelserne i Bruxelles I-forordningen (Rådets forordning (EF) nr. 44/2001 om retternes kompetence og om anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser på det civil- og handelsretlige område) i forbindelserne mellem EU og Danmark.

Efter parallelaftalen deltager Danmark ikke i vedtagelsen af ændringer til Bruxelles I-forordningen, og sådanne ændringer er ikke bindende for og finder ikke anvendelse i Danmark, men når der vedtages ændringer til forordningen, meddeler Danmark Kommissionen, hvorvidt Danmark vil gennemføre indholdet af ændringerne (aftalens artikel 3).

Bruxelles I-forordningen og parallelaftalen blev gennemført i dansk ret ved lov nr. 1563 af 20. december 2006 om Bruxelles I-forordningen m.v.

Bruxelles I-forordningen indeholdt på det tidspunkt bl.a. regler om kompetence og om anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser vedrørende underholdspligt.

Ifølge artikel 68, stk. 1, i Rådets forordning (EF) nr. 4/2009 af 18. december 2008 om kompetence, lovvalg, anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser og samarbejde vedrørende underholdspligt (underholdspligtforordningen) ændrede underholdspligtforordningen Bruxelles I-forordningen ved at træde i stedet for de bestemmelser i Bruxelles I-forordning, der fandt anvendelse på underholdspligt. Underholdspligtforordningen betragtes således som en ændring af Bruxelles I-forordningen, og i medfør af parallelaftalens artikel 3 meddelte Danmark Kommissionen, at Danmark ville gennemføre indholdet af underholdspligtforordningen i det omfang, underholdspligtforordningen trådte i stedet for bestemmelserne om underholdspligt i Bruxelles I-forordningen.

Ved bekendtgørelse nr. 69 af 29. januar 2009 om gennemførelse af underholdspligtforordningen bestemtes det, at bestemmelserne i underholdspligtforordningen gælder for Danmark, bortset fra bestemmelserne i forordningens kapitel III og VII (lovvalg og samarbejde mellem centralmyndigheder). Bestemmelserne i artikel 2 (definitioner) og kapitel IX (almindelige og afsluttende bestemmelser) gælder kun i det omfang, de vedrører kompetence, anerkendelse, eksigibilitet og fuldbyrdelse af retsafgørelser samt adgang til domstolsprøvelse.

Bruxelles I-forordningen er efterfølgende ændret ved forordning nr. 1215/2012. Det fremgår nu af forordningens artikel 1, stk. 2, litra e, at den ikke finder anvendelse på underholdspligt. Som følge af ændringen af forordningen blev lov om Bruxelles I-forordningen m.v. ændret ved lov nr. 518 af 28. maj 2013. Det fremgår nu af lovens § 1, at bestemmelserne i underholdspligtforordningen gælder her i landet dog

således, at bestemmelserne i forordningens kapitel III om lovvalg og kapitel VII om samarbejde mellem centralmyndigheder ikke gælder her i landet. Bestemmelserne i forordningens artikel 2 og kapitel IX gælder kun i det omfang, de vedrører kompetence, anerkendelse, eksigibilitet og fuldbyrdelse af retsafgørelser samt adgang til domstolsprøvelse.

Efter artikel 5, stk. 2, i parallelaftalen om Bruxelles I-forordningen skal Danmark afholde sig fra at indgå internationale aftaler, som kan berøre eller ændre anvendelsesområdet for Bruxelles I-forordningen og underholdspligtforordningen, medmindre det sker efter aftale med Unionen, og der er fundet tilfredsstillende ordninger med hensyn til forholdet mellem parallelaftalen og den pågældende internationale aftale. Ved Kommissionens afgørelse af 27. marts 2015 om bemyndigelse af Kongeriget Danmark til at ratificere konventionen af 23. november 2007 om international inddrivelse af børnebidrag og andre former for underholdsbidrag fik Danmark efter artikel 5, stk. 2, i parallelaftalen bemyndigelse til at tilslutte sig Haagerkonventionen af 2007.

Ved Rådets afgørelse af 9. juni 2011 om godkendelse på Den Europæiske Unions vegne af Haagerkonventionen af 23. november 2007 om international inddrivelse af børnebidrag og andre former for underholdsbidrag (2011/432/EU) tilsluttede alle EU-medlemsstater sig Haagerkonventionen af 2007. Rådsafgørelsen er omfattet af Danmarks retsforbehold, og den gælder derfor ikke for Danmark. Ifølge afgørelsens artikel 4 skulle EU ved deponeringen af godkendelsesinstrumentet i henhold til konventionens artikel 2, stk. 3, er-

klære, at den vil udvide anvendelsesområdet for konventionens kapitel II og III til også at omfatte underholdspligt mellem ægtefæller og tidligere ægtefæller. Endvidere skulle EU afgive en ensidig erklæring, hvorefter EU forpligter sig til inden for syv år at undersøge muligheden for at udvide hele konventionens anvendelsesområde til alle former for underholdspligt, som udspringer af familieforhold, slægtskab, ægteskab eller svogerskab.

9. Hørte myndigheder og organisationer m.v.

Et udkast til lovforslag har i perioden fra den 24. juni 2016 til den 2. august 2016 været sendt i høring hos følgende myndigheder og organisationer m.v.:

Advokatrådet, Ankestyrelsen, Barnets Tarv Nu, Byretterne, Børnerådet, Børnesagens Fællesråd, Børns Vilkår, Danske Advokater, Danske Familieadvokater, Datatilsynet, Den Danske Dommerforening, Dommerfuldmægtigforeningen, Domstolenes Tjenestemandforening, Domstolsstyrelsen, Et barn to forældre, Foreningen af Advokater og Advokatfuldmægtige, Foreningen af Offentlige Chefer i Statsforvaltningen, Foreningen af Statsforvaltningsjurister, Foreningen Far til Støtte for Børn og Forældre, HK Landsklubben Danmarks Domstole, Institut for Menneskerettigheder, Kvinde-rådet, Landsforeningen Børn og Samvær, Landsorganisationen af Kvindekrisecentre (LOKK), Mandekrisecentret, Mødrehjælpen, Red Barnet, Statsforvaltningen, Vestre Landsret og Østre Landsret.

10. Sammenfattende skema

	Positive konsekvenser/mindreudgifter (hvis ja, angiv omfang)	Negative konsekvenser/merudgifter (hvis ja, angiv omfang)
Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen	Ingen
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for borgerne	Ingen	Ingen
Miljømæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Forholdet til EU-retten	Kommissionen har efter parallelaftalen om Bruxelles I-forordningen bemyndiget Danmark til at tilslutte sig Haagerkonventionen af 2007.	
Overimplementering af EU-retlige minimumsforpligtelser (sæt X)	Ja	Nej x

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Efter den foreslåede bestemmelse i § 1, stk. 1, gælder bestemmelserne i Haagerkonventionen af 23. november 2007 om international inddrivelse af børnebidrag og andre former

for underholdsbidrag til familiemedlemmer (Haagerkonventionen af 2007) her i landet i det omfang, konventionen er bindende for Danmark i forhold til de erklæringer og forbehold, som Danmark afgiver og tager ved tiltrædelsen af konventionen efter den foreslåede bestemmelse i § 2, stk. 2.

Med bestemmelsen bliver konventionen inkorporeret i dansk ret. Konventionens bestemmelser bliver herved en del af dansk ret, og konventionens bestemmelser bliver direkte bindende for borgerne og de involverede myndigheder. Der henvises til de almindelige bemærkninger, punkt 3.2.2. og 3.3.

Den danske oversættelse af konventionen, der efter *stk. 2* medtages som et bilag til loven, er ikke konventionens autentiske tekst. De bindende og autentiske tekster er de engelske og franske konventionstekster, som findes på Haagerkonferencens hjemmeside hcch.net. Ved tvivl om forståelse af en bestemmelse i konventionen, skal der tages udgangspunkt i de engelske og franske konventionstekster.

Det foreslås i *stk. 3*, at konventionens bestemmelser ikke finder anvendelse i det indbyrdes forhold mellem Danmark og henholdsvis Færøerne og Grønland. Dette skyldes bl.a., at bidragsafgørelser truffet i Danmark umiddelbart anerkendes og fuldbyrdes (inddrives) på Færøerne og i Grønland, og at bidragsafgørelser truffet på Færøerne og i Grønland umiddelbart anerkendes og fuldbyrdes (inddrives) i Danmark. Bestemmelsen har kun betydning, hvis konventionen sættes i kraft for Færøerne og Grønland.

Til § 2

Den foreslåede bestemmelse i § 2 giver social- og indenrigsministeren mulighed for at træffe bestemmelse om konventionens anvendelse for Danmark, for at fastsætte de regler, der er nødvendige for konventionens direkte anvendelse for Danmark, og for behandlingen i Danmark af sager efter konventionen.

Efter bestemmelsen i *stk. 1* træffer social- og indenrigsministeren bestemmelse om konventionens anvendelse for Danmark. Som det fremgår af de almindelige bemærkninger, punkt 3.2.3., vil Danmark ved tilslutningen til konventionen tage forbehold og afgive erklæring om følgende:

- Forbehold for brugen af fransk i meddelelser mellem centralmyndighederne.
- Erklæring om, at anmodninger fra de andre nordiske lande kan indgives på det pågældende lands sprog.
- Erklæring om, at konventionen ikke skal finde anvendelse for Færøerne og Grønland.
- Erklæring om, at anvendelsesområdet for konventionens kapitel II og III udvides til også at omfatte underholdningspligt mellem ægtefæller og tidligere ægtefæller.

Efter bestemmelsen i *stk. 2* kan social- og indenrigsministeren endvidere bestemme, at loven helt eller delvis finder anvendelse på overenskomster om ændring af konventionen. Med denne bestemmelse får ministeren også hjemmel til at sætte eventuelle overenskomster, der ændrer konventionen, i kraft for Danmark.

Efter bestemmelsen i *stk. 3* udpeger social- og indenrigsministeren en centralmyndighed for konventionen og fastsætter regler for dens virksomhed. Efter forhandling med vedkommende minister kan social- og indenrigsministeren træffe bestemmelse om at overlade bestemte dele af centralmyndighedens opgaver til andre myndigheder. Det er intentionen at anvende samme ordning, som gælder for bl.a. Haagerkonventionerne af 1958 og 1973, hvorefter Ankestyrelsen er udpeget som centralmyndighed, og opgaven med at anmode om inddrivelse af danske bidragskrav i udlandet er overladt til restanceinddrivelsesmyndigheden.

Som centralmyndighed skal Ankestyrelsen informere om konventionen, modtage og videresende anmodninger m.v. efter konventionen, samarbejde med centralmyndighederne i de øvrige stater, der har tiltrådt konventionen, og udføre de opgaver, som ifølge konventionen i øvrigt påhviler centralmyndigheden.

Endelig fastsætter social- og indenrigsministeren efter bestemmelsen i *stk. 4* regler om behandlingen her i landet af sager, der er omfattet af konventionen. Regler om behandlingen af sager om retshjælp og fri proces fastsættes efter forhandling med justitsministeren.

Det er intentionen at anvende samme ordning for behandlingen af sager efter 2007-konventionen, som gælder for bl.a. behandlingen efter Haagerkonventionerne af 1958 og 1973. Dette indebærer, at behandlingen her i landet af sager, der er omfattet af konventionen, reguleres af bestemmelser, der er fastsat af social- og indenrigsministeren, og at sagerne behandles af statsforvaltningen, Ankestyrelsen og restanceinddrivelsesmyndigheden.

Proceduren i artikel 23 forventes gennemført sådan, at statsforvaltningen erklærer afgørelsen eksigibel og underretter parterne om afgørelsen (*stk. 2*, litra a), samt *stk. 3* og *4*). Fremsættes der indsigelser mod afgørelsen, genoptager statsforvaltningen sagen, tager stilling til indsigelserne og underretter parterne om afgørelsen (*stk. 7-9*). Denne afgørelse kan påklages til Ankestyrelsen. Klagen har ikke opsættende virkning, men Ankestyrelsen kan tillægge klagen opsættende virkning og dermed udsættes fuldbyrdelsen af det udenlandske bidragskrav. Behandlingen af sager efter konventionen vil dog kunne tilpasses til eventuelle ændringer i myndighedsstrukturen, ligesom der vil kunne foretages ændringer, der kan gøre sagsbehandlingen mere effektiv.

Ankestyrelsens afgørelse kan indbringes for domstolene efter grundlovens § 63, stk. 1. Efter denne bestemmelse er domstolene berettigede til at påkende ethvert spørgsmål om øvrighedsmyndighedens grænser. Den, der vil rejse sådant spørgsmål, kan dog ikke ved at bringe sagen for domstolene unddrage sig fra foreløbig at efterkomme øvrighedens befaling. Indbringelse af en afgørelse for retten har således ikke opsættende virkning. Den ret, som en sag indbringes for, kan dog tillægge indbringelsen opsættende virkning.

Skal inddrivelsen på grundlag af en afgørelse omfattet af konventionen foretages i udlandet, indgives anmodningen om opkrævning og inddrivelse til restanceinddrivelsesmyndigheden, der forestår fremsendelsen af anmodningen til udlandet.

Med hensyn til behandling af sager om retshjælp og fri proces anvendes samme ordning som anvendes ved tilsvarende sager efter underholdspligtforordningen (se punkt 3.1.2.2.6.), således at i sager, hvor en afgørelse om børnebidrag er indbragt for eller søges indbragt for domstolene, træffes afgørelse om fri proces af den ret, som afgørelsen om børnebidrag er indbragt for eller kan indbringes for, mens andre anmodninger om fri proces behandles efter retsplejelovens regler.

Endelig giver bestemmelsen social- og indenrigsministeren mulighed for at fastsætte regler om opkrævning efter konventionens artikel 8 af betaling fra udenlandske myndigheder eller personer bosat i udlandet for omkostningerne ved ”særlige foranstaltninger” efter artikel 7, herunder hvilke foranstaltninger der kan opkræves betaling for. Den betaling, der opkræves, kan ikke overstige udgifterne ved gennemførelsen af foranstaltningen.

Der henvises til de almindelige bemærkninger, punkt 3.2. og 3.3.

Til § 3

Efter den foreslåede bestemmelse i § 3 fastsættes tidspunktet for ikrafttræden af loven af social- og indenrigsministeren. Dette tidspunkt afhænger af, hvornår Haagerkonventionen af 2007 sættes i kraft for Danmark. Dette er mere hensigtsmæssigt end et fastsat ikrafttrædelsestidspunkt, fordi konventionen efter artikel 60, stk. 1, litra a, vil træde i kraft for Danmark den første dag i den måned, der følger efter udløbet af en periode på tre måneder efter deponeringen af det danske tiltrædelsesinstrument, og deponeringstidspunktet kendes ikke ved fremsættelsen af lovforslaget.

Konventionen indeholder i artikel 56 overgangsregler (se de almindelige bemærkninger, punkt 2.2.8.), der efter den foreslåede bestemmelse i § 1 finder direkte anvendelse i Danmark.

Efter artikel 56, stk. 1, finder konventionen anvendelse på anmodninger i medfør af artikel 7 (særlige foranstaltninger, jf. punkt 2.2.3.), kapitel III (anmodninger via centralmyndighederne, jf. punkt 2.2.4.) og direkte anmodninger om anerkendelse og fuldbyrdelse, der modtages i den anmodede stat, efter at konventionen er trådt i kraft mellem den anmodende stat og den anmodede stat.

Hvis betingelserne for anerkendelse og fuldbyrdelse i 2007-konventionen forhindrer anerkendelse og fuldbyrdelse af en afgørelse truffet i afgørelsesstaten, før konventionen trådte i kraft i den pågældende stat, og afgørelsen ellers ville blive anerkendt og fuldbyrdet i medfør af Haagerkonventionen af 1958 eller 1973, finder betingelserne i disse to konventioner anvendelse, hvis den pågældende konvention var i kraft i afgørelsesstaten, da afgørelsen blev truffet (artikel 56, stk. 2).

Den anmodede stat er ifølge artikel 56, stk. 3, ikke forpligtet til at fuldbyrde en afgørelse eller en aftale om underholdsbidrag, i det omfang der er tale om betalinger, der forfaldt, før konventionen trådte i kraft mellem afgørelsesstaten og den anmodede stat, bortset fra underholdspligt, der følger af et forældre-barn forhold over for en person under 21 år. Danmark vil ikke udnytte denne mulighed for at begrænse fuldbyrdelsen af udenlandske afgørelser efter konventionen.

Til § 4

Bestemmelsen i § 4 angår lovens territoriale gyldighed og indebærer, at loven – og dermed Haagerkonventionen af 2007 – ikke gælder for Færøerne og Grønland. Ikraftsættelsen af loven og konventionen har ikke været drøftet med det færøske landsstyre og det grønlandske selvstyre, hvorfor Danmark ved tilslutningen til konventionen tager forbehold for konventionens anvendelse for Grønland og Færøerne (konventionens artikel 61).

Bestemmelsen giver mulighed for senere at sætte loven i kraft for Færøerne og Grønland ved kongelig anordning samtidig med, at konventionen sættes i kraft for disse dele af riget. I så fald følger det af § 1, stk. 3, at konventionen ikke finder anvendelse i det indbyrdes forhold mellem Danmark og Færøerne henholdsvis Danmark og Grønland.